

Jaarverslag

2013

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Woord van de Directie	3
Bericht van de Raad van Commissarissen	5
Directieverslag	10
Introductie Evides	10
Strategie	11
Bedrijfsactiviteiten	12
Klanten	12
Drinkwater	14
Industriewater	18
Maatschappij	21
Medewerkers & Organisatie	26
Corporate Governance	31
Interne risicobeheersing- en controlesystemen	32
Deelnemingen	35
Kengetallen	39
Financiële resultaten	41
Vooruitzicht 2014	47

Jaarrekening 2013

Geconsolideerde balans per 31 december 2013	49
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2013	50
Kasstroomoverzicht over 2013	51
Algemene toelichting en grondslagen van waardering en resultaatbepaling	52
Toelichting op de geconsolideerde balans	57
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	64
Vennootschappelijke balans per 31 december 2013	67
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2013	68
Toelichting op de vennootschappelijke balans	69
Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	73

Overige gegevens

Winstbestemming	75
Controleverklaring	76

Colofon

Woord van de Directie

Op duurzame wijze, want voor het eerst geheel online, leggen wij verantwoording af over de resultaten van 2013. Een jaar waarin we – klantgericht en milieubewust – invulling hebben gegeven aan onze kerntaak: het continu leveren van water aan consument, bedrijf en industrie. Een jaar ook waarin we ons heel specifiek hebben gericht op de vraagstukken van de toekomst: welke aanpassingen zijn nodig in de processen van o.a. waterzuivering en dienstverlening als we rekening houden met maatschappelijke, demografische en klimatologische ontwikkelingen?

In dit verslag leest u over de activiteiten die wij in het afgelopen jaar hebben ontplooid of voorbereid en tot welke resultaten die hebben geleid. Van grote infrastructurele werken in Zeeland en het Rijnmondgebied – die we uitvoerden met een focus op veiligheid en leveringszekerheid – tot vergroting van de aandacht voor kraanwater als duurzaam en gezond product en bijdragen aan schoon drinkwater in ontwikkelingslanden.

Ook in 2013 hebben we kostenbewust kunnen opereren. Door het solide bedrijfsresultaat voor onze drinkwateractiviteiten (€ 33,5 miljoen) kunnen we de benodigde investeringen blijven bekostigen. Het resultaat voor onze industriewateractiviteiten bedraagt dit jaar € 21,9 miljoen.

In 2014 bestaat Evides Waterbedrijf 10 jaar in de huidige vorm. We zijn trots op wat we, met ons personeel en onze samenwerkingspartners, hebben bereikt voor onze klanten en streven ernaar dit de komende jaren verder uit te bouwen.

Peter Vermaat
Algemeen directeur
Evides Waterbedrijf

Bericht van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het beleid van de Directie en de algemene gang van zaken bij Evides Waterbedrijf. Daarnaast staat de RvC de Directie bij met advies.

Op de volgende pagina's vindt u meer informatie met betrekking tot:

- [Samenstelling en profiel RvC](#)
- [Vergaderingen en overige activiteiten](#)
- [Bezoldigingsbeleid Directie en RvC](#)

Formele aanbieding jaarverslag

Hierbij leggen wij u het door de Directie opgestelde jaarverslag van Evides N.V. voor, met daarin opgenomen de jaarrekening over 2013. De jaarrekening is door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Evides heeft in dit verslagjaar goed gepresteerd en haar doelstellingen grotendeels gerealiseerd. De Raad van Commissarissen is verheugd over dit resultaat.

Wij hebben het verslag inclusief jaarrekening met de Directie besproken in aanwezigheid van de accountant. Het jaarverslag en de door de Directie voorgestelde winstbestemming hebben onze goedkeuring. Wij leggen het jaarverslag, de jaarrekening en de winstbestemming voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om in de vergadering van 19 juni 2014 vast te stellen.

Tevens verzoeken wij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders om voor het jaar 2013 decharge te verlenen aan de Directie voor het gevoerde beleid en aan de leden van de RvC voor het uitgeoefende toezicht.

Namens de Raad van Commissarissen,

Prof. dr. J.A. van Manen, voorzitter

6 maart 2014

V.l.n.r.: dhr. Bouwman, dhr. Verhagen, dhr. De Kreij, mev. Nijhof, dhr. Van Doorn, mev. Schönknecht-Vermeulen, dhr. Van Manen

Samenstelling en profiel

De Raad van Commissarissen (RvC) bestaat uit zeven personen, die worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA). Er is steeds tenminste één onafhankelijke commissaris, benoemd op voordracht van de RvC. Delta en GBE hebben ieder een voordrachtsrecht ten aanzien van twee commissarissen. Op dit punt wijkt Evides af van de Corporate Governance Code, die zij vrijwillig toepast. De OR heeft een aanbevelingsrecht ten aanzien van twee commissarissen. De voorzitter is een onafhankelijke commissaris.

Er zijn twee subcommissies ingesteld door de RvC, te weten de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De selectie- en benoemingscommissie wordt ad hoc samengesteld.

De profielschets van de RvC beschrijft de uitgangspunten voor de samenstelling van de RvC. Gestreefd wordt naar een evenwichtige samenstelling binnen de raad voor wat betreft de ervaring en affiniteit met de aard en cultuur van het bedrijf, alsook naar de in de Wet Bestuur en Toezicht beoogde diversiteit met betrekking tot de man/vrouw verhouding.

De Wet Bestuur en Toezicht heeft als doel om een evenwichtigere verdeling tussen mannen en vrouwen te bereiken in besturen van ondernemingen en in Raden van Commissarissen. Met een evenwichtige verdeling wordt bedoeld dat minimaal 30% van de zetels wordt bezet door mannen en ook minimaal 30% door vrouwen (voor zover de zetels worden bezet door natuurlijke personen). De RvC bestaat momenteel uit vijf mannen en twee vrouwen. Daarmee bestaat de RvC voor circa 30% uit vrouwen.

In de RvC is vakinhoudelijke kennis aanwezig op de volgende gebieden:

- Financiën, risicobeheersing, treasury en accountantscontrole
- Drinkwatervoorziening en affiniteit met de waterketen
- Ondernemerschap in een kapitaalsintensieve sector en kennis van de (internationale) afnemers van industriewater alsmede de hieraan gerelateerde industriële dienstverlening (incl. afvalwaterverwerking)
- Kennis van en netwerk in het openbaar bestuur
- Klant- en consumentenbelangen
- HRM-beleid, bedrijfsorganisatie, en verandermanagement
- Corporate Governance en Juridische Zaken
- MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)

De samenstelling van de RvC was op 31-12-2013 als volgt:

- de heer J.A. van Manen (onafhankelijk commissaris) - Voorzitter RvC en tevens lid remuneratiecommissie
- de heer D.A. van Doorn (voordracht GBE) – lid en tevens lid auditcommissie
- de heer H.G. Bouwman (aanbeveling OR) – lid en tevens lid auditcommissie
- de heer J.P. de Kreij (voordracht GBE) – vice-voorzitter RvC en tevens voorzitter auditcommissie
- mevrouw A.G. Nijhof (aanbeveling OR) – lid en tevens voorzitter remuneratiecommissie
- de heer F. Verhagen (voordracht Delta) – vice-voorzitter RvC en tevens lid auditcommissie
- mevrouw C.M.M. Schönknecht-Vermeulen (voordracht Delta) – lid en tevens lid remuneratiecommissie

In 2013 is er één mutatie geweest in de samenstelling van de RvC:

- Per 30 mei 2013 is op voordracht van Delta benoemd tot lid van de RvC, tevens voorzitter van de remuneratiecommissie: mevrouw C.M.M. Schönknecht-Vermeulen, vanwege het overlijden van de heer S.J. Heijning;
- Per 1 juni 2013 is herbenoemd wegens het verstrijken van zijn eerste benoemingstermijn: de heer F. Verhagen, op voordracht van Delta.

De huidige samenstelling van de Raad van Commissarissen en de subcommissies is in lijn met de profielschets.

Tegenstrijdige belangen

Op grond van de Corporate Governance Code moet een commissaris of een bestuurder een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de vennootschap en/of de betreffende commissaris of bestuurder direct melden aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen. In dit verslagjaar zijn geen meldingen ontvangen.

Vergaderingen en overige activiteiten

De Raad van Commissarissen (RvC) heeft in de verslagperiode vijf keer vergaderd, steeds in aanwezigheid van de Directie. De RvC vergaderde in 2013 meestal voltallig. Geen van de commissarissen is frequent afwezig geweest. Er vond regelmatig overleg plaats tussen de Directie en de voorzitter van de RvC. In het kader van het introductieprogramma hebben de in 2012 aangetreden commissarissen diverse bedrijfsbezoeken afgelegd.

In de vergaderingen werden de ontwikkelingen van Evides besproken. Daarbij werden onder meer behandeld:

- het Jaarverslag 2012, voorstel winstbestemming en het verslag van de accountant;
- de strategie en het beleid voor de korte en lange termijn en het Ondernemingsplan 2014, inclusief het lange termijn investeringsplan;
- tarieven en WACC (winstnormering drinkwaterbedrijven) 2014-2015;
- strategische koers buitenlandactiviteiten Evides Industriewater;
- ontwikkelingen ten aanzien van de aandeelhouderspositie van DELTA N.V.;
- diverse commerciële dossiers;
- koers en activiteiten Vitens Evides International;
- beleid en aspecten van Evides risicomanagement;
- aspecten van facturatie;
- samenstelling RvC, werving en selectie opvolger RvC-lid de heer De Kreij in 2014;
- fiscale zaken: onder andere de Belasting op Leidingwater (BoL);
- reglement Raad van Bestuur;
- update Corporate Governance documenten;
- integriteitsbeleid.

De auditcommissie heeft vijf keer vergaderd, waarbij besluiten van de RvC over interne financiële beheersing, ICT, beheersing van financiële risico's en externe verslaggeving inhoudelijk zijn voorbereid. Er is op basis van asset management een toetsingskader voor investeringen opgezet. Tussendoor is ook telefonisch overleg geweest binnen de commissie. Er is overleg geweest met de externe accountant, onder andere over de managementletter en het accountantsverslag. Voorts is het Reglement van de Auditcommissie geëvalueerd, waarbij besloten is het in de huidige vorm te handhaven.

De remuneratiecommissie heeft in 2013 eenmaal vergaderd. Zowel het Remuneratierapport 2012, als de doelstellingen van de Directie zijn besproken.

Ten slotte zijn RvC-leden aanwezig geweest bij een tweetal OR-vergaderingen.

Bezoldiging Directie en Raad van Commissarissen

Directie

De uitgangspunten van het beleid voor de bezoldiging van de Directie zijn als volgt:

- de bezoldiging dient hoog genoeg te zijn om goed management te kunnen aantrekken en te behouden;
- de bezoldiging dient te passen binnen die van vergelijkbare bedrijven in een vergelijkbare markt, rekening houdend met het publieke karakter van het bedrijf;
- de bezoldiging stimuleert zowel de korte- als de lange termijn doelstellingen van de onderneming;
- de bezoldiging dient te passen binnen de normering die vastgelegd is in de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' (WNT);
- de overige arbeidsvoorwaarden zijn marktconform binnen de sector. De bezoldiging wordt geïndexeerd conform de indexering in de WNT, tenzij de resultaten ten opzichte van vooraf overeengekomen doelstellingen aanleiding zouden geven geen (volledige) indexatie toe te kennen. De RvC stelt de indexering vast.

Voor de hoogte van de bezoldiging in 2013 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Raad van Commissarissen (RvC)

Het uitgangspunt van het beleid is een marktconforme bezoldiging die onafhankelijk is van het bedrijfsresultaat, waarbij de bezoldiging dient te passen binnen de normering die vastgelegd is in de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' (WNT). Voor 2013 was de maximale bezoldiging volgens de WNT-norm voor de voorzitter van de RvC 7,5% en voor de leden van de RvC 5%. De bezoldiging wordt geïndexeerd conform de indexering in de WNT. Voor de hoogte van de bezoldiging in 2013 wordt verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

Personalia RvC en Directie

De personalia van de Raad van Commissarissen en de Directie van Evides Waterbedrijf zijn hierna weergegeven.

Raad van Commissarissen

**De heer prof. dr. J.A. van Manen (1950),
voorzitter**

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Partner
 Strategic Management Centre Laren
 Datum eerste benoeming: 28 juni 2012
 Lopende termijn van benoeming: 28 juni 2016

Huidige nevenfuncties:

- Hoogleraar Corporate Governance (Rijksuniversiteit Groningen)
- Voorzitter Monitoring Commissie Corporate Governance
- Lid Raad van Commissarissen Stichting de Nationale Sporttotalisator (De Lotto)
- Lid Raad van Commissarissen De Nederlandsche Bank
- Lid Bestuur Stichting Maatschappij en Veiligheid
- Voorzitter Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken van de VTW (Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties)
- Lid Bestuur Stichting Globetrotter

Werkervaring o.a.:

- Partner PriceWaterhouseCoopers

De heer J.P. de Kreij CMA, RA (1959)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Vicevoorzitter Raad van Bestuur
 en CFO Koninklijke Vopak N.V.
 Datum eerste benoeming: 28 juni 2006
 Lopende termijn van benoeming: tot 28 juni 2014

Huidige nevenfuncties:

- Lid Adviesraad Uitgevende Instellingen Euronext Amsterdam
- Lid Raad van Commissarissen Corbion N.V.

Werkervaring o.a.:

- Senior partner PriceWaterhouseCoopers

Mevrouw ir. A.G. Nijhof MBA (1966)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Voorzitter Raad van Bestuur
 Tauw Group B.V.
 Datum eerste benoeming: 30 september 2012
 Lopende termijn van benoeming: 30 september 2016

Huidige nevenfuncties:

- Lid Raad van de Leefomgeving en Infrastructuur

Werkervaring o.a.:

- Lid Raad van Bestuur Grontmij
- Directeur-Generaal Water ministerie van Infrastructuur en Milieu

De heer drs. F. Verhagen RA (1961)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: CFO DELTA N.V.
 Datum eerste benoeming: 24 juni 2009
 Lopende termijn van benoeming: 24 juni 2017

Huidige nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen DELTA Netwerkbedrijf
- Vicevoorzitter Raad van Bestuur Indaver N.V.
- Lid Raad van Toezicht Admiraal de Ruyter Ziekenhuis
- Lid Raad van Toezicht Hogeschool Zeeland

Werkervaring o.a.:

- CFO Essent Trading International SA
- CFO bij verschillende onderdelen van Reed-Elsevier

De heer drs. D.A. van Doorn (1950)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Directeur/Eigenaar
 Van Doorn Consultancy
 Datum eerste benoeming: 28 juni 2012
 Lopende termijn van benoeming: 28 juni 2016

Huidige nevenfuncties:

- Voorzitter Delta Port Donatiefonds
- Chairman Dry Bulk Experts Group
- Lid Raad van Advies Erasmus SmartPort, EUR

Werkervaring o.a.:

- CEO Europees Massagoed Overslagbedrijf (EMO) en Erts en Kolen Overslagbedrijf Maasvlakte (EKOM)
- Lid Raad van Bestuur Van Ommeren Nederland B.V.
- Managing director Van Ommeren Binnentankvaart B.V.

De heer mr. H.G. Bouwman (1952)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Directeur Juridisch adviesbureau
 Masuca Advies B.V.
 Datum eerste benoeming: 30 september 2012
 Lopende termijn van benoeming: 30 september 2016

Huidige nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen LindeGas BOC
- Bestuurslid Stichting Preferente Aandelen Wolters-Kluwer
- Lid Raad van Advies The Waste Transformers

Werkervaring o.a.:

- Lid Raad van Bestuur Sara Lee International
- Senior Vice President Juridische Zaken Koninklijke Nederlandse Papierfabriek N.V.

Mevrouw C.M.M. Schönknecht-Vermeulen (1954)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Gedeputeerde Provincie Zeeland
 Datum eerste benoeming: 31 maart 2013
 Lopende termijn van benoeming: 31 maart 2017

Huidige nevenfuncties:

- Voorzitter Gemeenschappelijke Regeling Zeeland Seaports

Werkervaring o.a.:

- Directeur VVV regio Walcheren en Noord-Beveland
- Directeur Promotie Zeeland Delta

Directie

De heer ir. P. Vermaat MBA (1965)

Nationaliteit: Nederlands
 Beroep/hoofdfunctie: Algemeen Directeur Evides Waterbedrijf
 Datum benoeming: 1 maart 2008

Huidige nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen KWH Water B.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen Delfluent B.V.
- Voorzitter bestuur Stichting TKI Watertechnology (Topsector Water)
- Bestuurslid Stichting Wateropleidingen
- Bestuurslid Stichting Water for Life

Directieverslag

Evides is een N.V. die voor 50% eigendom is van B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (de gemeenten in Zuid-Holland Zuid) en voor 50% van DELTA N.V. (DELTA is eigendom van voornamelijk Zeeuwse overheden).

Introductie Evides

Altijd kunnen vertrouwen op schoon en hoogwaardig drinkwater uit de kraan én de continue beschikbaarheid van industriewater dat aan strenge normen voldoet. Dat is waar Evides Waterbedrijf zich 24 uur per dag voor inzet.

Al bijna 150 jaar kunnen klanten en bedrijven in Zuid-Holland Zuid, Zeeland en op de Brabantse Wal rekenen op betrouwbaar water van Evides Waterbedrijf en haar rechtsvoorgangers. Dagelijks leveren wij drinkwater aan circa 2,5 miljoen mensen en bedrijven. Voor grote industriële bedrijven in Nederland, België en Duitsland levert Evides water op maat. Dit kan in de vorm van tijdelijke ondersteuning en als partner verantwoordelijk voor de complete realisatie en bediening van waterzuiveringsinstallaties. Evides is ook actief in het zuiveren van afvalwater en het hergebruik van gezuiverd afvalwater voor onder andere industriële toepassingen.

Door de combinatie van bedrijfsactiviteiten kan Evides zich richten op het continu verbeteren van technieken om water te zuiveren, te leveren en – daar waar mogelijk – te hergebruiken. Op deze manier wil Evides een bijdrage leveren aan het sluiten van de waterketen in Nederland en daarbuiten.

In totaal zuiverde Evides in 2013 289 miljoen kubieke meter water, een volume waarmee wij het op één na grootste drinkwaterbedrijf en de grootste industriewaterleverancier van Nederland zijn. Om de kwaliteit van onze producten te waarborgen, maakt Evides zich ook hard voor het behoud c.q. de kwaliteitsverbetering van de bronnen, te weten oppervlaktewater, grondwater en (geïnfiltreerd) duinwater.

Doelmatig, milieubewust en transparant

Evides kent een doelmatige, milieubewuste en transparante bedrijfsvoering. Op deze manier zorgen we ervoor dat onze klanten altijd kunnen rekenen op veilig en schoon water tegen een aanvaardbare prijs en met goede service. Met ruim 680 medewerkers (inclusief medewerkers van Delfluent Services B.V.) werkt Evides er constant aan om in al haar processen uit te blinken, onder andere door:

- voortdurend in te spelen op ontwikkelingen in de sector en de maatschappij;
- innovatie ten behoeve van efficiency, klantenservice, kwaliteit en kostenbeheersing;
- samenwerking met publieke en private partners in de branche en in de waterketen;
- meer en betere drinkwatervoorzieningen in ontwikkelingslanden;
- duurzame bedrijfsvoering en maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- aantrekkelijk werkgeverschap;
- een maatschappelijk aanvaardbaar rendement voor onze aandeelhouders.

Voorzieningsgebied

Evides levert drinkwater in de volgende regio's/gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Bergen op Zoom (Halsteren en Lepelstraat), Bernisse, Binnenmaas, Borsele, Brielle, Capelle aan den IJssel, Cromstrijen, Delft, Den Haag (Wateringse Veld), Dordrecht, Goeree-Overflakkee, Goes, 's-Gravendeel, Hellevoetsluis, Hulst, Kapelle, Korendijk, Maassluis, Middelburg, Midden-Delfland, Noord-Beveland, Oud-Beijerland, Reimerswaal, Rotterdam (inclusief Hoek van Holland en de havens), Schiedam, Schouwen-Duiveland, Sluis, Spijkenisse, Strijen, Terneuzen, Tholen, Veere, Vlaardingen, Vlissingen, Westland, Westvoorne, Woensdrecht en Zwijndrecht (alleen voormalig Heerjansdam).

Evides Industriewater is actief voor opdrachtgevers in Nederland, België, Duitsland en China.

Strategie

Evides Waterbedrijf is een betrouwbare waterleverancier, die zich voortdurend inzet voor een goede dienstverlening op een transparante wijze. Dit doet zij op basis van de volgende missie en visie:

Missie

Evides functioneert op basis van de volgende missie:

Evides zorgt voor water.

Voor mens en bedrijf.

Betrouwbaar van bron tot kraan.

We doen dat klantgericht met deskundige medewerkers.

We beheersen de processen om water te zuiveren en te leveren als de beste.

Dat doen we met respect voor mens, milieu en op een veilige manier.

We zijn kostenefficiënt en realiseren een maatschappelijk aanvaardbaar rendement.

Visie

Evides werkt aan de hand van de volgende visie:

Water is een vitale behoefte voor mens en bedrijf. Evides vindt dat drinkwater nu en in de toekomst voldoende en zuiver beschikbaar dient te zijn, tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten en goede service. Samenwerking met andere waterbedrijven en binnen de waterketen is belangrijk om synergie en innovatie te behalen.

Evides is een bedrijf dat haar publieke taak van watervoorziening ondernemend uitvoert voor huishoudens en industriële afnemers. In haar bedrijfsvoering wil Evides toonaangevend zijn in de wijze waarop zij de belangen van huishoudens en industrie, medewerkers en aandeelhouders dient. Daarbij zet Evides zich actief in voor maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van watervoorziening, gaat op een verantwoorde wijze om met het milieu en opereert binnen de wettelijke kaders.

Doelen 2013-2017

Op basis van de missie zijn tot en met 2017 de volgende richtinggevende doelen geformuleerd:

- Verdere verbetering van de klantgerichtheid
- Voorloper zijn in het beheersen van de processen om water schoon te maken en te leveren
- Gecontroleerde groei in industriewater en waterketen
- Verdere verduurzaming van de bedrijfsvoering

Bedrijfsactiviteiten

Evides Waterbedrijf is een betrouwbare waterleverancier. Klanten mogen altijd rekenen op schoon water dat voldoet aan alle kwaliteitsnormen, 24 uur per dag en 365 dagen in het jaar. Daarom is er aandacht voor de bronnen, de waterwinning, de zuiveringslocaties, het leidingnet en de contacten met de klant. In dit onderdeel bedrijfsactiviteiten is te lezen waar Evides zich in 2013 onder meer mee bezig heeft gehouden.

Klanten

Iedere afnemer moet kunnen rekenen op betrouwbaar drinkwater uit de kraan, maar ook op een goede dienstverlening. Evides werkt continu aan het optimaliseren van de klantprocessen, zodat klanten snel hun zaken met Evides kunnen regelen.

Klantcontacten

Evides heeft in haar dienstverlening diverse contactmomenten met haar klanten. Denk onder meer aan het realiseren van aansluitingen, registreren van meterstanden, aanpassingen verwerken in klantgegevens en uitsturen van waternota's.

Mijn Evides

Steeds meer klanten geven de voorkeur aan het online regelen van zaken met Evides. De internetselfservice [Mijn Evides](#) is hiervoor ingesteld. Klanten kunnen direct hun gegevens aanpassen, facturen inzien en meterstanden doorgeven. Ook kunnen verhuizingen online worden doorgegeven. Klanten waren zich hier echter nog niet voldoende van bewust. In 2013 is daarom een campagne gestart om mensen die verhuizen te informeren over het regelen van de zaken met het waterbedrijf en de optie om dit via 'Mijn Evides' te doen. Hierbij is samenwerking gezocht met onder meer gemeenten en woningverhuurders.

Verduurzaming

De toename in online klantcontacten zorgt voor verduurzaming van de bedrijfsprocessen. Er is een aanzienlijke daling in de hoeveelheid poststukken die Evides verzendt en daarmee dus ook in het papierverbruik. De meterstandenkaarten werden al per e-mail verstuurd naar klanten die hiermee instemden. In 2013 zijn we ook gestart met het digitaal versturen van de jaarafrekening. Veel klanten waarderen deze online mogelijkheden. Maar natuurlijk blijft ons Klant Contact Centrum actief voor klanten die bij voorkeur contact houden via de post of telefoon.

Aantal klantcontacten	2012	2013
Telefonisch	257.117	227.219
Mail/post	65.103	65.059
Totaal aantal klantcontacten	322.220	292.278

Webcare

Steeds vaker zien we ook dat klanten vragen stellen aan Evides op internet, bijvoorbeeld via social media. Al dan niet direct gericht aan Evides. Om ook deze klanten goed te woord te kunnen staan en vragen te beantwoorden is afgelopen jaar een webcareteam ingericht. Dit team medewerkers monitort de social media om vragen van klanten te beantwoorden.

Bezoekers www.evides.nl	2012	2013
Unieke bezoekers	619.440	707.863

Trainingen 'nog klantgericht'

Evides heeft klantgerichtheid hoog in het vaandel staan. We willen klanten efficiënt en vriendelijk helpen. Per mail, brief aan de telefoon en op straat. Om de benodigde vaardigheden nog verder te verbeteren, is een training gestart voor medewerkers, gebaseerd op hun werkomgeving en klantcontacten. Hier krijgen medewerkers adviezen om nog klantgerichter te werken, die ze direct in de praktijk kunnen toepassen.

Na-incasso

De meeste klanten betalen tijdig de waternota, maar helaas zijn er ook die de rekening niet kunnen of niet willen betalen. Hiervoor kent Evides een zorgvuldig na-incassoproces om waar mogelijk afsluiting van de drinkwatervoorziening – als uiterste middel – te voorkomen. In 2013 is dit proces verder uitgebreid.

Wanneer betaling van de waternota uitblijft, waarschuwen we klanten in eerste instantie alsnog te betalen om extra kosten te voorkomen. Ondernemen klanten geen actie tot betaling, een betaalregeling of schuldhulpverlening, dan start Evides het na-incassotraject. Hierin staan persoonlijk contact en samenwerking met de NVVK (schuldhulpverlening) en GGD's in de regio centraal.

Persoonlijk contact

Incassanten van Evides gaan langs bij de klanten om de achterstallige betaling te bespreken. Sinds 2013 vinden deze huisbezoeken ook tussen 1700 en 1900 uur plaats, aangezien er dan een grotere kans is om mensen thuis te treffen. Naast de post en de bezoeken, zetten we – vanuit een pilot – nog een extra kanaal in: 'automatisch uitbellen'. Wij bellen klanten in dit geval na, waarbij zij via een bandje een reminder krijgen dat er nog rekeningen openstaan.

Afsluiting als uiterste middel

Als klanten na dit zorgvuldige na-incassotraject de rekening nog steeds niet hebben betaald of geen actie tot betaling hebben genomen, kan Evides de watervoorziening buiten afsluiten of de rechter om een vonnis vragen om binnenshuis te mogen afsluiten. Wanneer de deurwaarder zich met dit vonnis wendt tot de klant, heeft die nogmaals de gelegenheid om te betalen of een regeling te treffen. Vindt er geen (actie tot) betaling plaats, dan sluit een monteur de watervoorziening in de woning af, indien nodig samen met de politie. Vanzelfsprekend is dit een situatie die wij – samen met partners en klant – willen vermijden. Maar alleen zo kan Evides voorkomen dat betalende klanten meer voor hun kraanwater moeten betalen, omdat anderen dat niet doen.

Tarieven

In 2013 bleven de drinkwatertarieven van Evides gelijk aan voorgaande jaren en in 2014 is het wederom mogelijk het tarief te handhaven. Evides zet zich continu in om kostenefficiënt te werken. Ondanks de inflatie is hierdoor het drinkwatertarief al 10 jaar lang niet verhoogd, met zelfs nog een verlaging van 5% in 2008.

Verhoging Belasting op Leidingwater

Per 1 januari 2014 is de (Rijks)Belasting op Leidingwater gestegen naar € 0,33 per kubieke meter. Daarnaast vervalt per 1 juli 2014 het maximum van 300 m³ waarover het Rijk belasting heft. Deze maatregel maakt deel uit van het Belastingplan 2014, waarmee de Eerste Kamer op 17 december 2013 heeft ingestemd. Waterbedrijven zijn verplicht deze belasting, die betrekking heeft op alle soorten leidingwater, te innen voor de overheid.

De verhoging van de Belasting op Leidingwater betekent dat iedereen – consument, instelling en bedrijf – de nota in 2014 ziet stijgen. Vooral voor bedrijven die grote hoeveelheden water verbruiken in hun processen, betekent dit een behoorlijke lastenverzwaring. Evides heeft via branchevereniging Vewin actief lobby gevoerd voor beperking van het tarief. Dit heeft geleid tot bijstelling van de regelgeving door een tariefstructuur met een degressief karakter. Het belastingtarief wordt getrapt lager naarmate het waterverbruik toeneemt.

Lees meer hier meer over: [Belasting op Leidingwater](#)

SEPA

Vanaf 1 augustus 2014 is er één Europese betaalmarkt, de Single Euro Payments Area (SEPA). Dit moet ervoor zorgen dat consumenten, bedrijven en instellingen snel en goedkoop betalingen in het eurogebied kunnen doen. Hiervoor is het nodig dat wij overgaan op het internationale bankrekeningnummer IBAN (International Bank Account Number). Dit rekeningnummer vraagt om de nodige aanpassingen van de betalingssystemen. Evides heeft in 2013 de overgang naar SEPA voorbereid en doorgevoerd. Facturen, acceptgiro's en ander betalingsverkeer zijn aangepast op de nieuwe 15-tekens tellende bankrekeningnummers.

Klantonderzoek

Om klantprocessen te optimaliseren maakt Evides onder meer gebruik van de zogenaamde 'customer journey'. Deze methode beoordeelt het proces vanuit het klantperspectief. Belangrijk onderdeel hierbij is het uitvoeren van klantonderzoek, zodat we weten wat de klant vindt.

Onderzoeken

Afgelopen jaar hebben we onderzoek uitgevoerd naar de tevredenheid van onze klanten met betrekking tot de volgende klantprocessen:

- **Controle Drinkwaterinstallaties**
In opdracht van de Inspectie Leefomgeving en Transport voert Evides verplichte controles uit op het leidingnet en de daarop aangesloten collectieve binneninstallaties, zoals ziekenhuizen, hotels en campings. Indien nodig adviseren wij de organisatie hoe zij de collectieve binneninstallatie kunnen verbeteren. In 2013 zijn 6.257 controles verricht.
- **Metering**
Het plaatsen, verwisselen en onderhouden van watermeters bij klanten. In 2013 zijn in totaal circa 45.000 nieuwe meters geplaatst, waarvan circa 41.000 voor huishoudelijke klanten.
- **Aansluitingen**
Het realiseren van nieuwe aansluitingen op het drinkwaterleidingnet. In totaal zijn er in 2013 circa 1.900 nieuwe aansluitingen gerealiseerd voor particuliere klanten en voor zakelijke klanten.

Daarbij is gekeken vanaf het moment dat de klant contact zoekt met Evides tot het moment dat de werkzaamheden volledig zijn afgerond. Bij het klantproces 'Aansluitingen' is dit bijvoorbeeld het moment waarop een klant een aansluiting voor nieuwbouw aanvraagt, tot het moment waarop deze in gebruik is genomen en de administratieve handelingen zijn afgerond.

Resultaat

De enquêtes naar de klanttevredenheid leverden de volgende waardering op:

Controle drinkwaterinstallaties	7,4
Metering	8,1
Aansluiting voor particulieren	6,2
Aansluiting voor zakelijke klanten	7,1

Op basis van de klantonderzoeken voeren we momenteel een aantal verbeterpunten door. Zo werken we op dit moment bijvoorbeeld aan het vervangen van www.aansluitingen.nl. Dit is een website waar mensen en bedrijven aanvragen kunnen indienen voor het realiseren van nieuwe aansluitingen op de drinkwatervoorziening. Hiervoor in de plaats komt een nieuw te bouwen Landelijke Intake Portal, die naar verwachting in de tweede helft van 2014 gereed is.

Na invoering van de verbeteringen herhalen we de onderzoeken. Op deze manier monitoren we de tevredenheid van onze klant over onze processen, want de klant staat centraal in de dienstverlening van Evides.

Drinkwater

Een goede drinkwatervoorziening vereist een veelzijdig proces. Evides wint water uit drie verschillende bronnen: oppervlaktewater, grondwater en duinwater. Vervolgens zuiveren we het water tot schoon drinkwater in onze negen drinkwaterproductielocaties, om het tot slot te leveren aan de klant via een uitgebreid leidingnet. Het proces moet continu doorgaan om te zorgen dat de klant altijd over drinkwater kan beschikken.

Bronnen

Evides Waterbedrijf maakt gebruik van diverse bronnen voor de drinkwatervoorziening. De belangrijkste bron is de Maas waar ruim 80% van het door ons gezuiverde water zijn oorsprong vindt. Voordat het Maaswater naar de drinkwaterproductielocaties gaat, vindt in drie spaarbekkens in de Biesbosch een natuurlijke voorzuivering plaats. Daarnaast wint Evides grondwater in de Brabantse Wal en bij Dordrecht. Tot slot maken we gebruik van oppervlaktewater uit het Haringvliet. Dit wordt na een voorzuivering geïnfiltreerd in de duinen bij Ouddorp en Haamstede, waar het een natuurlijk voorzuiveringsproces ondergaat voor het wordt gezuiverd tot drinkwater.

Maas

Evides is het grootste oppervlaktewaterbedrijf in Nederland. Het borgen van schoon oppervlaktewater is daarom een onderwerp dat voortdurend onze aandacht krijgt. Zo zijn we, samen met Belgische en Nederlandse waterbedrijven die gebruikmaken van de Maas als oppervlaktebron, betrokken bij RIWA-Maas. Deze lobby-organisatie zet zich in voor behoud van een goede Maaswaterkwaliteit. De focus ligt onder meer op het beperken van de hoeveelheid bestrijdings- en geneesmiddelen die in het rivierwater terechtkomen. De Maas is de afgelopen jaren schoner geworden, maar waakzaamheid blijft noodzakelijk, vooral in combinatie met de gevolgen van klimaatverandering. Dit heeft tot gevolg dat periodes met lage afvoer in de rivier toenemen.

Brabantse Wal

Voor het natuurbehoud van de Brabantse Wal is in 2009 een convenant gesloten met Provincie Noord-Brabant, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Gemeente Woensdrecht en Waterschap Brabantse Delta. Hierin zijn samenwerkingsafspraken gemaakt om vernatting van het gebied mogelijk te maken met maatregelen vanuit natuurbeheer, landbouwactiviteiten en waterwinning. Het blijkt succesvol, want het gebied houdt inmiddels meer water vast. Eén van de maatregelen was een reductie van 4 miljoen kuub per jaar op de grondwaterwinning. In 2013 is bepaald dat een verdere vermindering niet noodzakelijk is. De huidige reductie wordt voortgezet gedurende de looptijd van het eerste beheerplan Natura 2000 (2014-2020).

Haringvliet

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Milieu is Evides samen met waterschap Hollandse Delta en Rijkswaterstaat gestart met het uitwerken van de compenserende maatregelen voor het Kierbesluit. In 2018 gaan de Haringvlietsluizen op een kier als de waterstand op het Haringvliet lager is dan op zee. Dat is van belang voor de vismigratie; zo kunnen trekvisen als zalm en zeeforel de sluisen passeren richting hun paaigebieden stroomopwaarts en vice versa. Het openzetten van de sluisen zorgt er tegelijkertijd voor dat zout water binnen kan stromen. Hierdoor gaat het westelijk deel van het Haringvliet verzilten. Hier zijn momenteel nog innamepunten gesitueerd van zowel het waterschap en Evides. Binnen de compenserende maatregelen is verplaatsing van deze punten voorzien.

Wanneer de Haringvlietsluizen op een kier worden gezet, blijft inname van zoet water uit het Haringvliet gegarandeerd ten oosten van de lijn Middelharnis en het Spui. Evides gaat het huidige innamepunt daarom verplaatsen van Scheelhoek naar een locatie ten oosten van Middelharnis. Vanaf daar legt Evides een 15 km lange nieuwe ruwwatertransportleiding aan om het innamepunt te koppelen aan het bestaande net dat het oppervlaktewater naar productielocatie Ouddorp transporteert. De kosten van deze compenserende maatregelen worden grotendeels gedragen door het Rijk.

Kijk voor meer informatie op www.kierharingvliet.nl

Zuiveringslocaties

Evides kent in totaal negen drinkwaterproductielocaties waar zij water 24 uur per dag zuivert tot schoon drinkwater dat voldoet aan alle eisen uit de Nederlandse Drinkwaterwet.

UV-zuiveringen

In het zuiveringsproces vindt op het merendeel van de locaties hoofddesinfectie plaats met UV-licht. Voorheen werd gebruik gemaakt van ozon, maar wanneer een installatie toe is aan vervanging, kiezen we nu voor UV-zuiveringstechniek. Locaties Berenplaat, Haamstede en Baanhoek benutten deze techniek al. In 2013 is op de Braakman ook een UV-zuivering gebouwd en in bedrijf genomen (lees ook: [Watervoorziening Zeeuws-Vlaanderen](#)). Voor locatie Kralingen zijn de eerste voorbereidingen getroffen om een aanvullende UV-zuiveringsinstallatie te bouwen. Deze komt gereed in 2014.

Organisatiewijziging Groot Berenplaat

Regio Groot Berenplaat bedient de drinkwaterzuiveringen van Berenplaat, Ouddorp en Haamstede. Vanwege de schaalgrootte van deze regio heeft in 2013 een organisatiewijziging plaatsgevonden. Hierbij zijn procesvoering en onderhoud als twee aparte taken neergezet, waar dit voorheen gecombineerd werd. Er is nu een team dat zich volledig richt op de procesvoering. Een ander team heeft de focus op het onderhoud van de zuiveringsinstallaties; het asset management. Daarnaast is er nog een bedrijfsbureau actief. Met deze organisatie-indeling is het mogelijk om te excelleren op alle onderdelen.

Procesautomatisering

Evides gaat de komende jaren de procesautomatisering van haar drinkwaterinstallaties vervangen. Met deze automatisering sturen wij de drinkwaterzuiveringsprocessen aan. Hiermee kunnen medewerkers op de locatie en indien nodig vanaf huis de zuivering volgen en aansturen. Aangezien de huidige systemen technisch verouderd raken, gaan we deze de komende vijf jaar gefaseerd vervangen. In 2013 is het nieuwe procesautomatiseringssysteem geselecteerd. Tevens zijn de beleidskaders voor de procesvoering bepaald en het implementatieplan opgesteld. In 2014 starten we met het overzetten van de grondwaterzuivering Baanhoek op de nieuwe systematiek. Daarna volgen de andere locaties.

Leidingnet

In totaal kent Evides een leidingnet van bijna 14.000 kilometer lang om dagelijks alle klanten van water te kunnen voorzien. Om dit te kunnen doen, zijn dagelijks beheer van en onderhoud aan het leidingnet nodig. Mocht er onverhoopt toch een lekkage ontstaan, dan staat er dag en nacht een team medewerkers klaar om dit op te lossen.

Samenwerking met netbeheerders

Met goed onderhoud en beheer hebben drinkwaterleidingen een lange levensduur. Uiteindelijk moeten ze wel een keer vervangen worden. Dit geldt ook voor gasleidingen en elektriciteitskabels. Netbeheerder Stedin en Evides werken daarom steeds vaker samen in grote vervangingsprojecten voor leidingen en kabels. Op deze manier beperken we de eventuele overlast voor de klant in de levering van elektriciteit, gas en drinkwater. Tegelijkertijd beperken we de hinder op straat, omdat die nu maar één keer open hoeft. Daarnaast realiseren we met de samenwerking een kostenvoordeel, onder meer door de inzet van één aannemer.

Een soortgelijke samenwerking is ook gezocht met Westland Infra. In Zeeland, Goeree-Overflakkee en op de Brabantse Wal werken we voor het onderhoud en beheer van drinkwaterleidingen samen met DELTA Infra. Aangezien zij verantwoordelijk is voor de gasleidingen en elektrakabels, bestaat de combinatie van werkzaamheden in dit gebied al langer.

Vier nieuwe huisaanemers

Naast een groot team van eigen medewerkers werkt Evides samen met diverse aannemers. Voor het Zuid-Hollandse deel van het voorzieningsgebied (m.u.v. Goeree-Overflakkee) zijn in december met vier aannemers contracten getekend. Deze gaan Evides de komende vijf jaar ondersteunen met de reguliere ondergrondse leidingwerkzaamheden en storingsdienst. In Zeeland, op Goeree-Overflakkee en de Brabantse Wal doet DELTA Infra dat.

Gemiddeld aantal minuten dat geen levering plaatsvindt (per jaar, per klant)	2012	2013
- gemiddeld	171 minuten	16,4 minuten
- gepland	98 minuten	11,1 minuten
- ongepland	73 minuten	5,3 minuten
Totaal aantal verbruikersadressen	1.028.181	1.027.554

Aanleg nieuwe leidingen

In 2013 zijn vele kilometers nieuwe leiding aangelegd of leidingen vervangen. Aan de hand van asset management en omgevingsontwikkelingen bekijken we continu in hoeverre ons huidige leidingnet nog voldoet aan de gestelde eisen en waar aanpassingen nodig zijn. Dit kan distributieleidingen betreffen die door woonwijken lopen en waarop woningen zijn aangesloten. Of transportleidingen die doorsnedes tot zeker een meter kunnen hebben. Het afgelopen jaar zijn onder meer de volgende nieuwe transportleidingen aangelegd:

- tussen Terneuzen en Terhole
- rondom Nieuwdorp
- rondom Halsteren
- in Hoogerheide
- in Delft
- in Oud-Beijerland
- bij de A15 ter hoogte van Rotterdam
- op Maasvlakte 2

Hedwigepolder

In 2012 is door de overheid besloten om de Hedwigepolder te gaan ontpolderen. De planvorming van Gedeputeerde Staten Zeeland over de wijze waarop dit kan plaatsvinden vond in 2013 plaats. Evides was hierbij betrokken, gezien de aanwezige infrastructuur in de zogenaamde Gasdam bij de Hedwigepolder. De consequenties van de ontpoldering voor de watervoorziening zijn in beeld gebracht. Vervolgens is er een principe-afspraken gemaakt tussen Gedeputeerde Staten Zeeland en Evides om de leidingen te vervangen, zodat de waterlevering aan consument en industrie gewaarborgd blijft.

Efficiency in ICT

In onze klantprocessen is veel aandacht voor efficiency en goede dienstverlening. Om dit te realiseren is gewerkt aan nieuwe ICT-toepassingen. In 2012 zijn de eerste twee onderdelen geïmplementeerd waaronder een applicatie voor het registreren van zakelijke klantcontacten. In 2013 is de implementatie van het volgende onderdeel voorbereid. Hierin worden de applicaties van het bedrijfs onderdeel Infra – verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van het leidingnet – aangepast en gevormd tot een samenhangend geheel.

Zo is een nieuw ICT-platform ontwikkeld voor de afdelingen Onderhoud en Beheer en Asset Management, actief in het langetermijnbeheer van het leidingnet. Hiermee is het straks mogelijk dat wanneer een monteur na het uitvoeren van werkzaamheden de technische gegevens van een leiding registreert, collega's op kantoor direct de nieuwe situatie kunnen inzien. Dit zorgt ervoor dat we efficiënter en klantgerichter kunnen werken. In het voorjaar voeren wij de laatste testen uit aan dit ICT-platform, zodat dit in het voorjaar van 2014 kan worden ingevoerd.

Verbetering leveringszekerheid

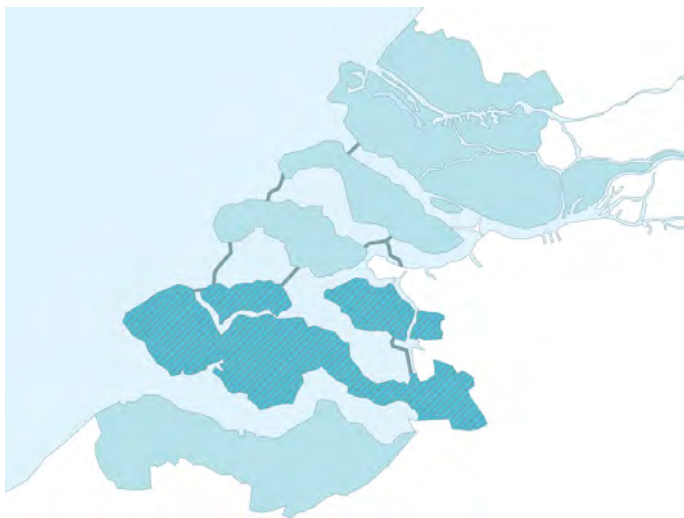
Om de leveringszekerheid te verhogen – en zorg te dragen voor een continue waterlevering aan onze klanten – lopen er verschillende programma's en projecten in Rijnmond en Zeeland. Hiermee is het mogelijk om ook tijdens de seizoenpieken – in Zeeland mede als gevolg van toerisme – een stabiele waterlevering te blijven garanderen.

Hoeksche Waard

De Hoeksche Waard krijgt drinkwater geleverd vanuit zuiveringslocaties Berenplaat en Baanhoek. In 2013 is gestart met het vervangen van twee leidingen die vanuit de Berenplaat naar dit gebied lopen. De werkzaamheden worden uitgevoerd in het centrum van Oud-Beijerland. Hierbij worden de leidingen gefaseerd vervangen. In nauwe samenwerking met de gemeente Oud-Beijerland voeren we de werkzaamheden uit. De gemeente was al voornemens om een herinrichting van een deel van het centrum te realiseren. Nu combineren we het werk. Eerst voert Evides de leidingwerkzaamheden uit, waarna een aannemer van de gemeente de herinrichting van het gebied verzorgt. In april 2014 neemt Evides de nieuwe leiding in gebruik en daarmee verbeteren we de leveringszekerheid naar de Hoeksche Waard.

Midden-Zeeland

Evides werkt aan het optimaliseren van de productieprocessen en het leidingnet in Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland en Tholen.

Pompstations Halsteren en Nieuwdorp

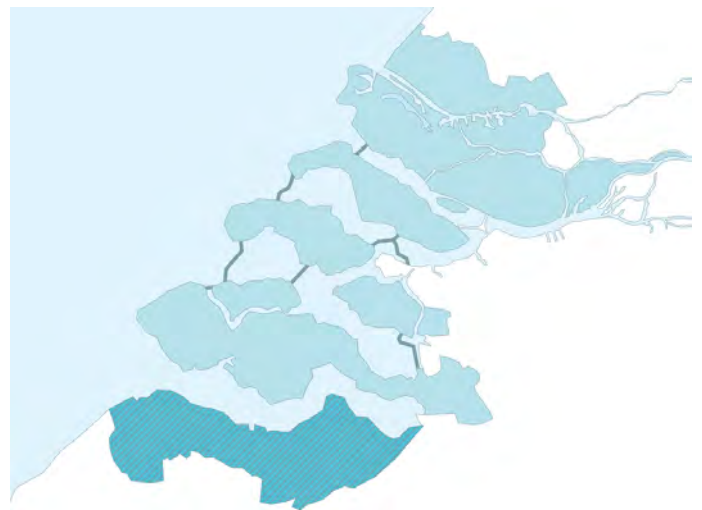
Begin 2013 zijn de aanpassingen aan productielocatie Halsteren – onder meer de bouw van nieuwe reinwaterkelders en een hogedruk pompstation – volledig afgerond. In mei 2013 is vervolgens gestart met de bouw van een nieuw pompstation bij Nieuwdorp.

Kilometers nieuwe leiding

Het is tevens noodzakelijk dat leidingwerk wordt aangepast. Het afgelopen jaar zijn daarom kilometers nieuwe leidingen aangelegd tussen Nieuwdorp en Brigdamme, in de omgeving van Nieuwdorp, tussen Kamperland en de Banjaard, bij Schore en bij Hoogerheide. In 2014 en 2015 staat ook nog een aantal projecten op de planning. Daarna kunnen we de beoogde optimale bedrijfsvoering toepassen, met een lager energieverbruik, voor de gehele drinkwatervoorziening van Midden-Zeeland die ook de nodige flexibiliteit biedt met het oog op de toekomst.

Zeeuws-Vlaanderen

Het afgelopen jaar is er veel werk verricht aan de drinkwatervoorziening voor Zeeuws-Vlaanderen. Er zijn aanpassingen gerealiseerd aan zowel de zuiveringsinstallatie en de pompgebouwen als aan het leidingnet.

UV-zuivering Braakman

Eind 2013 is zuiveringslocatie Braakman overgegaan op de milieuvriendelijke UV-zuivering. De ozon-installatie was toe aan vervanging. Gedurende het jaar zijn twee installaties gebouwd, die buiten het bestaande zuiveringsgebouw werden gerealiseerd. Beiden hebben drie UV-reactoren om de bedrijfsvoering veilig te stellen. Bij onderhoud of calamiteiten is het mogelijk om terug te vallen op één installatie. Op deze manier is een continue levering van schoon drinkwater gewaarborgd.

Oost Zeeuws-Vlaanderen

Tegelijk met de aanpassingen op de zuiveringslocatie is een nieuwe drinkwaterleiding gelegd met een lengte van 15 kilometer tussen Terneuzen en Terhole. Inwoners van het oostelijk deel van Zeeuws-Vlaanderen hebben hiermee niet langer drinkwater afkomstig uit de Brabantse Wal, maar vanuit de Braakman. Hiermee reduceren we de grondwaterwinning in de **Brabantse Wal**, terwijl waterlevering van daaruit wel mogelijk blijft in geval van calamiteiten.

Multifunctioneel pompstation Zandvliet

Om flexibel te zijn in de waterlevering in Zeeuws-Vlaanderen is pompstation Zandvliet in 2013 omgebouwd tot een multifunctioneel pompstation. Het is nu mogelijk om hier zowel ruwwater als drinkwater in te nemen vanuit diverse richtingen: Ossendrecht, Braakman en Antwerpse Waterwerken. Het water kunnen we vervolgens ook weer naar verschillende kanten doorpompen: Midden-Zeeland, Braakman, Ossendrecht, BASF, Vogelwaard en Antwerpse Waterwerken.

Westland

In het Westland zijn het afgelopen jaar diverse projecten uitgevoerd waarbij leidingen verlegd zijn. De aanleg van de A4 door dit gebied, maar ook veranderingen aan diverse N-wegen vroegen om aanpassingen van het drinkwaterleidingnet. Hiermee kan Evides een continue levering van drinkwater blijven garanderen aan klanten in het Westland.

Zo zijn bijvoorbeeld diverse zinkerconstructies aangelegd. Eerder liepen de leidingen over bruggen. Met de aanpassing van het wegennet en de bruggen, heeft Evides nu – met behulp van zinkerconstructies – leidingen gerealiseerd die onder de waterweg doorlopen. Dit is onder meer gerealiseerd bij de Wittebrug op de N211 nabij Poeldijk.

Industriewater

Voor grote industrieën kan de beschikbaarheid van een specifieke kwaliteit water van cruciaal belang zijn voor de productieprocessen. Evides Industriewater biedt deze bedrijven waterdiensten op maat. We zijn een partner die de verantwoordelijkheid op zich kan nemen voor de complete realisatie van installaties op basis van DBFO-contracten (Design, Build, Finance & Operate). Daarnaast zijn we actief in het zuiveren van afvalwater en het hergebruik van gezuiverd afvalwater.

Klanten Industriewater

In een economisch onstabiele tijd heeft Evides Industriewater de omzetcijfers gelijk kunnen houden. Veel van de industriële klanten zagen helaas een teruggang in de afzet van commodities. Dat heeft ook direct invloed op het verbruik van industriewater. Dankzij enkele nieuwe contracten bleef het resultaat van Evides Industriewater voor 2013 constant. Zo zijn we onder andere gestart met het leveren van demin water aan AVR in Rotterdam, afvalverwerker en producent van duurzame energie. De samenwerking is gestart ter verhoging van de leveringszekerheid en snelheid van de productieprocessen van AVR. Daarnaast is het contract met DuPont de Nemours voor de vestiging in Dordrecht verlengd. Al 14 jaar leveren wij industriewater aan het petrochemische bedrijf en deze samenwerking is in 2013 voor nog eens 7 jaar verlengd. Ook heeft Evides Industriewater met verschillende andere bedrijven gesproken over toekomstige samenwerkingsmogelijkheden. Naar verwachting resulteert dit in nieuwe contracten in 2014.

Productmarktcombinaties

Om een veelzijdige waterpartner voor de industrie te zijn en blijven, heeft Evides Industriewater productmarktcombinaties (pmc) ontwikkeld die in 2013 ook succesvol bleken. Vanuit de pmc Water & Energy is een voorloopcontract gesloten met Warmtebedrijf Rotterdam waarbij Evides de onderhoudsfilosofie en lange-termijn-asset planning uitvoert. Daarnaast doen we mee in een 'Green deal' samenwerking waarbij we de warmte van raffinaderij Total in Vlissingen naar een tweetal bedrijven op industrieterrein Sloe brengen.

De pmc Mobile Solutions bewees haar meerwaarde bij de ingebruikname van een nieuwe elektriciteitscentrale van E.ON op de Maasvlakte. Hierbij was gedurende een aantal maanden veel meer water nodig dan normaal. Evides Industrierwater heeft voor dit soort situaties mobiele ontzoutingsinstallaties (MRO's) beschikbaar. Voor het eerst is de nieuwe mobiele Elektro-deïonisatie installatie in combinatie met een mobiele onthardersunit ingezet. Geplaatst achter een MRO kan die ultra-puur demin water produceren. Hiermee kan Evides Industrierwater op een willekeurige plek topkwaliteit demin water produceren. De mobiele zuivering heeft haar diensten ook bewezen voor de drinkwatervoorziening van Texel afgelopen zomer. Door een breuk in een waterleiding tussen het vasteland en Texel, kon collega drinkwaterbedrijf PWN niet voldoende water leveren aan het eiland vol toeristen. Hier is de mobiele zuiveringsinstallatie ingezet voor de productie van drinkwater.

Internationaal actief

Evides Industrierwater is actief in Nederland, maar ook daarbuiten. Wij beschikken over veel kennis en ervaring in het zuiveren van water. Ons DBFO business model (Design, Build, Finance & Operate-principe) beoogt een hecht en langjarig partnerschap met onze klanten die wij geheel ontzorgen. Hierdoor kan de klant zich volledig concentreren op zijn core business en tegelijkertijd vertrouwen op de continue beschikbaarheid van industrierwater in de gewenste kwaliteit. Een werkwijze die onze klanten als positief ervaren.

De jarenlange goede samenwerking met bijvoorbeeld Dow Benelux (Terneuzen) zorgde er mede voor dat Evides Industrierwater sinds 2002 ook actief is voor Dow Chemical in Stade (Duitsland). We leveren inmiddels ook al weer drie jaar industrierwater aan BASF in Antwerpen. In 2013 is gewerkt aan het voorbereiden van nieuwe DBFO-contracten met een klant in China en een klant in Vietnam.

Geleidelijke internationale groei

De internationale activiteiten van Evides Industrierwater groeien geleidelijk. Dit is ook een bewuste keuze, aangezien onze basis duidelijk in Nederland ligt. Internationaal liggen er wel kansen om onze kennis en ervaring te delen en tegelijkertijd technologieën verder te ontwikkelen. We willen tot DBFO-projecten komen met een maximale beheersing van de risico's. Dit doen we door activiteiten te ontwikkelen in ons bekende marktsectoren als de (petro)chemie en raffinaderijen én door samenwerking met sterke, betrouwbare lokale partners. In 2013 is, na een grondige marktanalyse en in nauwe dialoog met de aandeelhouders, de koers voor de verdere internationale groei uitgezet. De komende jaren zullen op beheerste en gecontroleerde wijze kansen op de industrierwatermarkten in China en Vietnam worden verkend en zo mogelijk benut.

Samenwerking in China

In 2010 bouwde Evides Industrierwater in China een mobiele demonstratie-installatie voor hergebruik van industrieel effluent (capaciteit: 15 m³/uur). Deze installatie is geplaatst bij een fabriek die (steen)kool verwerkt tot methanol. Hergebruik van water is hier verplicht aangezien er sprake is van een watergebrek in het woestijngebied waar de fabriek staat. Evides heeft succesvol aangetoond dat hergebruik van effluent op een stabiele en efficiënte wijze mogelijk is. Dit heeft er in 2013 toe geleid dat Evides tot voorlopige overeenstemming is gekomen met een Chinese klant en dat wij betrokken worden bij het ontwerp, de bouw en de langjarige bedrijfsvoering van een hergebruiksinstallatie in de provincie Inner-Mongolia.

Pilot in Vietnam

Evides Industrierwater sloot in april 2013 een samenwerkingsovereenkomst met de PetroVietnam-Binh Son Raffinaderij. Gezamenlijk gaan wij werken aan de ontwikkeling van een full-scale installatie voor hergebruik van effluent voor deze raffinaderij in Midden-Vietnam. In eerste instantie starten we met de exploitatie van een pilot-installatie, die mede gefinancierd wordt door AgentschapNL. De installatie past in het duurzaamheidsstreven van deze klant, waarbij de reductie van het waterverbruik ten goede komt aan de beschikbaarheid van water voor de productie van drinkwater voor de dorpen rondom de raffinaderij.

Betrouwbare waterpartner

Industrierwaterklanten willen – net als drinkwaterklanten – altijd kunnen rekenen op water van de juiste kwaliteit. Daar maakt Evides Industrierwater zich ook sterk voor. We willen zorgen dat de huidige zuiveringsinstallaties en leidingnetten nu en in de toekomst goed functioneren. Om operational excellence in de bedrijfsvoering te bereiken, zetten we in op veiligheid, betrouwbaarheid en beschikbaarheid.

Evides Industriewater maakt al langer gebruik van asset management, dat zich richt op risico-gestuurd onderhoud ten dienste van een maximale leveringszekerheid van haar installaties tegen voorspelbare kosten. Evides Industriewater is hiervoor ook PAS55-gecertificeerd. In 2013 zijn we gaan werken met 'asset integrity management'. Hiermee identificeren we voorzienbare risico's. Vervolgens nemen we maatregelen om deze te mitigeren tot op een zo laag mogelijk niveau risico gebaseerd onderhoud.

Een succesvolle methodiek, aangezien het aantal storingsmeldingen met 20% is afgenomen. Daarnaast is het Lange Termijn Asset Plan ontwikkeld. Dit geeft inzicht in de financiële planning over de gehele levenscyclus van de installaties van Evides Industriewater. Het plan werken we voortdurend bij, waardoor er altijd een actueel inzicht beschikbaar is in de benodigde budgetten voor de komende jaren.

Leidingnet

Voor het leveren van water aan de industrie heeft Evides Industriewater speciale leidingnetwerken voor industriewater, onder meer in Rijnmond, Sloe-gebied, Terneuzen en Antwerpen. Op deze manier verzorgt Evides Industriewater de gehele keten – van waterwinning tot levering – en borgen we waterkwaliteit én -kwantiteit. Wanneer de zuivering is gerealiseerd bij de klant, is er sprake van korte en directe verbindingen. Maken meerdere bedrijven gebruik van één zuiveringslocatie, dan is er sprake van een uitgebreid leidingnet. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de DWP Botlek. Deze installatie maakt gebruik van een leidingnet voor winning en transport van water uit het Brielse Meer. Tegelijkertijd is de installatie aangesloten op een uitgebreid distributieleidingnet van 30 kilometer voor levering van hoogwaardig demin water aan een groot aantal chemische bedrijven en diverse raffinaderijen in Rijnmond.

Maasvlakte 2

Op 22 mei 2013 vond de officiële opening van Maasvlakte 2 plaats. Na vijf jaar bouwen is de uitbreiding van het Rotterdamse havengebied klaar. Om het gebied te voorzien van drink- en industriewater, is in totaal 20 kilometer aan waterleidingen aangelegd: 4 kilometer drinkwaterleiding en speciaal voor de industrie 16 kilometer servicewaterleiding, die gevoed wordt met betrouwbaar, zoet water uit het nabije Brielse Meer. Bedrijven die zich hier vestigen en industriewater nodig hebben voor hun bedrijfsprocessen, kunnen hierop worden aangesloten. Op de leiding zijn tegelijkertijd ook nog eens 82 ondergrondse brandkranen aangebracht. Hiermee beschikt Maasvlakte 2 over een goede blusvoorziening. De leidingen zijn begin 2013 in gebruik genomen.

Hergebruik

Naast het leveren van industriewater is Evides Industriewater actief in het zuiveren van afvalwater. Evides doet dit op Schiphol, in het Sloe-gebied bij Vlissingen en bij Huntsman in de Botlek. In de Harnaschpolder is Evides verantwoordelijk voor de zuivering van al het huishoudelijke afvalwater uit de regio Westland en Den Haag. Hierbij kijkt Evides continu naar de mogelijkheden van hergebruik. In samenwerking met de gemeente Terneuzen, het Waterschap Scheldestromen en Dow Benelux wordt bijvoorbeeld al een aantal jaar het huishoudelijke afvalwater van de gemeente Terneuzen doorgezuiverd tot demin water dat we leveren aan Dow Benelux (Terneuzen).

Tomaten van Delft Blue Water

De glastuinbouw in het Westland maakt gebruik van regenwater voor de besproeiing van de planten. Bij gebrek aan regenwater tijdens het groeiseizoen (april-augustus), pompen zij brak grondwater op en ontzouten dit. De overgebleven geconcentreerde zoute stroom (brijn) wordt vervolgens weer terug in de grond gebracht. Dit draagt mogelijk bij aan de verzilting van het gebied. Daarom is Delft Blue Water een onderzoek gestart om een goed alternatief te vinden op basis van hergebruik van effluent.

RINEW

In 2013 is een start gemaakt met het RINEW project (Rotterdam Innovatieve Nutrients Energy & Water Reuse). Met dit initiatief willen de partners in selecte gebieden in de binnenstad en de havengebieden op innovatieve en duurzame wijze de afvalwaterketen sluiten door de toepassing van een combinatie van nieuwe technologieën. In het oude haventerrein van Rotterdam wordt hiervoor een pilot-plant gebouwd om de technologieën in de praktijk te brengen. In 2013 zijn hiervoor de voorbereidingen getroffen.

RINEW is een samenwerking van Evides Industriewater, Gemeente Rotterdam, Hoogheemraadschap van Delfland, waterschap Hollandse Delta en Clean Tech Delta. Het initiatief moet uiteindelijk leiden tot een maximalisatie van hergebruik van water, energie en andere stoffen afkomstig uit het (afval)water.

Maatschappij

Evides Waterbedrijf staat middenin de maatschappij. We leveren water aan mens en bedrijf en willen er voor zorgen dat we dit nu en in de toekomst op verantwoorde wijze kunnen blijven doen. Behoud van een goed milieu – inclusief schone bronnen – is belangrijk voor iedereen. Evides is zich bewust van de rol die ze heeft om bij te dragen aan een goede balans tussen people, planet en profit.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

In de kernprocessen van Evides houden wij rekening met onze rol in de maatschappij en zetten wij ons in voor een maatschappelijk verantwoorde manier van ondernemen. Hierbij streven we naar een evenwichtige benadering van de belangen van al onze stakeholders én het milieu. MVO is bij Evides intrinsiek aanwezig in de kernprocessen en kernactiviteiten en in het gedrag van medewerkers en leveranciers. Tegelijkertijd streven we continu naar verbeteringen op dit vlak. In specifieke gevallen neemt Evides MVO-initiatieven door activiteiten buiten onze kernprocessen te stimuleren en te ondersteunen.

In 2013 heeft Evides een focus aangebracht in MVO. De komende jaren willen wij naast de bestaande activiteiten nog extra initiatieven ondernemen op de volgende gebieden:

In het demonstratieonderzoek **Delft Blue Water** – waarvan Evides Industriewater samen met dochteronderneming Delfluent Services de trekker zijn – onderzoeken we de mogelijkheden van het hergebruiken van water voor de glastuinbouwsector. In 2011 en 2012 heeft Delft Blue Water in een demonstratiehal op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Harnaschpolder aangetoond dat met innovatieve technologieën betrouwbaar, duurzaam en kosteneffectief water kan worden geproduceerd uit gezuiverd stedelijk afvalwater. Om de geschiktheid van dit water aan te tonen, heeft Delft Blue Water in 2013 tomaten gekweekt in een demokwekerij in het Westland. De kwekerij is het expertisecenter van de glastuinbouwsector waar nieuwe technieken en toepassingen in de praktijk worden getest. Sinds april 2013 worden hier Delft Blue Water tomaten geteeld met hoogwaardig gezuiverd effluent en vergeleken met tomaten gevoed met regenwater. In de zomer en het najaar zijn de tomaten geplukt en het hergebruik van gietwater blijkt geslaagd: ongeacht het gebruikte water vertoonden zowel de tomatenplanten als de tomaten exact dezelfde eigenschappen. Op dit moment worden de resultaten verder geanalyseerd. Het lijkt er op dat Delft Blue Water een duurzaam alternatief is voor het traditionele gietwater in de glastuinbouw.

Delft Blue Water is een samenwerkingsverband tussen het Hoogheemraadschap van Delfland, Evides Industriewater en Delfluent Services. De Technische Universiteit Delft voert ondersteunend wetenschappelijk onderzoek uit.

1. Hergebruik van water; bijvoorbeeld geschikt voor gebruik als industriewater of gietwater.
2. Reductie van energie en CO₂ binnen onze eigen bedrijfsomgeving en bewustwording bij klanten. Tegelijkertijd onderzoeken wij mogelijkheden om energie uit water terug te winnen.
3. Wereldburger; internationaal meer mensen toegang bieden tot kwalitatief goed en betaalbaar drinkwater
4. Educatie; waarbij we kinderen en volwassenen bewust maken van wat er komt kijken bij het winnen, zuiveren en leveren van kraanwater.
5. Social return; mensen met een groter(e) afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunen om toe te kunnen treden tot de arbeidsmarkt.

Voor elk van deze MVO-gebieden stelt Evides in 2014 doelen op met daaraan gekoppeld actieplannen. Deze actieplannen leggen we vervolgens vast in de roadmap MVO.

Resultaten MVO

Naast het treffen van de voorbereidingen voor de roadmap MVO, heeft Evides binnen de genoemde focusgebieden al resultaten geboekt. Enkele voorbeelden:

- Afname van het energieverbruik met 28% voor het transport van het ruwe water naar de Braakman in Zeeland, door verdubbeling van de transportleiding daar;
- Afname verbruik van diesel voor locatie Berenplaat dankzij aanleg gasleiding;
- In totaal 97 korte missies van Evides medewerkers naar landen waar Vitens Evides International actief is om de watervoorziening te verbeteren;
- Stijging van het aandeel groene energie tot 100% van de totale energie inkoop;
- Bij alle aanbestedingen en offerteaanvragen met een bedrag groter dan € 50.000 worden bij de afweging duurzaamheidscriteria meegenomen. Volgens de binnen de Rijksoverheid overeengekomen criteria van duurzaam inkopen, koopt Evides 96% van de producten en diensten duurzaam in;
- Evides participeert in verschillende innovatieve projecten om niet alleen gebruikt water nuttig in te zetten, maar ook om de grondstoffen en energie uit afvalwater te gebruiken. Zo onderzoekt Evides in het project **RINEW** samen met de Hoogheemraadschap Delfland, waterschap Hollandse Delta en de gemeente Rotterdam de mogelijkheid van verregaande nutriënten-, energie- en waterhergebruik;
- Educatie over het zuiveren en leveren van drinkwater en hoe gezond het is om water te drinken. Dit vindt direct plaats op scholen, maar ook indirect via onder meer 'Jongeren Op Gezond Gewicht' en waterarrangement Drechtsteden.

Milieu Management Systeem

In 2013 heeft Evides een Milieu Management Systeem ingericht. Dit is aan het eind van het jaar geaudit op de in ISO 14001 geformuleerde eisen. Het resultaat van deze nulmeting was positief. De geconstateerde ontwikkelpunten pakken we in 2014 op aan de hand van een actieplan dat de Milieu Coördinator opstelt.

Milieu-overleg

In lijn met het Milieu Management Systeem is in mei gestart met een bedrijfsbreed milieu-overleg. Dit overleg streeft naar:

- het bewerkstelligen van afdelingsoverschrijdende synergie waar het milieuvraagstukken betreft;
- het evalueren van meldingen en oplossingen van milieu-incidenten;
- het bedrijfsbeleid op het vlak van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen vertalen in concrete milieudoelen;
- het bespreken van (veranderende) wet- en regelgeving.

Samenwerking in de waterketen

Als waterbedrijf is Evides een actieve speler in de waterketen. In de huidige keten zorgen waterbedrijven voor winning, zuivering en transport van drinkwater en industriewater, gemeenten voor de riolering en de waterschappen voor de zuivering van het afvalwater. Het is te verwachten dat een hechte samenwerking van deze ketenpartners in de nabije toekomst van steeds groter belang wordt, om te zorgen dat we nu en in de toekomst optimaal gebruik kunnen maken van zoet water tegen aanvaardbare kosten. Evides zet zich al actief in om samen met partners zinvolle nieuwe kansen in de waterketen te benoemen en uit te werken.

In 2011 is hiertoe ook het nationale Bestuursakkoord Waterketen getekend. Het bestuursakkoord zet in op het vergroten van de doelmatigheid in de keten door meer samenwerking en meer efficiency. Hiermee kunnen we in de keten lagere kosten, minder kwetsbaarheid en een hogere kwaliteit realiseren. In 2013 heeft Evides zich wederom ingezet om een bijdrage te leveren aan dit doel.

Ervaring met samenwerken in de keten

Evides is actief in de drink- en industriewatervoorziening en in de afvalwaterzuivering. Als speler in de waterketen zetten wij ons ook in om de samenwerking met partners te verbeteren en nieuwe efficiënte mogelijkheden te verkennen om de keten te sluiten. Dit doen we al veelvuldig. Zo werken de gemeente Terneuzen, Waterschap Scheldestromen, Dow Benelux en Evides Industriewater samen. In diverse stappen wordt het huishoudelijk afvalwater van de gemeente gezuiverd tot demin water, geschikt voor de productieprocessen van Dow. Een tweede voorbeeld is Delfluent Services B.V. – een dochteronderneming van Evides – die het huishoudelijk afvalwater zuivert van de Haagse regio in een baanbrekend project, waarin Hoogheemraadschap Delfland en Evides Waterbedrijf aantoonbaar succesvol samenwerken. Een derde voorbeeld is de ontwikkeling van **Delft Blue Water**. Hier doen o.a. Delfluent Services B.V., het Hoogheemraadschap van Delfland en Evides onderzoek naar de mogelijkheden om betrouwbaar, duurzaam en kosteneffectief gietwater voor de glastuinbouw te produceren van gezuiverd effluent. In de zomer en het najaar van 2013 vond de eerste oogst van tomaten plaats die op 'Delft Blue Water'-gietwater zijn gekweekt.

Intensivering

Naar de toekomst toe wil Evides zich blijven inzetten voor het intensiveren van de samenwerking in de waterketen. Evides is in 2013 gestart met een actieve verkenning van meer samenwerkingsprojecten en -vormen. Daarbij richt de aandacht zich met name op de regio's waarin Evides reeds actief is met de levering van drinkwater en industriewater. Het doel is om samenwerkingen tot stand te brengen die meerwaarde voor de klant opleveren én tegelijkertijd kunnen leiden tot het sluiten van de waterketen aan de hand van duurzaamheidsdoelen en innovatieve oplossingen. Deze aanpak biedt naast efficiencyverbeteringen en kostenbesparing, ook kansen voor verdere waterkwaliteitsverbetering en bronnenbescherming. Zo kunnen we klanten schoon, lekker en betaalbaar water blijven leveren en de industriële klanten van efficiënte wateroplossingen voorzien.

Innovatie

Evides wil voorloper zijn in het beheersen van de processen om water schoon te maken en te leveren. Tevens willen wij het hoofd bieden aan toekomstige bedreigingen zoals klimaatverandering en nieuwe verontreinigingen. Om op een goede manier invulling te geven aan dit doel is in 2013 de opzet bepaald voor het onderzoeksprogramma H2020. Binnen dit programma, met een looptijd van 4 jaar en een totaalbudget van € 10 miljoen, gaat Evides werken aan een achttal onderzoeksprojecten.

Medewerkers van Evides gaan aan de slag met de onderzoeksprojecten op zowel het gebied van zuivering als distributie. Zij gaan praktijkgericht onderzoek uitvoeren, zodat Evides nu en in de toekomst een betrouwbare waterleverancier blijft.

Onderzoeksprojecten

We starten met onder andere de volgende onderzoeksprojecten:

- **Drinkwaterzuivering van de toekomst**
Beoordelen van de meerwaarde van geavanceerde zuiveringstechnologieën voor de drinkwaterbereiding.
- **Biologische stabiliteit van het netwerk**
Inzicht krijgen in biologische stabiliteit van drinkwater in het leidingnet, zodat we hierop in de toekomst goede beheersmaatregelen kunnen treffen.
- **Strategisch Asset Lifecycle Management Infra**
Meer inzicht krijgen in de resterende levensduur van leidingen, en in de invloed van het leidingmateriaal en de netconfiguratie op de waterkwaliteit.
- **Netwerk Control**
Onderzoek naar het vergroten van het 'in control' zijn van de waterstromen in het leidingnet en meer inzicht krijgen in nieuwe methoden voor lekdetectie, conditiebepaling en maatregelen om het net te spuien.
- **RINEW**
Onderzoek naar een duurzame manier van afvalwater verwerken, waarbij zoveel mogelijk energie en andere grondstoffen uit het afvalwater worden gehaald. Vervolgens wordt het gereinigde afvalwater gezuiverd tot een kwaliteit waarmee hergebruik voor verschillende doeleinden mogelijk is. Dit project is een samenwerking tussen Evides Industriewater en het hoogheemraadschap Delfland, waterschap Hollandse Delta, Gemeente Rotterdam en Technische Universiteit Delft.
- **Demin 2020**
Beoordelen wat de minimaal benodigde voorbehandeling is van een Reversed Osmose installatie die oppervlaktewater moet behandelen.
- **Geografische Informatie Systemen (GIS)**
Op basis van alle beschikbare kennis van en ervaring met GIS, voor Evides gemotiveerde keuzes maken voor de toepassing van GIS-modules.
- **Evides van de Toekomst**
In beeld brengen van de optimale drinkwaterinfrastructuur voor Evides (bron-winning-transport-zuivering-distributie) bij verschillende toekomstscenario's voor de drinkwatervoorziening, gebaseerd op de Deltascenario's.

Crisisbeheersing

Evides zet zich voortdurend in om alle klanten continu van water te voorzien dat voldoet aan alle eisen. Helaas blijft de mogelijkheid bestaan dat er door een drinkwatergerelateerde crisis een tijdelijke onderbreking van de levering plaatsvindt. Om ook in deze situatie adequaat en snel te reageren, zoekt Evides afstemming met stakeholders, waaronder collega drinkwaterbedrijven en veiligheidsregio's. Niet alleen in het geval van een calamiteit, maar juist wanneer er niets aan de hand is. Op deze momenten maken we afspraken en leren we elkaars organisatie beter kennen, zodat we snel met elkaar kunnen schakelen in een noodsituatie wanneer onze crisisorganisatie is geactiveerd.

In de crisisbeheersing van Evides houden we ook rekening met crises die ontstaan of te maken hebben met ICT. In 2013 is daarom in het kader van het Beleidsplan Informatiebeveiliging een plan van aanpak Cybersecurity opgesteld.

Samenwerking met veiligheidsregio's

Sinds 2009 heeft Evides convenanten met een aantal veiligheidsregio's in het voorzieningsgebied. In 2013 is een convenant met Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant voorbereid en ondertekend. In de convenanten maken we afspraken over onder andere melding, alarmering, crisiscommunicatie, gezamenlijk oefenen en bescherming van kwetsbare drinkwaterlocaties. Er vindt frequent afstemming plaats tussen Evides en de regio's om de acties uit te voeren.

Oefenen

Ieder jaar organiseert Evides een aantal oefeningen om te zorgen dat de crisisorganisatie goed functioneert en iedereen weet hoe te handelen. In 2013 is er een aantal keer geoefend binnen de eigen organisatie. In 2014 zijn er ook oefeningen voorzien met partners in crisissituaties (gemeenten en veiligheidsregio).

Ontwikkelingssamenwerking

Water is van belang voor ieder mens en daarom zet Evides zich ook in om de drinkwatervoorzieningen en sanitatie in ontwikkelingslanden te verbeteren. Met Vitens Evides International en de Stichting Water for Life dragen wij bij aan de Milleniumdoelstelling van de Verenigde Naties om het aantal mensen dat geen toegang heeft tot schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen in 2015 te halveren.

Vitens Evides International

Via *Vitens Evides International* zetten we ons in om een structurele verbetering te bewerkstelligen. Daarvoor werken we nauw samen met de regionale en lokale waterbedrijven in landen zoals Ghana, Malawi, Mozambique, Vietnam en Bangladesh. Het doel is dat het waterbedrijf na een aantal jaar een stabiele en financieel gezonde bedrijfsvoering kent, zodat het de drinkwatervoorziening van het hele gebied weer goed kan verzorgen. Om dit mogelijk te maken worden financiële middelen beschikbaar gesteld en zijn er medewerkers voor een langere of kortere periode aanwezig om kennis te delen. In 2013 hebben Evidesmedewerkers in totaal 260 mensweken in het buitenland voor Vitens Evides International gewerkt.

Dankzij de financiering van onder meer de Wereldbank, de Europese Investeringsbank en de Asian Development Bank is het mogelijk de drinkwaterprojecten uit te voeren. Daarnaast leveren beide moederbedrijven een bijdrage van in totaal € 1,75 miljoen per jaar om de interne bedrijfsprocessen van Vitens Evides International mogelijk te maken.

Medewerkers actief voor VEI	
Gedetacheerd in centrale VEI-organisatie	3
Voor lange periode in buitenland (1 jaar of langer)	6
Voor korte periode in buitenland	60

Voorlichting

Naast het winnen, zuiveren en leveren van water, besteedt Evides aandacht aan voorlichting en educatie. Water lijkt heel vanzelfsprekend: je draait de kraan open en er stroomt schoon en lekker water uit. Maar er komt veel bij kijken voor het water uit de kraan komt. Door middel van voorlichting willen we mensen hier bewust van maken aan de hand van drie pijlers: watergerelateerde voorlichting (preventie), gezondheid en duurzaamheid.

Watergerelateerde voorlichting

Evides verzorgde in 2013 twee voorlichtingscampagnes voor een breed publiek. Met de campagne 'Vorst? Sluit buitenkranen af en bescherm de watermeter' wezen we klanten in de winterperiode op het tijdig treffen van maatregelen om bevriezing te voorkomen van buitenkranen, waterleidingen en de watermeter. In de zomerperiode adviseerden we klanten hun kranen goed door te spoelen na de vakantie. Zo komt er weer schoon en vers water in de binnenleidingen en uit de kraan.

Gezondheid

Kraanwater drinken is gezond. Water hydrateert en bevat geen calorieën. Door middel van eigen educatiemateriaal delen we deze kennis met jongeren op basisscholen. Een speciale leskrant en kwartetspel besteden aandacht aan wat er allemaal komt kijken bij kraanwater én hoe gezond water is. Daarnaast werkten we in 2013 samen met Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG)-gemeenten Rotterdam, Dordrecht en Delft. Zij zetten zich in voor het bestrijden van overgewicht bij jongeren en Evides levert hier graag een bijdrage aan.

Evides ondersteunt ook diverse sportevenementen zoals de Rotterdam Marathon en de Kustmarathon Zeeland om het gezonde karakter van kraanwater te benadrukken.

Duurzaamheid

Evides streeft naar een duurzame bedrijfsvoering. Zo vinden de (drink)waterproductie en -levering op milieuvriendelijke wijze plaats. Ongeveer 95% van de restproducten wordt hergebruikt, onder meer in de bakstenenindustrie. We zetten ons in voor behoud van een schone bron voor het (drink)water en vragen onze klanten hieraan bij te dragen. Daarnaast geven wij klanten waterbesparingstips en wijzen we hen erop dat gebruik van kraanwater veel duurzamer en goedkoper is dan flessenwater.

Ook in 2013 hebben we horeca in de gelegenheid gesteld om gratis waterkaraffen aan te vragen als zij kraanwater op het menu zetten. Diverse restaurants in het voorzieningsgebied hebben gebruik gemaakt van dit aanbod; zij zijn herkenbaar aan de sticker 'Dit restaurant schenkt kraanwater van Evides Waterbedrijf'.

Stichting Water for Life

Klanten van Evides Waterbedrijf kunnen een bijdrage leveren aan het realiseren van drinkwatervoorzieningen en sanitatie in ontwikkelingslanden. In dit geval gaat het om directe hulp in de vorm van een drinkwaterput of een leidingnet met aansluitingen in arme wijken of dorpen – waar de lokale waterbedrijven (nog) niet actief zijn. Met de [Stichting Water for Life](#) maken we dit mogelijk.

In onder meer Ghana, Kenia en Bangladesh zijn nieuwe waterleidingen gerealiseerd naar waterkiosken waar mensen nu altijd schoon drinkwater kunnen halen. In Mozambique is bij een waterkiosk een systeem ingevoerd waar mensen via een pre-paid kaart betalen voor het water dat ze ophalen. Een makkelijke en veilige manier om dagelijks over water te beschikken. Door de kleine bijdrage die gevraagd wordt aan mensen voor het water dat zij halen, is het mogelijk om het drinkwaterpunt en de leiding er naartoe te kunnen onderhouden. Op deze manier ontstaat er een structurele verbetering in de drinkwatervoorziening.

Football for Water

In Kenia en Mozambique zijn bij scholen nieuwe toiletblokken met stromend water gerealiseerd. Dit is gedaan vanuit het initiatief Football for Water. Het streven is om via de voetbalwereld draagvlak te creëren voor de ontwikkeling van essentiële voorzieningen voor kinderen in ontwikkelingslanden. Hierbij werkt Vitens Evides International samen met de KNVB, Unicef, Simavi, Aqua for All, Akvo en Wash United.

Voorlichting vond in 2013 plaats op onder meer informatiemarkten, zoals de Brabantse Wal dag, de duurzaamheidsmarkt in Dordrecht, bij Blijdorp, tijdens de Wereldhavendagen, bij Concert at Sea en tijdens de Picknick van het Nazomerfestival in Zeeland. Op een structurele basis werken we samen aan het Waterarrangement Drechtsteden met Weizigt in Dordrecht. Ook was er een bewustwordingscampagne opgezet rond Wereldwaterdag op 22 maart.

Medewerkers & Organisatie

Essentieel in de bedrijfsprocessen van Evides zijn de medewerkers. Zij maken uiteindelijk het verschil in onze dienstverlening naar de klant en zorgen dat er 24 uur per dag water geleverd kan worden. Daarom investeren we op diverse manieren in onze medewerkers en meten én verbeteren we samen de medewerkerstevredenheid.

Duurzame inzetbaarheid medewerkers

Medewerkers spelen een essentiële rol binnen Evides om een betrouwbare waterleverancier te kunnen zijn. Daarom willen wij medewerkers – die lange dienstverbanden kennen en steeds langer doorwerken – op een duurzame wijze kunnen blijven inzetten. Behoud van kennis, het tijdig aantrekken van nieuwe medewerkers, een evenwichtige leeftijdsopbouw en het gezond, gemotiveerd en productief houden van medewerkers zijn belangrijke aandachtspunten voor Evides. Hierbij verwachten we van medewerkers dat zij ook hun verantwoordelijkheid nemen.

In het kader van het Duurzaam Inzetbaarheidsbeleid van Evides is in het afgelopen jaar gewerkt aan een methodiek voor strategische personeelsplanning, aan generieke functieprofielen en aan plannen om de mobiliteit van medewerkers te vergroten. Tevens zijn leer-werkplekken gerealiseerd en mentoren voor de begeleiding van nieuwe medewerkers aangesteld. Het onderwerp duurzame inzetbaarheid van medewerkers wordt jaarlijks besproken in de functioneringsgesprekken. Aanvullend hierop is Evides in 2013 gestart met 'Duurzame Inzetbaarheid Medewerkers-gesprekken', die plaatsvinden tussen leidinggevende en (oudere) medewerkers.

Strategische personeelsplanning

Strategische personeelsplanning is er op gericht om op (middel)lange termijn adequaat te kunnen voorzien in de behoefte aan voldoende kwalitatieve medewerkers om de strategische doelen van de organisatie te behalen. Dit biedt inzicht in onder andere:

- de kwantitatieve en kwalitatieve kloof tussen de toekomstige personeelsbehoefte en het huidige personeelsbestand;
- mogelijkheden voor interne mobiliteit;
- potentiële ontwikkeling van medewerkers;
- knelpunten ten aanzien van toekomstige vacatures.

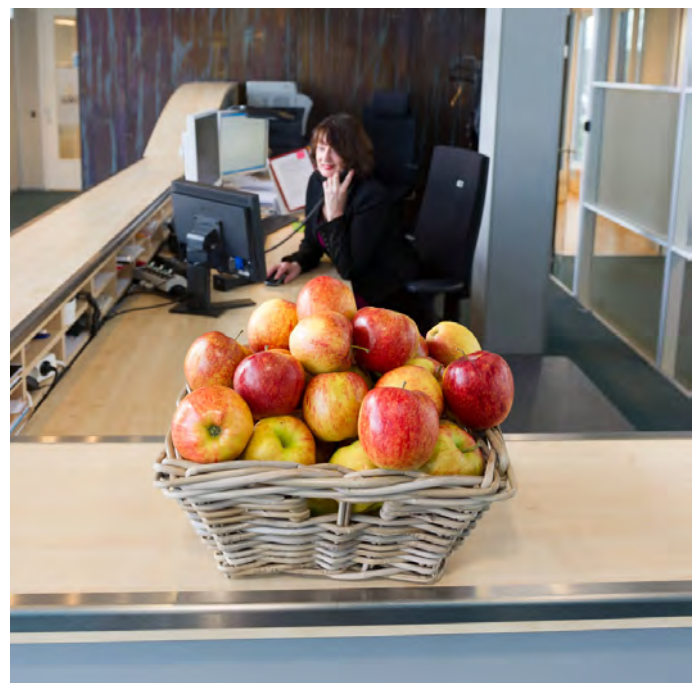
In 2013 is software voor strategische personeelsplanning geselecteerd die we in 2014 gaan testen. Deze tool ondersteunt het management bij het op systematische wijze vaststellen van de (mis)match tussen het huidige personeelsbestand en de gewenste toekomstige situatie.

Generieke functieprofielen

Samen met drie andere waterbedrijven heeft Evides in 2013 gewerkt aan het ontwikkelen van circa 50 generieke functieprofielen. Door de bredere functie-inhoud is het mogelijk medewerkers flexibeler in te zetten. Dit biedt mogelijkheden voor zowel management als medewerker. Generieke functieprofielen bieden medewerkers meer duidelijkheid over mogelijke loopbaanstappen (horizontaal en verticaal) en over de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen om zo'n stap te kunnen maken. Dit soort beschrijvingen is bovendien meer toekomstbestendig: bij wijziging van organisatie en taken zijn geen nieuwe beschrijvingen en functiewegingen noodzakelijk.

Vitaliteitsbeleid

De vitaliteit van medewerkers is ook van belang bij de inzetbaarheid. In 2013 is daarom het vitaliteitsbeleid verder uitgerold. Hierbij was veel aandacht voor bewustwording van het belang van gezond leven door te communiceren over de invloed van Beweging, Roken, Alcohol, Voeding en Ontspanning; oftewel de BRAVO-thema's.

Medewerkersonderzoek

Goed werkgeverschap is onder meer te beoordelen op basis van de tevredenheid van de medewerkers. Evides voert daarom regelmatig een medewerkersonderzoek uit. In april 2013 nam 82,5% van de medewerkers deel aan het onderzoek. De algemene tevredenheid is ten opzichte van de vorige meting in 2010 gestegen van 7,3 naar 7,7. Er zijn nog wel verbeterpunten te benoemen. De resultaten van het medewerkersonderzoek zijn daarom in werkoverleggen besproken. Op deze wijze zijn knelpunten geanalyseerd en acties beschreven die de afdelingen in het komende jaar zelf gaan aanpakken. Daarnaast wordt een aantal verbeterpunten organisatiebreed opgepakt.

Benchmark

De resultaten van Evides zijn vergeleken met een benchmark die bestaat uit elf waterbedrijven en -laboratoria die ook in de afgelopen twaalf maanden via dezelfde methodiek een medewerkersonderzoek hebben laten uitvoeren. Op alle thema's binnen het onderzoek is de gemiddelde score van Evides hoger dan het gemiddelde in de benchmark.

Top 50 Beste Werkgevers 2013

Op basis van de resultaten van het medewerkersonderzoek is Evides terecht gekomen op plaats 41 in de top 50 van beste werkgevers van Nederland in de categorie 'minder dan 1.000 medewerkers'. Het onderzoeksbureau Effectory en het blad Intermediair voerden het Beste Werkgeversonderzoek voor de twaalfde keer uit om een objectief oordeel te kunnen geven over werkgeverschap in Nederland. De classificering is een compliment voor de inzet die Evides samen met medewerkers verricht om een goede werkgever te zijn.

Personele ontwikkelingen 2013*	
Medewerkers in dienst	55
Medewerkers uit dienst	31
Totaal aantal medewerkers	687
Totaal aantal fte	659,5

* inclusief medewerkers Delfluent Services B.V.

Kennis & vaardigheden

Evides investeert in het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en competenties van medewerkers. Iedere medewerker stelt hiervoor in overleg met de leidinggevende een persoonlijk ontwikkelingsplan op.

Eigen opleidingsprogramma's

Naast trainingen en cursussen ontwikkelt Evides ook eigen opleidingsprogramma's per functie. Voor diverse functies binnen de bedrijfsonderdelen Infra en Industriewater bestonden deze al. In 2013 zijn er nieuwe programma's ontwikkeld voor functies binnen Productie Drinkwater. Stapsgewijs komen er voor alle functies binnen Evides opleidingsprogramma's beschikbaar.

Management development programma

Voor alle leidinggevenden binnen Evides is in 2012 een management development programma onder het motto 'Leiderschap met vertrouwen' gestart. Dit had tot doel om de vaardigheden van leidinggevenden te versterken om hun medewerkers te stimuleren en motiveren en om de samenwerking tussen afdelingen verder te bevorderen. In 2013 is dit programma succesvol afgerond. Voor nieuwe leidinggevenden wordt het programma herhaald. Daarnaast is voor hen een module ontwikkeld met Evidesspecifieke zaken zoals de planningscyclus, HR-instrumenten en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Gedragscode integriteit

Van een waterbedrijf mogen mensen verwachten dat het integer handelt. Om het besef hiervan bij medewerkers verder te vergroten heeft Evides in 2013 een gedragscode integriteit opgesteld. Dit ondersteunt medewerkers bij integer handelen en het maken van de juiste keuzes. Hierin zijn reeds bestaande regelingen, richtlijnen en instructies opgenomen. Denk aan cao-artikelen, huisregels, bedrijfsregelingen, werkinstructies, communicatierichtlijnen en de procuratieregeling. De nieuwe gedragscode integriteit vat deze documenten samen en geeft richting aan integer handelen, uitgaand van gezond verstand. De gedragscode integriteit is gepresenteerd en toegelicht aan alle medewerkers in de werkoverleggen.

Werving & Selectie

De positionering van Evides op de arbeidsmarkt is van belang om vacatures te kunnen blijven invullen met geschikte medewerkers. Hiervoor volgen wij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en daarop passen wij onze strategie aan. Zo zijn we nog actiever gebruik gaan maken van social media, het contact met scholen is verder geïntensiveerd en we maken meer gebruik van ons netwerk via 'referral recruitment'. Dit heeft een positief effect; Evides kent een steeds hogere naamsbekendheid als werkgever en kon in 2013 75% van de vacatures door eigen werving invullen.

Kansen voor starters

Speciaal voor pas afgestudeerde studenten op MBO-, HBO- en WO-niveau kent Evides een aantal interessante mogelijkheden:

- Een algemeen traineeprogramma van drie jaar biedt afgestudeerde HBO'ers en academici de gelegenheid om steeds een aantal maanden te werken binnen diverse afdelingen en disciplines van het bedrijf.
- Een traineeprogramma samen met Dura Vermeer en Roos+Bijl geeft pas afgestudeerden de kans om bij de verschillende bedrijven werkervaring op te doen.
- Een 'jong talentprogramma' biedt mensen op een MBO-niveau een werkplek via een extern bureau binnen Evides Industriewater. Gedurende een tweejarige contractperiode volgen zij naast hun werk een opleiding op drie fronten: watertechnologie, watertechniek en competentie-ontwikkeling.

Daarnaast biedt Evides werkervaringsplaatsen aan mensen die moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt. Door een tijdelijke baan kunnen ze werkervaring opdoen en zo naar verwachting sneller een geschikte functie vinden.

Digitale personeelsadministratie

In het kader van het verder verduurzamen van de bedrijfsprocessen van Evides is eind 2013 het digitale personeelsdossier ingevoerd. Medewerkers, hun leidinggevenden en de HR-medewerkers kunnen nu vanaf hun eigen werkplek het personeelsdossier digitaal inzien. Er worden geen prints meer van gemaakt. Daarbij is het personeelsdossier overzichtelijker ingedeeld.

Hercertificering is ontvangen op de kwaliteitssystemen ISO 9001-2008, VCA en PAS55

Gezond en veilig werken

Evides wil dat medewerkers hun werkzaamheden op een gezonde en veilige manier uitvoeren. Daarom zetten wij continu in op het bevorderen van het veiligheidsbewustzijn van medewerkers. Niet alleen voor eigen mensen, maar ook voor ingehuurd personeel en aannemers. Bij werkzaamheden in het openbaar – bijvoorbeeld leidingwerkzaamheden – is er eveneens aandacht voor het creëren van een veilige situatie voor de omgeving. Om het veiligheidsbewustzijn van medewerkers te verhogen investeren we onder meer in:

- toolbox-bijeenkomsten waar specifieke aspecten van veilig werken ter sprake komen. Alle operationele afdelingen hielden er minimaal vier, alle VCA-gecertificeerde afdelingen hielden er minimaal tien;
- tijdige betrokkenheid van een Arbo-coördinator/veiligheidsdeskundige bij de voorbereiding van grote werkzaamheden;
- een speciaal Arbohandboek met alle informatie over verantwoord en veilig werken;
- ontruimingsoefeningen van de zuiverings- en kantoorlocaties;
- veiligheidsaudits;
- controles van Bedrijfshulpverleningsplannen.

Dit heeft effect, want het veiligheidsbewustzijn neemt toe. Het aantal incidentmeldingen is in 2013 toegenomen tot 117 meldingen (in 2012: 110). Mensen zijn zich meer bewust van veilig werken en melden incidenten daardoor ook eerder. Het aantal incidenten met verzuim van medewerkers neemt in 2013 wederom verder af:

Jaar	2010	2011	2012	2013
Verzuimdagen	127	58	51	42

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage is in 2013 gedaald met 0,3% tot 3,5% ten opzichte van 3,8% in 2012. In het algemeen kent Evides gemiddeld gezien een laag ziekteverzuim.

Certificeringen

Lloyds Register Nederland B.V. voerde in 2013 audits uit bij verschillende bedrijfsonderdelen in verband met hercertificeringen. Hieruit bleek onder meer dat:

- klanttevredenheid goed en zelfs boven de doelstelling is;
- processen steeds verder worden geoptimaliseerd door planmatig te werken;
- de wil om te leren van fouten aanwezig is;
- communicatielijnen snel en effectief zijn;
- continuïteit en kwaliteit van leveringen volgens plan en contract gaan.

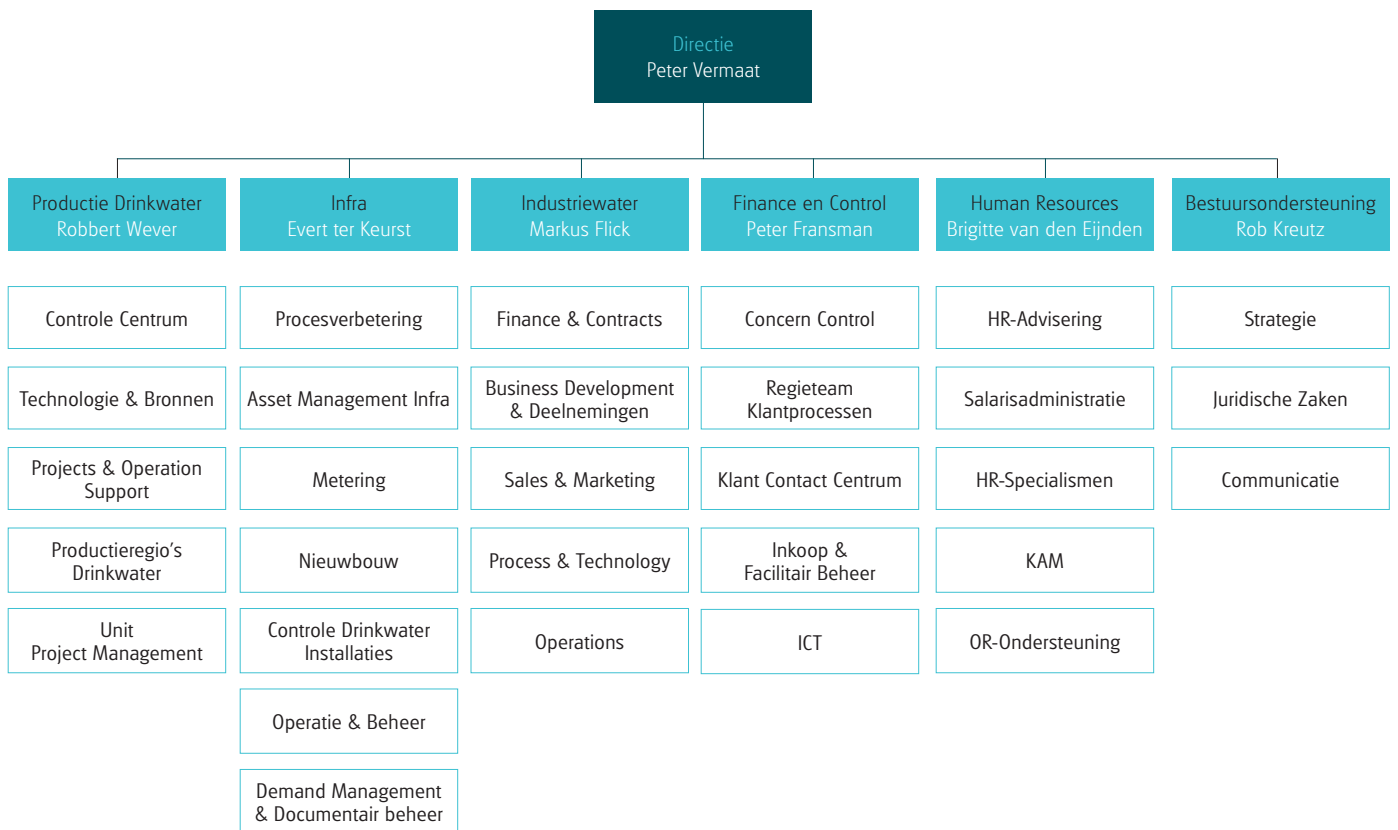

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad (OR) en Directie hebben in 2013 op goede en constructieve wijze samengewerkt. Voor diverse onderwerpen is advies of instemming aan de OR gevraagd. De OR stemde onder meer in met aanpassingen in de bedrijfsregeling beloning en met het gebruik van locatiegegevens uit de blackbox van monteursbussen voor het efficiënter kunnen reageren op storingen. De OR heeft geadviseerd over aanpassingen in de organisatie van de Regio Groot Berenplaat, de inrichting van een buitendienst bij het Klant Contact Centrum en over Eigen Risicodragerschap Ziektewet.

Organogram

Corporate Governance

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Evides bestaat uit een vertegenwoordiging van DELTA N.V. (houder van 50% van de aandelen) en een vertegenwoordiging van B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (een samenwerkingsverband van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid dat de andere 50% van de aandelen bezit). [Klik hier](#) voor een overzicht van alle gemeenten in het voorzieningsgebied van Evides Waterbedrijf.

Evides Waterbedrijf volgt op vrijwillige basis de uitgangspunten en best practices van de Nederlandse Corporate Governance Code. Evides beoogt hiermee ook naar buiten toe duidelijkheid en openheid te betrachten over haar governance en wijze van bedrijfsvoering. De uitgangspunten en best practices zijn opgenomen of verwerkt in de diverse reglementen en regelingen, die het functioneren van de organen van Evides regelen, dan wel inhoud geven aan de binnen Evides geldende regels.

Ten aanzien van de Code geeft Evides Waterbedrijf hierna aan op welke punten wordt afgeweken, volgens het principe 'pas toe of leg uit':

- De regels die expliciet geschreven zijn voor beursgenoteerde ondernemingen worden niet toegepast.
- De Directie van Evides Waterbedrijf is benoemd voor onbepaalde tijd.
- De aandeelhouders of groepen van aandeelhouders hebben het recht de leden van de Raad van Commissarissen (RvC) voor te dragen, hun zittingstermijn te bepalen en de voorzitter te benoemen. De vicevoorzitters bekleden gezamenlijk de in de Code voorziene rol.
- Evides heeft in verband met de omvang van de onderneming geen interne auditor aangesteld. De auditcommissie heeft hiermee ingestemd.
- De website van Evides fungeert niet als communicatiemiddel met haar aandeelhouders, omdat er sprake is van een rechtstreekse aandeelhoudersrelatie.
- Voor de bezoldiging wordt de WNT gevolgd (zie [Bericht van de Raad van Commissarissen](#)).

Evides Waterbedrijf is een naamloze vennootschap. Een aantal belangrijke besluiten is ingevolge de wet voorbehouden aan de goedkeuring van de aandeelhouders, zoals het drinkwatertarief en de winstbestemming. Ook de benoeming, het ontslag en het bezoldigingsbeleid van de Directie is voorbehouden aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De RvC regelt de concrete bezoldiging en arbeidsvoorwaarden.

De RvC bestaat uit zeven leden en heeft een onafhankelijke voorzitter. Er fungeert een auditcommissie, een remuneratiecommissie en een (ad hoc) selectie- en benoemingscommissie.

Interne risicobeheersing- en controlesystemen

Het reduceren en beheersen van risico's staat, gezien het maatschappelijk belang van het waterbedrijf, hoog op de agenda bij Evides. Ook in 2013 heeft Evides verder geïnvesteerd in haar interne risicobeheersing- en controlesystemen. Zo zijn de prioritaire risico's in 2013 herijkt en zullen deze risico's in de komende twee jaar extra aandacht krijgen. Een compliance managementsysteem en initieel fraude framework en -beheerssysteem zijn in 2013 opgezet. Daarnaast heeft Evides nog specifieke maatregelen getroffen zoals onderzoek naar de biologische stabiliteit van drinkwater en het vernieuwen van de gedragscode integriteit.

Aan de bedrijfsactiviteiten van Evides zijn voortdurend risico's verbonden. Deze doen zich voor op strategisch, operationeel, financieel en compliance gebied.

De Directie is verantwoordelijk voor de inrichting en effectieve werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem van Evides. Dit systeem is erop gericht om steeds tijdig op de hoogte te zijn van de mate waarin Evides haar strategische, operationele en financiële doelstellingen bereikt, een betrouwbare financiële verslaglegging te waarborgen en te handelen in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving.

Stelsel van interne risicobeheersing en controle

Met behulp van systemen van interne risicobeheersing en controle streeft Evides ernaar de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en de confrontatie met onvoorziene omstandigheden zo veel mogelijk te verminderen. Volledigheid valt hierbij echter niet te garanderen. Het is mogelijk dat Evides bloot staat aan risico's die nog niet bekend zijn of die (nog) niet belangrijk worden geacht. Geen enkel systeem van interne risicobeheersing en controle kan absolute zekerheid bieden tegen het niet realiseren van ondernemingsdoelstellingen. Het kan tevens niet alle onjuistheden, verlies, fraude en overtreding van wetten en regels geheel voorkomen.

Evides is een organisatie waarin het sturen en elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden en korte lijnen centraal staan. Dit vormt dan ook mede het hart van het risicobeheersing- en controlesysteem voor alle bedrijfsonderdelen. Belangrijke instrumenten in het kader van de interne risicobeheersing en controle van Evides zijn:

- **Risicomanagement**
Dit betreft de identificatie en analyse van de risico's alsmede de uitvoering en bewaking van de beheersingsmaatregelen die deze risico's verminderen. De opzet van het risicomanagement is mede gebaseerd op het COSO Enterprise Risk Management-Integrated Framework (COSO-ERM). De managers zijn verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's en rapporteren hierover halfjaarlijks in het managementteamoverleg. Voor de risicobeheersing bij de uitvoering van projecten is een project-risicomanagementsysteem operationeel.
- **Planning & controlcyclus**
Evides werkt met een jaarlijkse meerjaren- en jaarbudgettering, kwartaalrapportages (inclusief jaarprognoses en risicomanagement) en maandelijkse financiële- en operationele managementrapportages. Daarnaast stelt Evides per kwartaal een treasury rapportage op ten behoeve van de Directie en de Raad van Commissarissen (RvC).
- **Financiële verslaglegging**
Er is een gestructureerd financieel maand- en jaarafsluitingsproces operationeel. Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole beoordeelt de externe accountant de maatregelen van interne beheersing ten aanzien van de financiële verslaglegging. De externe accountant rapporteert de bevindingen in de jaarlijkse managementletter en het accountantsverslag aan de Directie, auditcommissie en RvC. Evides rapporteert over de opvolging van de aanbevelingen van de externe accountant aan de auditcommissie.
- **Waterkwaliteit en -leveringszekerheid**
Belangrijke elementen hierbij zijn kwaliteitssystemen voor de waterlevering, systemen voor de leveringszekerheid, veiligheid en het personeelsselectiebeleid (o.a. verklaringen omtrent gedrag).
- **Beveiliging en crisisbeheersing**
Maatregelen zoals crisisorganisatie, -procedure, -trainingen en -trainingsevaluaties.
- **Overig**
Zoals een gedragscode en huisregels, een klokkenluidersregeling, de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle voor de belangrijke financiële processen, een treasury statuut, een tax-control framework en een fraude framework.

In 2013 zijn er wederom diverse verbeteringen gerealiseerd ter versterking van de risicobeheersing en de in gebruik zijnde controlesystemen. De belangrijkste verbeteringen zullen in de volgende paragraaf worden toegelicht. Om de beoogde werking van de controlemechanismen te toetsen, worden regelmatig audits uitgevoerd op essentiële onderdelen hiervan. De Directie rapporteert en legt verantwoording af over de opzet en de effectieve werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem aan de auditcommissie en de RvC.

Op basis van de door haar uitgevoerde evaluatie en in overeenstemming met best practice II.1.5 van de Nederlandse Corporate Governance Code, is de Directie van Evides van oordeel dat het risicobeheersing- en controlesysteem ten aanzien van de financiële verslagleggingsrisico's gedurende 2013 naar behoren heeft gefunctioneerd en een redelijke mate van zekerheid verschaft dat de jaarrekening 2013 geen materiële onjuistheden bevat. De Directie van Evides blijft zich ook in 2014 inzetten voor een verdere versterking en professionalisering van haar interne risicobeheersing- en controlesysteem, waarbij tevens aandacht voor mogelijke efficiencyverbeteringen in deze processen zal worden gecontinueerd.

Ondernemingsrisico's

Risico's nemen is onlosmakelijk verbonden met ondernemen en het uitvoering geven aan de strategie. De mate waarin risico's verantwoord worden geacht, houdt nauw verband met de aard en omvang van het specifieke risico. Ons risicobeheersingsysteem stelt ons in staat om ondernemingsrisico's beheerst te nemen, actief te volgen en daar waar nodig passend actie te nemen.

De belangrijkste risico's op strategisch, operationeel en financieel gebied worden hierna toegelicht.

Strategische risico's

Verstoring van kwaliteit of kwantiteit waterbronnen

Een betrouwbare en betaalbare waterbron is voor Evides van groot belang om haar primaire activiteiten kostenefficiënt uit te voeren. Korte en lange termijn ontwikkelingen oefenen druk uit op de waterbronnen. Klimaatontwikkelingen, politieke besluiten (Deltaprogramma) en grootschalige verontreinigingen kunnen de kwaliteit en kwantiteit van de waterbronnen beïnvloeden.

Beheersmaatregelen

Door actieve public affairs activiteiten op landelijk en regionaal niveau oefent Evides invloed uit op de besluitvorming.

Operationele risico's

Risico van leveringsonderbreking en kwaliteit en veiligheid van drinkwater

De operatie van Evides staat bloot aan risico's die de continuïteit en betrouwbaarheid van de drinkwaterlevering kunnen verstoren. Gezien het maatschappelijk belang stelt Evides hoge eisen aan de leveringszekerheid, de kwaliteit en de veiligheid van de drinkwaterlevering. Deze eisen zijn verwoord in de Drinkwaterwet.

Beheersmaatregelen

Vanwege de maatschappelijke relevantie van de drinkwatervoorziening investeert Evides veel in processen, continue bemonstering, kwaliteits-, leveringszekerheid- en veiligheidssystemen om aan de hoge eisen uit de Drinkwaterwet te voldoen. Dit wordt o.a. tot uitdrukking gebracht in een leveringsplan waarmee Evides tevens invulling geeft aan de wettelijke plicht om een dergelijk plan aan te leveren aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).

Nieuwe medewerkers dienen een verklaring omtrent gedrag te overhandigen. Tevens zijn er voorbereidingen getroffen in geval van een crisis: er is een crisisorganisatie ingericht met specifieke procedures, we houden crisisoefeningen die we tevens evalueren. Daarnaast houdt Evides regelmatig bewustwordingsacties naar de medewerkers op het gebied van de veiligheid.

Net als in voorgaande jaren zijn in 2013 diverse crisisoefeningen gehouden, zowel intern als extern (zie voor de details het onderdeel [Crisisbeheersing](#)). Ook de oefeningen in 2013 hebben weer bruikbare leerpunten opgeleverd.

Om de biologische stabiliteit van drinkwater beter te kunnen borgen is in 2013, als onderdeel van het onderzoeksprogramma H2020, onderzoek gestart naar factoren die invloed hebben op de biologische stabiliteit en om maatregelen vast te stellen die deze stabiliteit kunnen versterken.

Risico van non-compliance wetgeving

In 2011 is de nieuwe Drinkwaterwet ingevoerd. Deze bevat naast een aantal bestaande bepalingen ook een aantal nieuwe vereisten, zoals een wettelijk verplichte benchmark en winstregulering. Dit vraagt om borging van de betreffende wet- en regelgeving binnen Evides.

Beheersmaatregelen

In 2013 is een start gemaakt met de opzet van een compliance managementsysteem, in het bijzonder ten aanzien van de aantoonbare naleving van de Drinkwaterwet. Het compliance managementsysteem is ingebed in de algemene kwaliteitszorgsystematiek binnen Evides. Zo is compliance opgenomen in de beleidsverklaring van het kwaliteitszorg managementsysteem. Tevens is compliance toegevoegd aan de visie van Evides en maakt het onderdeel uit van de in 2013 nieuw ingevoerde gedragscode integriteit. In 2014 zal het compliance managementsysteem verder worden geïmplementeerd.

Risico kwaliteit dienstverlening

Dagelijks gebruiken miljoenen consumenten en bedrijven ons water. Naast een goed product wil Evides ook een goede dienstverlening. Kwalitatief onvoldoende dienstverlening leidt tot potentieel ontevreden klanten en mogelijk imagoschade.

Beheersmaatregelen

De beoogde verbetermaatregelen zijn in een meerjaren verbeterplan Evides Klantgericht uitgewerkt.

In 2013 is Evides in dit kader actief betrokken geweest bij de voorbereiding van een nieuwe landelijke Intake Portal voor het digitaal aanvragen van nieuwe aansluitingen. De introductie hiervan staat voor 2014 gepland.

Tevens zijn er o.a. in 2013 klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd welke hebben geresulteerd in verschillende procesverbeteringsvoorstellen en klantgerichtheidstrainingen.

Risico van ontoereikende projectbesturing

Omdat Evides veel leidingen en installaties voor zowel eigen gebruik als voor derden realiseert, is de kwaliteit van projectbesturing een belangrijk item. Onvoldoende projectbesturing kan onder andere leiden tot verlieslatende projecten en tot deadline- en budgetoverschrijdingen.

Beheersmaatregelen

Voor de projectbesturing maakt Evides gebruik van een projectmanagementsysteem. Daarnaast is er een rapportagesysteem operationeel dat de kwaliteit van de projectbewaking volgt. Bij belangrijke projecten worden vooraf en tijdens de uitvoering integrale risicoanalyses uitgevoerd en worden quality assurance en control maatregelen getroffen.

Financiële risico's

Kredietrisico

Gezien de aard van de activiteiten is Evides in grote mate afhankelijk van de financiering hiervan. De huidige wereldwijde financiële en economische crisis kan een negatieve invloed hebben op de beschikbaarheid en de kosten van de financiering.

Beheersmaatregelen

De treasurer van Evides verzorgt het kredietrisicobeheer. Deze stelt een treasury jaarplan voor aan de treasury commissie. De Directie en de auditcommissie bekrachtigen dit plan. In het treasury jaarplan voor 2013 is in het bijzonder aandacht besteed aan beleid en maatregelen ter vermindering van tegenpartijrisico's. Zo gelden voor de inzet van derivaten en back-up faciliteiten criteria ten aanzien van de spreiding over de verschillende tegenpartijen die afhankelijk zijn van de kredietwaardigheid van de betreffende bankrelaties.

De treasurer rapporteert elk kwartaal aan de treasurycommissie, Directie en auditcommissie over de voortgang van het treasurybeleid. Er worden daarnaast alleen eenvoudige treasuryproducten, zoals renteswaps, toegepast voor het mitigeren van renterisico's. Vanwege het belang van de leveringszekerheid ligt de nadruk van dit beleid primair op de beschikbaarheid van krediet. In dit kader is met ingang van 2012 ervoor gekozen om de bestaande (bancaire) financiers te verbreden. Zo is er in 2013 voor € 90 miljoen aan financiering aangetrokken bij nieuwe bancaire financiers. Voor de toelichting op de overige financiële risico's wordt verwezen naar de [paragraaf financiële risico's](#) in de toelichting op de geconsolideerde balans.

Fraude- en integriteitsrisico

Onze stakeholders verwachten dat Evides integer is. Fraude kan echter iedere organisatie overkomen en is vaak gebaseerd op een samenloop van omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat waarden aan de ondernemingen onrechtmatig worden onttrokken en/of misleiding ten aanzien van de verslaglegging plaatsvindt.

Beheersmaatregelen

In 2013 is een initieel fraude framework en -beheerssysteem uitgewerkt. Daarnaast is er een initiële risico-inventarisatie uitgevoerd, gericht op potentiële frauderisico's. In 2014 zal verdere uitwerking van het fraude framework en -beheerssysteem plaatsvinden. Daarnaast zal er een multidisciplinair fraude-risico signalensysteem worden geoperationaliseerd.

Om medewerkers te ondersteunen in het integer handelen en het maken van de juiste keuzes, heeft Evides in 2013 gewerkt aan een gedragscode integriteit. Hiermee wil Evides het besef van integer handelen bij de medewerkers verder vergroten. De gedragscode vat de reeds bestaande regelingen, richtlijnen en instructies samen en geeft richting aan integer handelen, uitgaand van gezond verstand. De uitrol van de nieuwe gedragscode wordt in 2014 afgerond met presentaties in teamoverleggen. Daarnaast worden praktische voorbeelden van integer handelen openlijk besproken.

Deelnemingen

Evides N.V. is de holding van de Evides ondernemingen. De belangrijkste activiteiten worden uitgevoerd door ondernemingen die zijn gegroepeerd onder de twee hoofdonderdelen Evides Drinkwater B.V. en Evides Industriewater B.V.

Onder Evides Drinkwater B.V. zijn alle activiteiten gebracht die te maken hebben met winning, productie en levering van drinkwater. De dochterondernemingen die onder Evides Industriewater B.V. vallen, richten zich op de winning, productie en levering van industriewater en de zuivering van afvalwater. De Evidesgroep heeft diverse vestigingen in Nederland. Klik op de naam van de holding of ondernemingen voor een overzicht van de deelnemingen en het aandeelhouderschap:

- [Deelnemingen Evides N.V.](#)
- [Deelnemingen Evides Drinkwater B.V.](#)
- [Deelnemingen Evides Industriewater B.V.](#)
- [Minderheidsdeelnemingen](#)

Een overzicht van alle deelnemingen is weergegeven op de pagina [Structuur deelnemingen](#).

Deelnemingen Evides N.V.

Behalve Evides Drinkwater B.V. en Evides Industriewater B.V., waarvan Evides N.V. 100% eigenaar is, heeft Evides N.V. deelnemingen in:

Facturatie B.V.

Met Vitens neemt Evides op 50/50-basis deel aan een joint venture die zich richt op het factureren en incasseren van watergelden bij huishoudelijke en klein zakelijke waterklanten. Voor Evides betreft dit de regio Rijnmond. Deze deelneming is te beschouwen als een cost center en kent geen winsttoegmerk.

KWH Water B.V.

Via KWH Water heeft Evides toegang tot de research en development op het gebied van drink- en ander water, dat voornamelijk in Vewin-verband wordt opgedragen (Vewin is de vereniging van Nederlandse drinkwaterbedrijven). Evides heeft een aandelenpositie van 12,4%.

Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.

De Reststoffenunie is opgericht door de Nederlandse drinkwaterbedrijven om gezamenlijk te zoeken naar goede bestemmingen voor reststoffen die vrijkomen bij de productie van drinkwater. Evides heeft een aandelenpositie van 12,6%.

Deelnemingen Evides Drinkwater B.V.

Evides Drinkwater B.V. is aandeelhouder van:

N.V. Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch (WBB)

WBB is eigenaar van de spaarbekkens waarin voorzuivering van Maaswater plaatsvindt, waarna het wordt getransporteerd naar de zuiveringsinstallaties van Evides. Dit water vormt de belangrijkste bron voor drink- en industriewater in het leveringsgebied van Evides. Evides is veruit de grootste afnemer (97%) en verzorgt de exploitatie van WBB tegen een marktconform langjarig contract. WBB is voor 60% in handen van Evides en voor 40% van Brabant Water NV. Deze deelneming is te beschouwen als een cost center en kent geen winsttoegmerk.

Aqualab Zuid B.V.

Aqualab Zuid is een geaccrediteerd laboratorium dat wateranalyses uitvoert ten behoeve van aandeelhouders en externe klanten. Aqualab Zuid is voor 50% in handen van Evides, voor 32,5% van Brabant Water N.V. en voor 17,5% van N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg.

Vitens Evides International B.V.

Evides neemt op 50/50-basis met Vitens deel aan deze joint venture. Vitens Evides International richt zich op de verwerving en uitvoering van internationale projecten ten behoeve van de overdracht van kennis en kunde van drinkwaterprocessen. Op deze manier levert Evides een bijdrage aan de Milleniumdoelstelling van de Verenigde Naties om het aantal mensen dat geen toegang heeft tot schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen in 2015 te halveren. Deze deelneming is te beschouwen als een cost center en kent geen winsttoegmerk.

Deelnemingen Evides Industriewater B.V.

Evides Industriewater B.V. is aandeelhouder van:

Evides Afvalwater B.V.

Evides Afvalwater zuivert het afvalwater van klanten die zijn aangesloten bij de AWZI Sloe en AWZI Schiphol. Evides Industriewater is 100% eigenaar van deze onderneming.

Delfluent Services B.V. (DSBV)

De exploitatiemaatschappij DSBV beheert de AWZI's Houtrust en Harnaspolder en heeft in dit kader van Delfluent B.V. een onderhoudscontract verkregen met een looptijd van 30 jaar (tot 2033). Sinds eind 2012 is dit een 100% deelneming van Evides Afvalwater B.V.

Delfluent B.V. (DBV)

Het consortium DBV heeft van het Hoogheemraadschap van Delfland het DBFO-contract (ontwerpen, bouwen, financieren en exploiteren) verworven voor de bouw van de AWZI Harnaschpolder, het aanpassen van de bestaande AWZI Houtrust en het exploiteren van beide AWZI's met bijbehorende transportstelsels voor een periode van 30 jaar (tot 2033). DBV is in eigendom van Evides (54,5%), DIF Infrastructure II (24,5%), Veolia Water Nederland B.V. (11%) en Strukton Finance (10%).

Brielse Meer water B.V.

Het water uit het Brielse Meer dat via Brielse Meer water B.V. beschikbaar komt, vormt een belangrijke bron voor de industriewatervoorziening in het Rotterdamse havengebied. Evides Industriewater is 100% eigenaar van deze vennootschap.

Evides Terneuzen Water B.V.

Via lokale installaties levert Evides Terneuzen industriewater aan Dow Terneuzen. Evides Industriewater is 100% eigenaar van deze onderneming.

Evident Industriewater B.V.

Evident Industriewater ontplooit activiteiten voor het verwerven en exploiteren van projecten op de markt van proces- en afvalwater in de provincies Flevoland, Utrecht, Overijssel, Gelderland en Friesland. Evides Industriewater is 100% eigenaar van deze onderneming.

North Water B.V.

Evides werkt samen met Waterbedrijf Groningen in de joint venture North Water B.V. Doel is het bundelen van de krachten voor het verwerven en exploiteren van projecten en activiteiten op de markt van industrieel water en afvalwater in de noordelijke provincies. Evides participeert voor 50% in North Water B.V.

Evilim Industriewater B.V.

Evides heeft samen met de Waterleiding Maatschappij Limburg de joint venture Evilim Industriewater B.V. opgericht. Doel is het bundelen van de krachten voor het verwerven en exploiteren van projecten op de markt van proces- en afvalwater in het zuiden van Nederland. Evides participeert voor 50% in Evilim Industriewater B.V.

Overige dochterondernemingen

Ten behoeve van de buitenlandse industriewaterprojecten beschikt Evides over de volgende 100% dochterondernemingen: Evides Stade Wasserbetrieb GmbH, Evides Antwerpen Water BVBA en Evides China Water Treatment Ltd in Hongkong en Beijing en Evides China Water Treatment Beijing Technical Service CO. Ltd in Beijing.

Minderheidsdeelnemingen

Van de hiervoor beschreven deelnemingen vormen de volgende deelnemingen geen onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening van Evides N.V., maar ze zijn opgenomen onder de post financiële vaste activa (bedragen in € miljoenen):

Vennootschap	Deelnemingspercentage	Waarderingsgrondslag	Waarde per 2013	Waarde per 2012
Delfluent B.V.	54,5%	Vermogensmutatiemethode	0,0	0,0
Evilim Industriewater B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	1,7	1,6
North Water B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	12,9	12,0
Vitens Evides International B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	0,6	0,7
Facturatie B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	4,6	4,6
Aqualab Zuid B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	1,1	0,8
KWH Water B.V.	12,4%	Verrijgingsprijs	1,4	1,4
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	12,6%	Verrijgingsprijs	0,1	0,1
Totaal			22,4	21,2

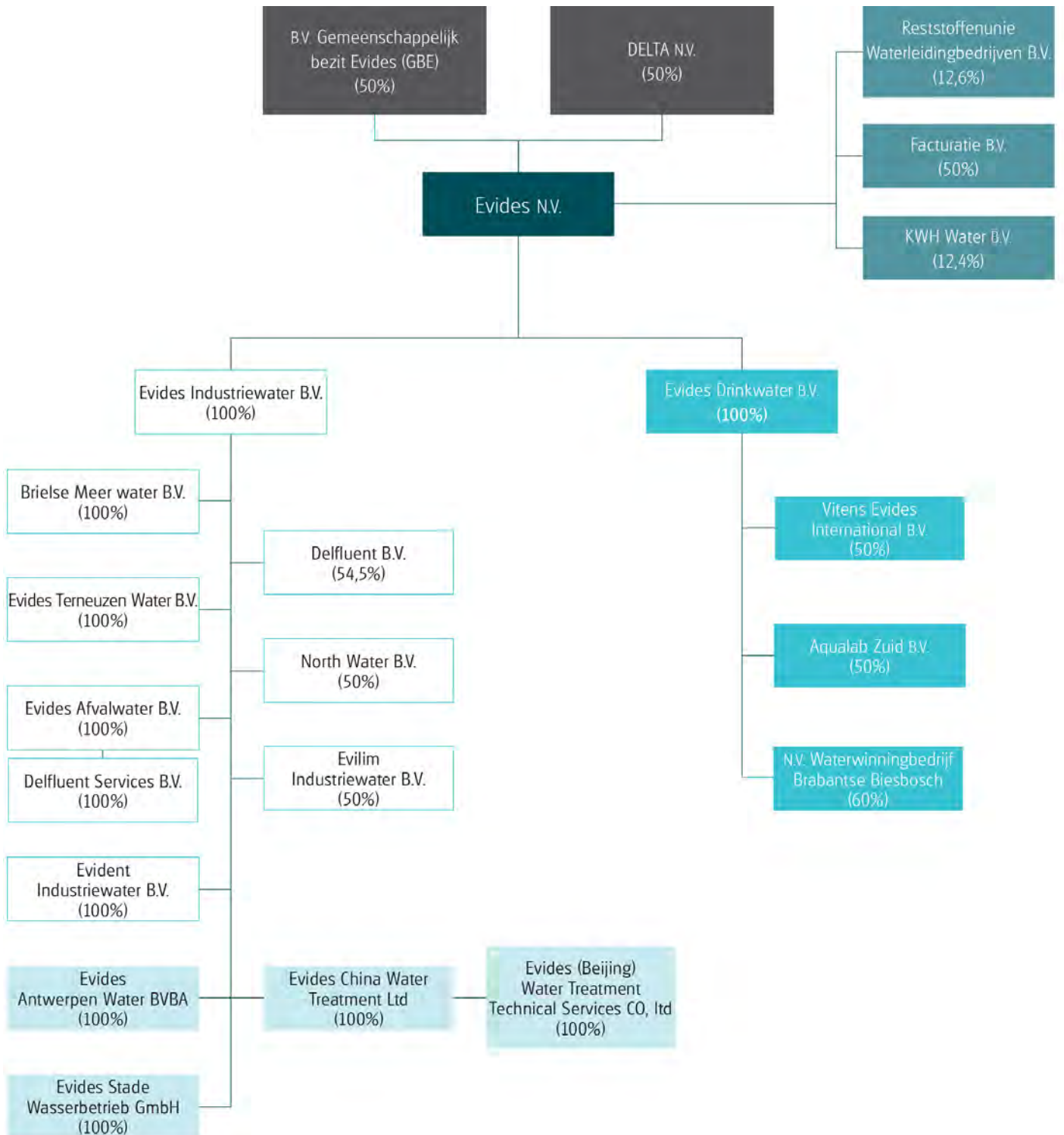
Hierna volgt een overzicht met actuele kengetallen van de minderheidsdeelnemingen (bedragen in € miljoenen):

Vennootschap	Omzet	Resultaat	Activa	Solvabiliteit	FTE's
Delfluent B.V.	60,2	-4,2 ¹	293,4	-3% ¹	0,0
Evilim Industriewater B.V.	1,4	0,1	3,7	92%	1,5
North Water B.V.	7,7	1,5	40,7	84%	0,0
Vitens Evides International B.V.	12,1	-0,3	7,6	16%	0,0
Facturatie B.V.	1,4	0,0	9,6	96%	0,0
Aqualab Zuid B.V.	10,1	0,3	5,4	40%	89,5
KWH Water B.V.	18,5	0,2	20,3	58%	145,9
Reststoffenunie Waterleidingbedrijven B.V.	4,0	0,1	1,5	45%	6,1

¹ Op basis van de wijze waarop Delfluent B.V. financieel is gestructureerd, wordt aan de aandeelhouders een zogenaamde 'cash flow sharing component' uitgekeerd over de aan Delfluent verstrekte achtergestelde lening. Deze uitkering komt ten laste van het resultaat en resulteert in een tijdelijk verlies en negatief eigen vermogen.

Structuur deelnemingen

Kengetallen

		Eenheid	2013	2012	2011	2010
Financieel						
1.	Liquiditeitsratio	%	44,2	17,4	21,8	32,7
2.	Solvabiliteitsratio	%	41,0	40,7	41,0	38,5
3.	Gemiddelde krediettermijn debiteuren	dagen	26,6	27,1	27,4	27,1
4.	Nettowerkkapitaal	€ miljoen	-85,9	-280,1	-207,1	-159,6
5.	Rentabiliteit totaal vermogen	%	5,8	6,0	7,6	6,0
6.	Cashflow	€ miljoen	121,7	122,5	135,7	113,3
7.	Cashflowratio	%	18,4	18,8	20,6	17,0
8.	Interne financieringsratio	x 1	0,6	0,6	0,7	0,6
9.	Inkoop drinkwater	miljoen m ³	10,3	10,4	8,7	8,3
10.	Afzet drinkwater	miljoen m ³	154,7	155,3	156,2	160,7
11.	Afzet industriewater	miljoen m ³	87,4	92,3	92,7	81,2
12.	Behandeling afvalwater	ve. ¹ x 1.000	1.259,3	61,0	65,1	63,0
13.	Omzet	€ miljoen	296,9	272,9	309,5	294,7
Bedrijfsmiddelen						
14.	Aantal gebruikersadressen	x 1	1.027.554	1.028.181	1.019.684	1.007.449
15.	Aantal watermeters	x 1	979.425	973.489	965.803	960.157
16.	Lengte transport- en distributieleidingen	km	13.118	13.066	13.013	12.969
17.	Lengte demisleidingen	km	68	68	67	52
18.	Lengte bron-/ruw-/industriewaterleidingen	km	872	845	844	833
19.	Aantal storingen	x 1	8.980	9.774	9.599	10.940
20.	Klachten over waterkwaliteit	x 1	253 ²	142	146	144
Personeel						
21.	Aantal personeelsleden (ultimo jaar)	x 1 fte	659,5	636,7 ³	583,6	592,0
22.	Gemiddelde loonkosten per personeelslid	x € 1.000	77,8	75,2	71,4	70,3
23.	Ziekteverzuim	%	3,5	3,8	3,2	4,2

¹ v.e. = vervuilingseenheden

² Toename 2013 is ontstaan doordat er meer werkzaamheden hebben plaatsgevonden onder andere aan zinkers en door spui-acties.

Hierdoor zijn er meer zwevende deeltjes losgekomen in het leidingnet, in onder andere de regio Spijkenisse.

³ Toename 2012 is inclusief 49,3 fte als gevolg van de overname van Delfluent Services B.V. eind 2012

Toelichting kengetallen

1. Liquiditeitsratio	= (vlottende activa : vlottende passiva) x 100%
2. Solvabiliteitsratio	= (eigen vermogen : totaal vermogen) x 100%
3. Gemiddelde krediettermijn debiteuren	= (debiteuren : omzet) x 365 dagen
4. Nettowerkkapitaal	= vlottende activa - vlottende passiva
5. Rentabiliteit totaal vermogen	= (winst + interest) : totale vermogen x 100%
6. Cashflow	= winst + afschrijvingen
7. Cashflowratio	= (cashflow : vreemd vermogen) x 100%
8. Interne financieringsratio	= investeringen : cashflow

Financiële resultaten

Algemeen

Evides N.V. (ENV) is 100% aandeelhouder van Evides Drinkwater B.V. (EDW) en Evides Industriewater B.V. (EIW). Ten behoeve van de financiële transparantie zijn de activiteiten van Evides ondergebracht in EDW en EIW. De onderlinge diensten en kosten van ENV en haar dochters EDW en EIW liggen vast in dienstverleningsovereenkomsten. Daarin zijn ook afspraken gemaakt over de bijbehorende tarieven (Internal Transfer Price) waartegen onderling wordt afgerekend. De systematiek en de kostentoerekening zijn daarbij tevens door gespecialiseerde bedrijven getoetst. In het hoofdstuk 'Deelnemingen' zijn de belangen van ENV, EDW en EIW aangegeven.

Gezien de vennootschappelijke structuur van de Evides-groep is sprake van een geconsolideerde jaarrekening. Hierbij worden de rechtspersonen geconsolideerd waarin Evides N.V. direct of indirect beslissende zeggenschap kan uitoefenen.

Per 21 december 2012 is het belang in Delfluent Services B.V. (DSBV) uitgebreid van 50% naar 100% en er is sindsdien sprake van feitelijke beleidsbepaling. In 2012 had dit tot gevolg dat uitsluitend de activa en passiva van DSBV in de geconsolideerde jaarrekening waren opgenomen. Met ingang van het verslagjaar 2013 geldt dat tevens voor de baten en lasten van deze deelneming.

De verkorte balans voor winstverdeling per eind 2013 van EDW, EIW en ENV is als volgt:

(in € miljoenen)	EDW	EIW	ENV	Geconsolideerd
Activa				
<i>Vaste activa</i>				
Immateriële vaste activa	0,0	13,8	0,0	13,8
Materiële vaste activa	112,4	89,3	709,1	910,8
Financiële vaste activa	1,9	112,9	297,4	120,9
Totaal vaste activa	114,3	216,0	1.006,5	1.045,5
<i>Vlottende activa</i>				
Voorraden	2,5	1,7	0,0	4,2
Vorderingen	1,6	27,0	24,8	53,4
Liquide middelen	0,0	10,4	0,0	10,4
Totaal vlottende activa	4,1	39,1	24,8	68,0
Totaal activa	118,4	255,1	1.031,3	1.113,5

(in € miljoenen)	EDW	EIW	ENV	Geconsolideerd
Passiva				
Eigen vermogen *	76,9	166,4	456,9	456,9
Minderheidsbelang	6,1	0,0	0,0	6,1
Voorzieningen	0,0	2,0	2,8	4,8
Langlopende schulden *	48,0	8,4	483,4	491,8
Kortlopende schulden	19,2	13,4	121,3	153,9
Intercompany vorderingen en schulden	-31,8	64,9	-33,1	0,0
Totaal passiva	118,4	255,1	1.031,3	1.113,5

* Bij de consolidatie valt de op ENV vermelde deelnemingswaarde van EDW en EIW weg tegen het eigen vermogen. Daarnaast worden ook de onderlinge vorderingen en schulden tussen ENV, EDW en EIW geëlimineerd.

De solvabiliteit op basis van de geconsolideerde balans van ENV bedraagt voor winstverdeling 41,0%. Na uitkering van het voorgestelde slotdividend 2013 ad € 23,3 miljoen bedraagt de solvabiliteit 38,9%.

De verkorte winst- en verliesrekening over 2013 van EDW, EIW en ENV is als volgt:

(in € miljoenen)	EDW	EIW	ENV**	Geconsolideerd
Omzet*	219,3	95,3	0,0	296,9
Inkoopwaarde omzet*	23,9	29,8	0,0	36,0
Toegevoegde waarde	195,4	65,5	0,0	260,9
Bedrijfskosten	147,4	45,7	0,0	193,1
Bedrijfsresultaat	48,0	19,8	0,0	67,8
Rentelasten en -baten	-14,7	4,9	0,0	-9,8
Resultaat voor belastingen	33,3	24,7	0,0	58,0
Belastingen	0,0	-1,3	0,0	-1,3
Resultaat deelnemingen	0,2	-1,5	55,4	-1,3
Resultaat na belastingen	33,5	21,9	55,4	55,4
Resultaat derden	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoresultaat	33,5	21,9	55,4	55,4

* Bij de consolidatie valt de interne omzet met betrekking tot de interne leveringen tussen de EDW en EIW weg tegen de inkoopwaarde van deze interne omzet.

** ENV kent slechts het resultaat op haar deelnemingen EDW en EIW. Dit resultaat wordt in de geconsolideerde resultatenrekening geëlimineerd.

Afzet

In 2013 werd 154,7 miljoen m³ drinkwater afgezet, wat een daling is van 0,6 miljoen m³ ten opzichte van voorgaande jaar (afzet 2012: 155,3 miljoen m³). Deze daling is met name het gevolg van een lager gemiddeld huishoudelijk verbruik. De afzet van industriewater betreft een reeks van verschillende producten, zoals industriewater (drinkwaterkwaliteit), proceswater, demin water en spaarbekkenwater. De totale afzet van industriewater bedraagt 87,4 miljoen m³ in 2013 en is daarmee 4,9 miljoen m³ lager dan in 2012 (afzet 2012: 92,3 miljoen m³). De daling van de afzet is met name het gevolg van de economische ontwikkelingen die een directe invloed hebben op de industriële activiteiten en daarmee ook op de afzet van EIW. De groei van de omzet in 2013 betreft de consolidatie van DSBV. Deze onderneming verzorgt het beheer en de exploitatie van de afvalwaterinstallaties van het Hoogheemraadschap Delfland.

Tarieven

Vanaf de fusie in 2004 heeft Evides de drinkwatertarieven voor vastrecht en verbruik bij huishoudelijk gebruik ongewijzigd gehouden, met twee uitzonderingen:

- In 2008 zijn de drinkwatertarieven met 5% verlaagd.
- Met ingang van 1 januari 2012 zijn de verbruikstarieven met gemiddeld 4% verlaagd als gevolg van de afschaffing van de grondwaterbelasting.

Resultaat en WACC-rendement

In 2013 is in totaal een nettoresultaat behaald van € 55,4 miljoen. Dit is € 1,9 miljoen minder dan het in 2012 gerealiseerde resultaat.

Sinds het boekjaar 2012 is op basis van de Drinkwaterregulering een maximale vermogensvergoeding van kracht (WACC) voor de drinkwateractiviteiten. Voor de reguleringsperiode 2012-2013 is de WACC vastgesteld op 6,0%. Het rendement van de drinkwateractiviteiten wordt berekend door het vermogen en de resultaten van EIW en de overige niet-drinkwateractiviteiten van Evides in mindering te brengen op het geconsolideerde vermogen en resultaat wat hierna is verbijzonderd:

(in € miljoenen)	Gecon- solideerd	EIW	Overige niet- drinkwater activiteiten	Drinkwater activiteiten
Geïnvesteed vermogen ultimo 2012*	1.092,4	252,2	62,5	777,7
Geïnvesteed vermogen ultimo 2013*	1.103,1	244,7	68,5	789,9
Gemiddeld geïnvesteed vermogen	1.097,8	248,5	65,5	783,8
Nettowinst	55,4	21,9	2,5	31,0
Rentelasten	9,8	-4,9	1,1	13,6
Nettokosten buitenlandse projecten	0,7	0,0	0,0	0,7
Gerealiseerde vermogenskosten	65,9	170	3,6	45,3
Rendement	6,0%	6,8%	5,5%	5,8%

* Geïnvesteed vermogen is berekend op basis van het balanstotaal, gecorrigeerd voor meegeconsolideerde deelnemingen, na aftrek van liquide middelen.

Het resultaat voor de drinkwateractiviteiten bedraagt € 31,0 miljoen (2012: € 31,1 miljoen). De kosten van projecten ten behoeve van de bevordering van een goede drinkwatervoorziening in het buitenland (€ 0,7 miljoen) zijn inbegrepen in de vermogensvergoeding. De WACC bestaat uit het bedrijfsresultaat uitgedrukt als een percentage van het gecorrigeerde gemiddelde balanstotaal. Het resultaat over 2013 leidt tot een WACC-rendement van 5,8%. Het WACC-rendement over 2013 blijft daarmee, net als in 2012, binnen de maximaal toegestane vermogensvergoeding. Voor de reguleringsperiode 2014-2015 is de maximale vermogensvergoeding herzien en vastgesteld op 4,8%.

Het resultaat dat door EIW is behaald, bedraagt € 21,9 miljoen. Dit resultaat is € 1,7 miljoen lager dan in 2012. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een vrijval in 2012 van een getroffen voorziening en dalende rentebaten. Deze negatieve effecten worden gedeeltelijk gecompenseerd als gevolg van een hoger resultaat door uitbreiding van het belang in DSBV.

Het lagere geconsolideerde resultaat in 2013 is als volgt tot stand gekomen:

(in € miljoenen)	Effect op resultaat
Meer omzet	24,0
Meer inkoopwaarde omzet	-8,4
Meer personeelskosten	-4,1
Meer overige bedrijfskosten	-10,8
Meer afschrijvingen	-1,1
Meer rentelasten	-0,5
Meer belastingen	-0,7
Minder resultaat deelneming	-0,3
Per saldo minder resultaat	-1,9

Bovenstaande verschillen worden voor een groot deel beïnvloed doordat met ingang van het verslagjaar 2013 de baten en lasten van DSBV in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen. De verschillen inclusief het effect van DSBV worden op de volgende pagina's nader toegelicht:

- Meer omzet
- Meer inkoopwaarde omzet
- Meer personeelskosten
- Meer overige bedrijfskosten
- Meer afschrijvingen
- Meer rentelasten
- Meer belastingen
- Minder resultaat deelnemingen

Meer omzet (€ 24,0 miljoen)

De hogere omzet wordt voor € 18,5 miljoen verklaard doordat DSBV in 2012 niet in de consolidatie was opgenomen. Hiervoor gecorrigeerd is de omzet € 5,5 miljoen hoger dan voorgaand jaar.

In 2012 is een in 2011 voor een bedrag van € 2,0 miljoen getroffen reservering in verband met een destijds lopende claim vrijgevallen.

Daarnaast heeft er in 2012 een neerwaardse bijstelling van de omzetraming over voorgaande jaren plaatsgevonden, met een eenmalige verlaging van de omzet met € 1,0 miljoen tot gevolg.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	296,9	272,9
Effect consolidatie DSBV	-	18,5
Vrijval reservering claim	-	-2,0
Correctie omzet voorgaand jaar	-	1,0
Na correctie bijzondere posten	296,9	290,4

De hogere genormaliseerde omzet wordt met name verklaard door de oplevering in 2013 van een tweetal grote infrastructurele werken voor derden, wat heeft geleid tot een incidentele toename van zowel de omzet als de inkoopwaarde omzet met € 4,1 miljoen. Daarnaast is in 2013 een toename van de opbrengst uit de afvalwaterzuiveringsactiviteiten van DSBV met € 2,3 miljoen gerealiseerd, met name door een toename van opbrengsten in verband met groot onderhoud.

Meer inkoopwaarde omzet (€ 8,4 miljoen)

De hogere inkoopwaarde omzet wordt voor € 5,3 miljoen verklaard doordat DSBV in 2012 niet in de consolidatie was opgenomen. Hiervoor gecorrigeerd is de inkoopwaarde omzet € 3,1 miljoen gestegen ten opzichte van voorgaand jaar.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	36,0	27,6
Effect consolidatie DSBV	-	5,3
Na correctie bijzondere posten	36,0	32,9

De hogere inkoopwaarde omzet is in 2013 met € 4,1 miljoen het gevolg van de oplevering van een tweetal grote infrastructurele werken voor derden, wat heeft geleid tot zowel een toename van de inkoopwaarde omzet als de omzet. Daarnaast is er sprake van een daling met € 1,0 miljoen, met name als gevolg van een lager chemicaliënverbruik alsmede een teruggave van energiebelasting.

Meer personeelskosten (€ 4,1 miljoen)

De hogere personeelskosten worden voor € 4,3 miljoen verklaard doordat DSBV in 2012 niet in de consolidatie was opgenomen. Hiervoor gecorrigeerd zijn de personeelskosten € 0,2 miljoen lager dan voorgaand jaar.

De dotaties aan de personeelsvoorzieningen worden met name veroorzaakt door oprentingen en toegenomen verplichtingen.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	48,9	44,8
Effect consolidatie DSBV	-	4,4
Dotatie personeelsvoorzieningen en reserveringen	0,1	-1,0
Na correctie bijzondere posten	49,0	48,2

De personeelskosten na correctie van bijzondere posten nemen in 2013 ten opzichte van 2012 met name toe door de CAO-verhoging, uitbreiding van het personeelsbestand en de stijging van de sociale lasten en pensioenpremies in 2013. De hogere kosten worden gedeeltelijk gecompenseerd door een lagere inzet van tijdelijk personeel en een hogere dekking door geactiveerde uren in verband met de inzet van eigen medewerkers op investeringsprojecten.

Meer overige bedrijfskosten (€ 10,8 miljoen)

De hogere overige bedrijfskosten worden voor € 5,5 miljoen verklaard doordat DSBV in 2012 niet in de consolidatie was opgenomen. Hiervoor gecorrigeerd zijn de overige bedrijfskosten € 5,3 miljoen hoger dan voorgaand jaar.

In 2012 en 2013 is er respectievelijk sprake geweest van voordeel en nadeel uit de afwikkeling van diverse correctieposten over voorgaand jaar.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	779	671
Effect consolidatie DSBV	-	5,5
Correcties voorgaand jaar	-1,1	2,2
Na correctie bijzondere posten	76,8	74,8

De toename van de overige bedrijfskosten, gecorrigeerd voor bijzondere posten, houdt onder andere verband met:

- + hogere onderhoudskosten aan installaties en spaarbekkens (effect +€ 1,5 miljoen);
- + uitvoering van een onderzoeksprogramma en de schoning van data ten behoeve van asset management (effect + € 1,4 miljoen);
- + toegezegde bijdragen in het kader van herstelwerkzaamheden aan de Brabantse Wal (effect + € 0,7 miljoen);
- + hogere kosten met betrekking tot het incassoproces (effect + € 0,5 miljoen);
- een lagere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren (effect - € 1,5 miljoen);
- lagere kosten door een efficiënter facturatieproces (effect - € 1,0 miljoen).

Meer afschrijvingen (€ 1,1 miljoen)

De hogere afschrijvingen worden voor € 1,0 miljoen verklaard doordat DSBV in 2012 niet in de consolidatie was opgenomen. Hiervoor gecorrigeerd zijn de afschrijvingen + € 0,1 mln hoger dan voorgaand jaar.

In 2012 is er sprake geweest van een afwaardering in verband met de verwachte duurzame waardevermindering van een aanvoerleiding. Op basis van werkelijke contractontwikkelingen is deze waardevermindering in 2013 gedeeltelijk teruggenomen.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	66,3	65,2
Effect consolidatie DSBV	-	1,0
(Terugneming) bijzondere waardevermindering	0,3	-0,6
Na correctie bijzondere posten	66,6	65,6

De toename van de afschrijvingskosten met € 1,0 miljoen hangt vooral samen met de volgende posten:

- + toename als gevolg van afschrijvingen op IT-investeringen waaronder nieuwe werkplekken en vervanging van ICT applicaties, effect + € 0,9 miljoen;
- + toename als gevolg van de afschrijving over de in 2012, in het kader van de uitbreiding van het belang in DSBV, verantwoorde contractwaarde van het onderhoudscontract van DSBV met Defluent B.V. (DBV), effect + € 0,6 miljoen;
- daling als gevolg van het volledig afgeschreven raken van activa op diverse productielocaties, effect - € 1,2 miljoen.

Meer rentelasten (€ 0,5 miljoen)

De stijging van de rentelasten met € 0,5 miljoen wordt met name verklaard door daling van de rentebaten welke zijn ontvangen uit financiering van DBV (effect + € 0,8 miljoen) en financiële leasecontracten als gevolg van aflossingen (effect + € 0,3 miljoen). Deze lagere opbrengst wordt gecompenseerd door een daling van de rentelasten (effect - € 0,7 miljoen) als gevolg van het aantrekken van relatief goedkopere financiering en een verdere daling van de gemiddelde marktrente in 2013.

Meer belastingen (€ 0,7 miljoen)

De hogere belastingen worden voor € 0,6 miljoen verklaard doordat DSBV in 2012 niet in de consolidatie was opgenomen. Hiervoor gecorrigeerd zijn de belastingen + € 0,1 miljoen hoger dan voorgaand jaar.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	1,3	0,6
Effect consolidatie DSBV	-	0,6
Na correctie bijzondere posten	1,3	1,2

Evides is met uitzondering van DSBV in Nederland in beginsel vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Deze vrijstelling geldt niet voor haar vaste inrichting in België en haar buitenlandse deelnemingen. De buitenlandse deelnemingen betreffen in Duitsland Evides Stade Wasserbetrieb GmbH en in België Evides Antwerpen Water BVBA.

Voor niet vrijgestelde bedrijfsonderdelen zijn de belastinglasten met € 0,1 miljoen licht toegenomen.

Minder resultaat deelnemingen (€ 0,3 miljoen)

Het resultaat uit deelnemingen kan als volgt worden gespecificeerd:

(in € miljoenen)	2013	2012
Delfluent B.V.	-2,4	-3,0
Delfluent Services B.V.	-0,1	1,1
North Water B.V.	1,0	0,8
Evilim Industriewater B.V.	0,0	-0,1
Vitens-Evides International B.V.	-0,1	0,3
Aqualab Zuid B.V.	0,3	-0,1
Totaal	-1,3	-1,0

Het resultaat van Delfluent B.V. is met - € 2,4 miljoen in lijn met hun financiële meerjarenplan. Gesaldeerd met de rente-inkomsten op de verstrekte lening ad € 3,6 miljoen bedraagt het resultaat € 1,2 miljoen (in 2012: € 1,3 miljoen).

Het mindere resultaat deelnemingen wordt grotendeels verklaard doordat DSBV in 2012 nog niet in de consolidatie was opgenomen, als gevolg waarvan er een positief resultaat deelnemingen ad + € 1,1 miljoen in 2012 verantwoord was. In 2013 is hier slechts - € 0,1 miljoen resultaat deelneming verantwoord, zijnde een correctie ten aanzien van het definitief vastgestelde jaarresultaat 2012.

(in € miljoenen)	2013	2012
Winst- en verliesrekening	-1,3	-1,0
Effect consolidatie DSBV	0,1	-1,1
Na correctie bijzondere posten	-1,2	-2,1

Genormaliseerd resultaat

Het resultaat (inclusief bijzondere posten) is in 2013 € 55,4 miljoen en was in 2012 € 57,3 miljoen. De genormaliseerde nettowinst 2013 exclusief de hiervoor beschreven bijzondere posten is € 56,2 miljoen en is daarmee € 0,1 miljoen lager dan in voorgaand jaar (€ 56,3 miljoen).

De daling van het genormaliseerde resultaat met € 0,1 miljoen wordt met name veroorzaakt door:

- + hogere omzet door een toename van de opbrengst uit afvalwaterzuiveringsactiviteiten (effect: + € 2,3 miljoen);
- + lagere inkoopwaarde omzet als gevolg van een lager chemicaliënverbruik en een teruggave van energiebelasting (effect: + € 1,0 miljoen);
- + hogere personeelskosten met name als gevolg van cao-verhogingen, hogere pensioenpremies en sociale lasten en een uitbreiding van het personeelsbestand, gedeeltelijk gecompenseerd door een lagere inzet van tijdelijk personeel (effect: + € 0,8 miljoen);
- hogere rentelasten door lagere rentebaten uit de financiering van DBV en financiële leasecontracten, deels gecompenseerd door het aantrekken van relatief goedkopere financiering en een verdere daling van de gemiddelde marktrente in 2013 (effect: - € 0,5 miljoen);
- hogere afschrijvingen (effect: - € 1,0 miljoen) onder andere door de oplevering van IT-investeringen en afschrijving over verantwoorde contractwaarde van het onderhoudscontract van DSBV met DBV, deels gecompenseerd door een daling door inmiddels volledig afgeschreven activa;
- hogere overige bedrijfskosten als gevolg van meer onderhoud (effect: - € 1,5 miljoen), uitvoering van een onderzoeksprogramma en dataschoning ten behoeve van asset management (effect: - € 1,4 miljoen) een bijdrage aan herstel van de Brabantse Wal (effect: - € 0,7 miljoen) en hogere incassokosten (effect: - € 0,5 miljoen), deels gecompenseerd door een lagere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren (effect: + € 1,5 miljoen) en een efficiënter facturatieproces (effect: + € 1,0 miljoen).

(in € miljoenen)	2013	2012
Omzet	296,9	290,4
Inkoopwaarde omzet	36,0	32,9
Toegevoegde waarde	260,9	257,5
Bedrijfskosten		
Personeelskosten	49,0	48,2
Overige bedrijfskosten	76,8	74,8
Afschrijvingen	66,6	65,6
Totaal bedrijfskosten	192,4	188,6
Bedrijfsresultaat	68,5	68,9
Rentelasten en -baten	-9,8	-9,3
Resultaat voor belastingen	58,7	59,6
Belastingen	-1,3	-1,2
Resultaat deelnemingen	-1,2	-2,1
Resultaat na belastingen	56,2	56,3
Resultaat derden	0,0	0,0
Genormaliseerd resultaat	56,2	56,3

Investerings

De uitkomsten met betrekking tot de als investering aangemerkte projecten zijn eind 2013:

(in € miljoenen)	
Opgeleverd	67,2
Mutatie werken in uitvoering	10,5
Totaal investeringen	77,7

De investeringen in 2012 waren in totaal € 64,5 miljoen. In 2012 werd € 46,3 miljoen aan investeringen opgeleverd. De stand van het onderhanden werk is ultimo 2013 € 52,3 miljoen (voorgaand jaar € 41,8 miljoen).

Vermogensverhouding

Evides kent een gebonden klantenmarkt met bijbehorende monopolie ondergebracht in EDW en een concurrerende markt van industriële afnemers ondergebracht in EIW. Het aandeel van de industriële waterafzet bedraagt 87,4 miljoen m³. Dat is 36% van de totale waterafzet. Het risicoprofiel van de niet-drinkwateractiviteiten is hoger dan die van de drinkwateractiviteiten. Het verschil in risicoprofiel is tot uitdrukking gebracht in de doelsolvabiliteit van EIW en EDW; deze zijn respectievelijk 55% en 30% na winstbestemming. Op basis van het omzetaandeel van beide activiteiten is de minimum solvabiliteit van ENV bepaald op 38% na winstbestemming.

Vreemd vermogen

Aanvullend op het eigen vermogen wordt voor de bedrijfsfinanciering geld via de kapitaal- en geldmarkt aangetrokken. De omvang van het vreemd vermogen voor winstdeling bedraagt per einde van het verslagjaar € 656,6 miljoen. Dat is 59% van het balanstotaal. Het aandeel kort vreemd vermogen is € 153,9 miljoen. Dat is 14% van het balanstotaal. Inclusief de voorzieningen en het minderheidsbelang derden bedraagt het lang vreemd vermogen € 502,7 miljoen.

De omvang van de voorzieningen is € 4,8 miljoen ofwel 0,4% van het balanstotaal. Op grond van de winst van € 55,4 miljoen en de afschrijvingen van de vaste activa van in totaal € 66,3 miljoen komt de cashflow uit op € 121,7 miljoen. In 2013 is voor een totaalbedrag van € 295,0 miljoen aan nieuw lang vreemd vermogen aangetrokken en werd in totaal € 92,2 miljoen afgelost. Hiermee is het beslag op de kortlopende kredietfaciliteiten en het gebruik van kasgeldleningen teruggebracht.

In 2013 is voor langlopende rentedragende schulden gemiddeld 3,5% rente betaald en voor kortlopende rentedragende schulden gemiddeld 0,9%. Het gemiddelde rentepercentage over 2013 bedraagt 3,0%.

Vooruitzicht 2014

In het vooruitzicht van 2014 verwacht Evides dat de afzet van drink- en industriewater stabiel blijft. Door kostenefficiënt te werken heeft Evides voor 2014 de tarieven wederom gelijk kunnen houden aan het jaar ervoor.

Investeringen

In 2014 is een investeringsbudget van €73 miljoen voor drinkwater voorzien. Onder meer voor de vervanging van distributieleidingen, vergroting van de leveringszekerheid in Midden-Zeeland en de uitbreiding van de zuivering van Rotterdam-Kralingen met een UV-installatie. Voor industriewater is in 2014 een investeringsbudget van € 7 miljoen voorzien.

Evides gaat in 2013 het langetermijn investeringsplan (tot 2035) uitbreiden met detaillering van de onderhoudskosten van haar infrastructuur. Zo kunnen we ook in de toekomst de levering van betrouwbaar drinkwater veiligstellen en een stabiel tarief garanderen.

Ontwikkelingen

Evides heeft in 2012 haar strategie voor de periode 2013-2017 herijkt. Evides wil een 'state of the art' waterbedrijf zijn. De ambitie is om tot de besten te behoren voor de klant, in kennis over zuivering en distributie én met oog voor de toekomst waarbij ze kansen voor groei aanpakt. Hierbij kijkt Evides 'Verder vooruit en verder naar buiten'. Om dit te bereiken zijn de volgende vier richtinggevende doelen opgesteld:

- Een verdere verbetering van de klantgerichtheid
- Voorloper zijn in het beheersen van de processen om water schoon te maken en te leveren
- Gecontroleerde groei in industriewater en waterketen
- Verdere verduurzaming van de bedrijfsvoering

In 2013 zijn actieplannen voor een concrete invulling van deze richtinggevende doelen opgesteld, die momenteel worden uitgevoerd.

Evides voorziet in 2014 de volgende ontwikkelingen:

- De uitrol van het klantbeleid continueren door optimalisatie van de klantprocessen en klantgericht gedrag conform de 'Roadmap Evides klantgericht';
- Het uitvoeren van het integrale en bedrijfsbrede onderzoeksprogramma H2020. Dit programma omvat acht onderzoeksprojecten die de uitdagingen en bedreigingen voor Evides adresseren, zodat Evides ook in de toekomst een betrouwbare waterleverancier blijft. Het onderzoeksprogramma wordt uitgevoerd met partners binnen en buiten de watersector;
- Uitvoering van de 'Roadmap MVO' waarbij eerder gestarte acties – op vijf vastgestelde focusgebieden van duurzaamheid – verder worden uitgebreid;
- Het aangaan van samenwerkingsverbanden in de waterketen om de doelen zoals geformuleerd in het Bestuursakkoord Water te realiseren;
- Het doorontwikkelen van diverse kansrijke product markt combinaties (PMC) van industriewater;
- Continuering van de huidige inzet van medewerkers binnen Vitens Evides International om de drinkwatervoorziening in ontwikkelingslanden te verbeteren;
- Bescherming van de zoetwaterbronnen. Evides participeert daarom actief in het Deltaprogramma om de drinkwaterbelangen van haar klanten te behartigen. In 2014 beslist het kabinet over de waterveiligheid en zoetwatervoorziening in Nederland;
- Het verder professionaliseren van de crisisorganisatie door het regelmatig oefenen van crisissituaties samen met verschillende partners.
- Er worden geen grote veranderingen ten aanzien van de personele bezetting verwacht in 2014. Evides blijft inzetten op het behoud van kennis, het tijdig aantrekken van nieuw personeel, een evenwichtige leeftijdsopbouw en het gezond, gemotiveerd en productief houden van de medewerkers.

Ondanks de lichte verbetering van de economie blijft de Europese financieel economische situatie onzeker. Dit heeft een directe invloed op de industriële activiteiten. Hierdoor is het niet te verwachten dat veel nieuwe industriewatercontracten worden aangegaan. Kansen voor groei zijn voornamelijk aanwezig in het buitenland en met name in opkomende economieën, zoals China en Vietnam. Evides Industriewater streeft naar groei in deze landen, maar altijd onder de voorwaarden van strikt risicomangement, partnerships met lokale partijen en goede bemensing.

In 2014 zetten de medewerkers van Evides zich weer enthousiast in voor het winnen, zuiveren en distribueren van drink- en industriewater, zodat Evides een betrouwbare waterleverancier is en blijft voor huishoudens, bedrijven en industrieën.

Peter Vermaat
Algemeen Directeur
6 maart 2014

Jaarrekening 2013

Geconsolideerde balans per 31 december 2013

(in € miljoenen)

	Ref.	31 december 2013	31 december 2012
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1.1	13,8	14,8
Materiële vaste activa	1.2	910,8	898,4
Financiële vaste activa	1.3	120,9	129,4
Totaal vaste activa		1.045,5	1.042,6
Vlottende activa			
Vorraden		3,1	3,5
Onderhanden projecten	2.1	1,1	0,0
Vorderingen	2.2	53,4	46,3
Liquide middelen	2.3	10,4	9,3
Totaal vlottende activa		68,0	59,1
Totaal activa		1.113,5	1.101,7
PASSIVA			
Eigen vermogen	3	456,9	448,6
Minderheidsbelang derden	4	6,1	6,1
Vorzieningen	5	4,8	5,7
Langlopende schulden	6	491,8	302,1
Kortlopende schulden	7	153,9	339,2
Totaal passiva		1.113,5	1.101,7

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2013

(in € miljoenen)

	Ref.	2013	2012
OMZET			
Water		281,4	262,7
Overige omzet		15,5	10,2
Totaal omzet	8	296,9	272,9
INKOOPWAARDE OMZET			
Grond- en hulpstoffen		29,4	24,5
Kostprijs overige omzet		6,6	3,1
Totaal inkoopwaarde omzet	9	36,0	27,6
Toegevoegde waarde		260,9	245,3
BEDRIJFSKOSTEN			
Personeelskosten	10.1	48,9	44,8
Overige bedrijfskosten	10.2	77,9	67,1
Afschrijvingen	10.3	66,3	65,2
Totaal bedrijfskosten		193,1	177,1
BEDRIJFSRESULTAAT		67,8	68,2
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN			
Rentelasten en -baten	11	-9,8	-9,3
Resultaat voor belastingen		58,0	58,9
Belastingen	12	1,3	0,6
Resultaat deelnemingen		-1,3	-1,0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		55,4	57,3
Resultaat derden		0,0	0,0
NETTORESULTAAT NA BELASTINGEN		55,4	57,3

Kasstroomoverzicht over 2013

(in € miljoenen)

	2013	2012
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	67,8	68,2
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	66,3	65,3
Mutaties voorzieningen	-0,9	-1,1
Veranderingen werkkapitaal:		
mutatie vorderingen	-7,1	4,8
mutatie voorraden	0,4	0,1
mutatie onderhanden projecten	-1,1	0,0
mutatie kortlopende schulden	6,2	-2,1
	-1,6	2,8
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	131,6	135,2
Rentelasten en -baten	-7,0	-9,3
Ontvangen dividend	0,0	1,1
Vennootschapbelasting	-0,8	-0,6
	-7,8	-8,8
Kasstroom uit operationele activiteiten	123,8	126,4
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Verwervingen groepsmaatschappijen	0,0	-13,9
Ontvangen aflossingen	7,2	6,9
Investerings in materiële vaste activa	-77,7	-64,5
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0,0	0,1
	-70,5	-71,4
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Betaald dividend	-47,1	-56,5
Ontvangsten uit langlopende schulden	295,0	0,0
Aflossingen langlopende schulden	-92,2	-52,5
	155,7	-109,0
Toename/afname geldmiddelen*	209,0	-54,0
* inclusief de mutatie in de kortlopende kasgeldleningen en bankschulden		
	2013	2012
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt		
Stand per 1 januari	-210,3	-156,3
Mutatie boekjaar	209,0	-54,0
Stand per 31 december	-1,3	-210,3

Algemene toelichting en grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Evides is een waterbedrijf dat drinkwater levert in het zuidelijk deel van de provincie Zuid-Holland, in de hele provincie Zeeland en in het uiterste westen van de provincie Noord-Brabant. Daarnaast onderneemt Evides activiteiten op het gebied van industriewaterleveringen in Nederland, België en Duitsland. Tot slot bestaan de industriewateractiviteiten ook uit de zuivering van afvalwater.

De resultaten van Evides N.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. Op basis van artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek is de vennootschappelijke winst- en verliesrekening van Evides N.V. in verkorte vorm opgenomen.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van titel 9 BW 2 en de in Nederland algemeen geldende grondslagen voor financiële verslaggeving. Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van Evides N.V. zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

De jaarrekening 2013 is opgesteld in euro's. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetair activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum (of de benaderde koers).

Grondslagen voor consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van Evides N.V. en haar groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Evides direct of indirect beslissende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. De groepsmaatschappijen worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het vermogen en het resultaat wordt afzonderlijk in de balans en winst- en verliesrekening tot uiting gebracht onder respectievelijk de posten minderheidsbelang derden en resultaat derden. Deelnemingen in joint ventures worden, gezien het ontbreken van overwegende zeggenschap, niet mee geconsolideerd. Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd, tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. De in de consolidatie van Evides N.V. begrepen vennootschappen zijn:

- EDW en haar deelneming N.V. WBB (60%);
- EIW en haar 100% deelnemingen Evides Afvalwater B.V., Brielse Meer water B.V., Evides Terneuzen Water B.V., Evides Stade Wasserbetrieb GmbH, Evident Industriewater B.V., Delfluent Services B.V., Evides Antwerpen Water BVBA, Evides China Water Treatment Ltd en Evides (Beijing) Water Treatment Services Co. Ltd.

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de betreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

Wanneer sprake is van een stapsgewijze overname, wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de som van de verkrijgingsprijzen van de afzonderlijke transacties. De reële waarden van de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij worden vervolgens bepaald naar de data waarop elke afzonderlijke verkrijging wordt opgenomen in de jaarrekening van de verkrijgende partij.

Per 21 december 2012 is het belang in Delfluent Services B.V. uitgebreid van 50% naar 100% en er is sindsdien sprake van feitelijke beleidsbepaling. Dit heeft tot gevolg dat voor Delfluent Services B.V. uitsluitend de activa en passiva in de vergelijkende cijfers per 2012 zijn opgenomen. Baten en lasten van Delfluent Services B.V. zijn met ingang van het verslagjaar 2013 opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Evides N.V.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, worden de activa en de passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met de op balansdatum eventueel verwachte duurzame waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Goodwill voortkomend uit fusies en acquisities wordt geactiveerd en lineair afgeschreven in tien respectievelijk vijftien jaar. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Overige immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. Deze gebruiksduur is gebaseerd op de contractueel overeengekomen looptijd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. In de verkrijgings- of vervaardigingsprijs zijn de door het eigen personeel bestede en in geld gewaardeerde arbeidsuren opgenomen en worden bijdragen van derden in mindering gebracht op de activa. Afschrijving vangt aan op het moment van ingebruikname van het actief. Er wordt rekening gehouden met op balansdatum eventueel verwachte bijzondere waardeverminderingen.

Uitgaven voor onderhoud worden slechts geactiveerd indien de uitgaven een bedrag van € 50.000,- te boven gaan en de economische levensduur van het actief met tenminste één jaar wordt verlengd.

Financiële vaste activa

De deelnemingen in groepsmaatschappijen en in joint ventures worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaaarding worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering. Het niet uitgekeerde gedeelte van het aan Evides toekomende aandeel in de resultaten van deelnemingen waarin Evides geen beslissende zeggenschap kan uitoefenen, wordt in een wettelijke reserve opgenomen.

Indien de waardering van een deelneming volgens de netto-vermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Voor zover de resultaten van een deelneming hiertoe aanleiding geven wordt bij de waardering van de belangen in een deelneming met een negatief eigen vermogen tevens in aanmerking genomen de andere langlopende belangen, waaronder langlopende vorderingen, in de deelneming die feitelijk moeten worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering.

De onder de post financiële vaste activa begrepen overige aandelen en obligaties zijn tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde opgenomen en gepresenteerd onder de post effecten.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met direct toe te rekenen transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de gearmordiseerde kostprijs, eventueel verminderd met een voorziening voor oninbaar geachte posten. Het verschil tussen de reële en nominale waarde van de vorderingen, zijnde eventuele (dis)agio en/of transactiekosten, worden gedurende de looptijd van de vordering verantwoord in de winst- en verliesrekening volgens de effectieve interestmethode.

Voorraden

De magazijnvoorraden betreffen materiaal dat is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat alle kosten die samenhangen met de verkrijging inclusief gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incourantheid van de voorraden.

Onderhanden projecten

De waardering van de post onderhanden projecten vindt plaats tegen de direct daaraan toe te rekenen kosten, verminderd met de als voorschot gefactureerde bedragen. Indien van toepassing, worden hierop de verwerkte verliezen en reeds gedeclareerde termijnen in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder kortlopende schulden aan banken. De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het nettobelang in de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen zijn samengesteld uit personeelsvoorzieningen, latente belastingverplichtingen en overige voorzieningen. De personeelsvoorzieningen en de overige voorzieningen zijn gewaardeerd op basis van de contante waarde van de verplichtingen.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt samen met de verschuldigde rentevergoeding zodanig bepaald dat de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Leasing

Financiële leasing

De levering van water-op-maat en de zuivering van afvalwater geschiedt door Evides Industriewater doorgaans op basis van zogenoemde DBFO (Design, Build, Finance & Operate) contracten. Hierbij is het mogelijk dat de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van deze activa overdraagt aan haar klanten. In dergelijke situaties wordt het contract als een financieel leasecontract beschouwd en wordt de lease gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen, berekend tegen de impliciete rentevoet van de lease-overeenkomst.

De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent, gebaseerd op een vast rentepercentage. De leasevorderingen worden exclusief de rentevergoeding opgenomen onder de financiële vaste activa.

De rentecomponent wordt naar gelang van de leasetermijnen verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij Evides ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Evides maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten met een niet-beursgenoteerde onderliggende waarde. Deze afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen kostprijs, waarbij Evides kostprijs-hedge-accounting toepast voor de renteswaps die ervoor zorgen dat bepaalde kortrentende schulden worden omgezet in vastrentende leningen. Het ineffektieve deel van de waardeverandering van de renteswaps wordt verantwoord in de winst- en verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Grondslagen voor de resultatenbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen worden genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Vanaf het boekjaar 2012 is de vermogenskostenvergoeding die in de drinkwatertarieven tot uitdrukking mag worden gebracht, gemaximeerd op basis van een door de minister van Infrastructuur en Milieu vastgestelde gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet. Voor zover in enig boekjaar sprake is van een overschrijding van deze toegestane vergoeding zal het overschot in de winst- en verliesrekening worden verantwoord in de periode waarin het zich voordoet. Voor het overschot zal geen verplichting in de balans worden verantwoord.

Omzet

Omzet water

De wateropbrengsten betreffen de omzet uit aan verbruikers geleverd drink- en industriewater en uit de zuivering van afvalwater. Het merendeel van het waterverbruik is bemeterd. De facturatie voor onbemeterd verbruik in Rotterdam e.o. is gebaseerd op de oppervlakte van de woning en in Dordrecht op een vast bedrag per woning. Voor het bemeterde verbruik bestaan de opbrengsten uit vastrecht en het afzetvolume vermenigvuldigd met het verbruikstarief per m³.

Overige omzet

Voor wat betreft werk voor derden wordt de omzet en het resultaat genomen in het jaar van gereedkomen van het betreffende werk. Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Inkoopwaarde omzet

Onder de inkoopwaarde van de omzet wordt verstaan de aan de omzet toe te rekenen directe kosten, waaronder grond- en hulpstoffen, kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten, zoals energiekosten en kosten voor chemicaliën en overige bedrijfskosten die direct toerekenbaar zijn aan de kostprijs van de omzet.

Personeelskosten

Beloningen tijdens het dienstverband

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Op de pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden pensioenpremies betaald door Evides aan het bedrijfstakpensioenfonds. De pensioenen zijn gebaseerd op een middelloonregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Overige bedrijfskosten

Onder overige bedrijfskosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen, en die niet direct aan de kostprijs van de geleverde goederen zijn toe te rekenen.

Waardeveranderingen vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Afschrijvingen

De afschrijvingstermijnen van de materiële- en immateriële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur, waarbij de activa lineair worden afgeschreven. Op gronden wordt niet afgeschreven. De boekwinsten en -verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de post afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en -lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Resultaat deelnemingen

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra hierop het recht is verkregen.

Belastingen

Resultaten van de vennootschap en haar groepsmaatschappijen zijn, behoudens Delfluent Services B.V. en de buitenlandse vennootschappen en activiteiten, vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet (inclusief kasgeld-leningen) dat is opgenomen onder de kortlopende schulden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividend en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Het ontstaan van financiële leasevorderingen, bestaande uit de contante waarde van de toekomstige leasebetalingen plus de restwaarde, is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De ontvangen leasetermijnen uit hoofde van financiële leasecontracten zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing eveneens als kasstroom uit investeringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een ontvangst uit operationele activiteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans

(in € miljoenen)

1 Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

De goodwill is betaald bij de overname van 50% van de aandelen Evides Terneuzen Water B.V. en van Brielse Meer water B.V. (100%).

Zij wordt op basis van de verwachte economische levensduur ten laste van het resultaat lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijnen liggen tussen de 10 en 15 jaar, gebaseerd op de economische levensduur respectievelijk de geplande terugverdienperiode.

Delfluent Services B.V. heeft een onderhoudscontract verkregen van Delfluent B.V. Bij de overname van 50% van de aandelen in Delfluent Services B.V. per 21 december 2012 is aan dit onderhoudscontract een waarde van € 12,9 miljoen toegekend. Dit recht wordt op basis van de verwachte economische levensduur ten laste van het resultaat lineair afgeschreven. De afschrijvingstermijn bedraagt 21 jaar, gebaseerd op de resterende contractduur.

1.2 Materiële vaste activa

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2013:

	Terreinen, gebouwen, enz.	Leidingnet	Installaties	Overige vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoer	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	185,8	519,8	132,0	19,0	41,8	898,4
Investeringen	74	48,1	8,7	3,0	10,5	77,7
Terugneming bijzondere waardevermindering	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Afschrijvingen	-9,8	-32,0	-17,6	-6,2	0,0	-65,6
Boekwaarde per 31 december	183,4	536,2	123,1	15,8	52,3	910,8
Cumulatieve afschrijvingen	197,6	600,9	267,4	71,9	0,0	1.137,8
Aanschafwaarde per 31 december	381,0	1.137,1	390,5	87,7	52,3	2.048,6

Er is voor een bedrag van € 18,3 miljoen (ultimo 2012: € 21,6 miljoen) aan inkoopverplichtingen (bestellingen) aangegaan. Deze verplichtingen zijn niet in de balans opgenomen aangezien nog geen goederen en facturen zijn ontvangen. De geldende afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2013:

	Goodwill	Onderhoudscontract	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	1,9	12,9	14,8
Afschrijvingen	-0,4	-0,6	-1,0
Boekwaarde per 31 december	1,5	12,3	13,8
Cumulatieve afschrijvingen	4,0	0,6	4,6
Aanschafwaarde per 31 december	5,5	12,9	18,4

Soort activa	Afschrijvingstermijn (in jaren)
Terreinen, gebouwen, enz.	
Grond	n.v.t.
Afgekochte erfpacht	50
Terreinvoorziening	30
Gebouwen	40
Spaarbekken	40
Civiele kunstwerken	50
Leidingnet	
Leidingen	30
Watermeters	30
Installaties	
Werktuigbouwkunde	15
Elektrisch en instrumentatie	15
Procesautomatisering	5
Overige vaste bedrijfsmiddelen	
Informatietechnologie	5
Schepen	30
Overige (voertuigen, gereedschappen etc.)	5

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa gedurende 2013 is als volgt:

	Deelnemingen	Effecten	Financiële leasevorderingen	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1 januari	197	1,6	86,5	21,6	1294
Resultaat deelnemingen*	1,1	0,0	0,0	-2,4	-1,3
Aflossingen	0,0	0,0	-11,5	0,0	-11,5
Rentebaten	0,0	0,0	4,3	0,0	4,3
Stand per 31 december	20,8	1,6	79,3	19,2	120,9

*Op basis van concept jaarrekening 2013

De vennootschap houdt de volgende aandelen in andere vennootschappen, die zijn gewaardeerd op basis van de vermogensmutatiemethode.

Vennootschap	Vestigingsplaats	Deelnemingspercentage
Delfluent B.V.	Amsterdam	54,5%
Evilim Industriewater B.V.	Limburg	50,0%
North Water B.V.	Groningen	50,0%
Vitens-Evides International B.V.	Apeldoorn	50,0%
Facturatie B.V.	Utrecht	50,0%
Aqualab Zuid B.V.	Werkendam	50,0%

De financiële leasevorderingen betreffen de vorderingen voor de contractuele looptijd van de bouw van financiële lease-installaties. De vorderingen bestaan uit de contante waarde van de toekomstige leasebetalingen plus de restwaarde. De gemiddelde rentevoet bedraagt 5,0%. De resterende looptijd van de financiële leasevorderingen kan ultimo 2013 als volgt worden verbijzonderd:

	Nominale waarde leasevorderingen	Ongerealiseerde rentebaten leasevorderingen	Contante waarde leasevorderingen
Tot 1 jaar	11,4	-3,9	7,5
Tussen 1 en 5 jaar	43,6	-12,2	31,4
Langer dan 5 jaar	43,9	-7,2	36,7
Totaal	98,9	-23,3	75,6
Restwaarde van de financiële lease-installaties			3,7
Financiële leasevorderingen ultimo 2013			79,3

De restwaarde van de financiële lease-installaties is contractueel bepaald en Evides heeft het recht om na afloop van de hiervoor genoemde contractperiode tegen vooraf overeengekomen voorwaarden de installatie te leveren aan de opdrachtgevers. Bij een voortijdige beëindiging van het contract door de opdrachtgevers gelden schadevergoedingen die afhankelijk zijn gesteld van de resterende looptijd van het contract.

Onder de overige vorderingen is een achtergestelde lening ad € 24,3 miljoen opgenomen, verstrekt aan Delfluent B.V. Hierop is in totaal een bedrag van € 5,9 miljoen (ultimo 2012: € 3,0 miljoen) in mindering gebracht als gevolg van een negatieve nettovermogenswaarde van deze deelneming. De rentevergoeding die voor deze lening geldt, is gebaseerd op het aandeel van Evides in de kasstromen van Delfluent B.V. Aflossing van de lening zal in zijn geheel plaatsvinden in 2033.

2 Vlottende activa

2.1 Onderhanden projecten

De samenstelling van de onderhanden projecten is als volgt:

	2013	2012
Kosten werk voor derden	2,5	4,3
Gefactureerd werk voor derden	-1,4	-4,3
Totaal	1,1	0,0

Van de geactiveerde kosten in verband met werk voor derden heeft € 0,2 miljoen betrekking op financiële lease installaties (ultimo 2012: nihil).

2.2 Vorderingen

	2013	2012
Debiteuren	25,4	20,5
Vorderingen op deelnemingen	4,3	4,5
Vorderingen op participanten	4,7	6,6
Overige vorderingen	17,3	13,4
Overlopende activa	1,7	1,3
Totaal	53,4	46,3

Onder de overlopende activa zijn posten opgenomen voor een bedrag van € 0,5 miljoen met een looptijd langer dan één jaar (ultimo 2012: € 0,4 miljoen). Alle overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

In de post debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid opgenomen. De voorziening kan als volgt worden verbijzonderd:

	2013	2012
Huishoudelijke en kleinzakelijke markt	3,0	4,0
Grootverbruikers en werken voor derden	0,4	0,6
Totaal	3,4	4,6

DELTA N.V. verzorgt namens Evides de facturatie aan de huishoudelijke en kleinzakelijke markt respectievelijk woonachtig en gevestigd in Zeeland, Goeree-Overflakkee en op de Brabantse Wal. Het debiteurenrisico met betrekking tot leveringen aan kleinverbruikers is, voor zover deze facturatie door DELTA N.V. plaatsvindt, contractueel afgedekt via een incasso-overeenkomst. Per 31 december 2013 bedraagt deze vordering in totaal € 3,2 miljoen (ultimo 2012: € 2,3 miljoen).

Voor de facturatie aan de kleinverbruikers in het overige deel van ons voorzieningsgebied in Zuid-Holland draagt Evides zelf het debiteurenrisico. De vordering op deze klantengroep bedraagt in totaal € 11,3 miljoen (ultimo 2012: € 13,7 miljoen). Hiervoor is een voorziening van € 3,0 miljoen getroffen (ultimo 2012: € 4,0 miljoen).

2.3 Liquide middelen

De post geldmiddelen in het kasstroomoverzicht is als volgt samengesteld:

	2013	2012
Liquide middelen	10,4	9,3
Kasgeldleningen	0,0	-40,0
Bankschulden	-11,7	-17,96
Totaal	-1,3	-210,3

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

3 Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen worden in de toelichting op de vennootschappelijke balans uiteengezet.

4 Minderheidsbelang derden

Het verloop van het aandeel derden is als volgt:

	2013	2012
Stand per 1 januari	6,1	6,1
Resultaat boekjaar	0,0	0,0
Dividend	0,0	0,0
Totaal	6,1	6,1

Het minderheidsbelang derden heeft betrekking op het aandeel van derden in het vermogen van N.V. WBB.

5.1 Personeelsvoorzieningen

Verloopoverzicht van de personeelsvoorzieningen in 2013:

	Stand per 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december
Voorziening aanspraken wachtgeld	0,2	0,7	0,0	0,0	0,9
Voorziening afvloeiingskosten	1,0	0,1	-0,6	-0,2	0,3
Voorziening jubilea-uitkeringen	1,6	0,0	0,0	-0,2	1,4
Voorziening gratificaties	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Voorziening langdurig zieken	0,5	0,2	0,0	-0,4	0,3
Totaal	3,6	1,0	-0,6	-0,8	3,2

Voor de contante waarbepaling van de personeelsvoorzieningen is een disconteringsvoet van 4% gehanteerd (ultimo 2012: 4%). De omvang van de oprenting is € 0,2 miljoen (2012: € 0,2 miljoen).

Voorziening aanspraken wachtgeld

Deze voorziening betreft de verplichtingen van Evides uit hoofde van het eigen risicodragerschap inzake WW-uitkeringen.

Voorziening afvloeiingskosten

Deze voorziening betreft toekomstige uitgaven inzake personeel als gevolg van geïnitieerde reorganisaties en afvloeiingen.

Voorziening jubilea-uitkering en gratificaties

Deze voorziening heeft betrekking op te betalen jubilea-uitkeringen en gratificaties. Bij de berekening is rekening gehouden met 'blijfkansen'.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening heeft betrekking op de plicht tot salarisdoorbetaling die Evides heeft ten aanzien van haar langdurig zieken.

5 Voorzieningen

De balanspost voorzieningen is als volgt opgebouwd:

	Ref.	2013	2012
Personeelsvoorzieningen	5.1	3,2	3,6
Latente belastingverplichtingen	5.2	1,2	1,3
Overige voorzieningen	5.3	0,4	0,8
Totaal		4,8	5,7

Van de voorzieningen is € 3,0 miljoen (ultimo 2012: € 2,9 miljoen) als langer dan één jaar aan te merken. Er zijn geen voorzieningen met een looptijd langer dan vijf jaar (ultimo 2012: nihil).

5.2 Latente belastingverplichtingen

De latente belastingverplichting heeft betrekking op de fiscale positie van Delfluent Services B.V. De voorziening is het gevolg van tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarde die anderzijds in deze jaarrekening gevolgd worden en heeft betrekking op de fiscale regeling inzake willekeurige afschrijvingen.

5.3 Overige voorzieningen

Het verloop van de overige voorzieningen in 2013 is als volgt:

	Stand per 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december
Voorziening verlieslatende contracten	0,4	0,0	0,0	-0,4	0,0
Overige voorzieningen	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
Totaal	0,8	0,0	0,0	-0,4	0,4

Voor de contante waardebepaling van de overige voorzieningen is een disconteringsvoet van 4,2% gehanteerd (ultimo 2012: 4,7%).

Voorziening verlieslatende contracten

Deze voorziening is getroffen in verband met de overname van Brielse Meer water B.V., waardoor verwachte verliezen op contracten, met een verkoopprijs lager dan de kostprijs, voor de gehele looptijd van het contract waren voorzien. Deze voorziening werd getroffen bij het ontstaan van een verlieslatend contract en is naar rato van de looptijd vrijgevallen.

Overige voorzieningen

Deze voorziening is gericht op een afnemer die momenteel minder afneemt dan contractueel overeengekomen, maar het recht heeft om op later tijdstip de achterstand in te lopen. Deze inloop wordt deels uit de voorziening onttrokken.

6 Langlopende schulden

De samenstelling van de langlopende schulden, exclusief kortlopend deel is als volgt:

Rente %	2013	2012
0 - < 1	0,4	0,4
1 - < 2	60,0	0,0
2 - < 3	243,4	9,8
3 - < 4	48,0	146,9
4 - < 5	50,0	55,0
5 - < 6	90,0	90,0
Totaal	491,8	302,1

De gepresenteerde schulden zijn inclusief roll over leningen met variabele rentepercentages per maand, kwartaal en halfjaar.

In het verslagjaar is voor in totaal € 295,0 miljoen lang vreemd vermogen aantrokken (in 2012: nihil).

De aflossingsverplichtingen verschuldigd binnen één jaar bedragen € 80,3 miljoen en zijn opgenomen onder de kortlopende schulden (ultimo 2012: € 67,2 miljoen). De schulden met een resterende looptijd langer dan vijf jaar bedragen € 110,0 miljoen (ultimo 2012: € 0,4 miljoen).

Voor bovenstaande leningen zijn geen zekerheden gesteld. Wel zijn op alle leningen financiële convenanten van toepassing. Deze convenanten omvatten eisen van de kredietverstrekkers ten aanzien van de solvabiliteitsratio en de interest dekkingsratio. Het niet-realiseren van de hiervoor genoemde convenanten kan ertoe leiden dat een lening door de kredietverstrekker onmiddellijk wordt opgeëist. Het door de kredietverstrekkers verlangde minimum solvabiliteitsniveau varieert tussen 20%-30% en voor de interest dekkingsratio geldt een minimum van 1,0. Evides voldoet in 2013 ruimschoots aan deze financiële convenanten.

Over 2013 bedraagt het gemiddelde over de langlopende leningen verschuldigde rentepercentage 3,5% (ultimo 2012: 4,4%).

7 Kortlopende schulden

Deze post is als volgt te specificeren:

	2013	2012
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7,6	3,8
Crediteuren	11,9	12,1
Schulden aan deelnemingen	3,1	4,5
Schulden aan participanten	4,3	0,2
Kasgeldleningen	0,0	40,0
Banken	11,7	179,6
Aflossingsverplichtingen binnen 1 jaar	80,3	67,2
Overige schulden	12,3	10,6
Te betalen rente	6,2	3,4
Overige overlopende passiva	16,5	17,8
Totaal	153,9	339,2

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Eind 2013 zijn er nog voor € 35,7 miljoen (ultimo 2012: € 35,3 miljoen) aan lopende inkoopverplichtingen (bestellingen) aangegaan.

Met N.V. WBB is een overeenkomst tot 2039 van toepassing voor afname van voorgezuiverd water.

De aandelen van Delfluent B.V. zijn verpand als onderdeel van de financiering van haar activiteiten. Daarnaast staat Evides garant voor de operationele activiteiten die Delfluent Services B.V. als onderaannemer van Delfluent B.V. uitvoert. De maximale aansprakelijkheid voor Evides jegens Delfluent B.V. bedraagt maximaal € 9 miljoen per kalenderjaar en € 24 miljoen bij een voortijdige beëindiging van de overeenkomst tussen Delfluent B.V. en Delfluent Services B.V.

Evides Industriewater B.V. heeft zich samen met Waterbedrijf Groningen N.V. naar rato van hun belang garant gesteld voor de financiële gevolgen bij het eventueel door North Water B.V. niet nakomen van haar verplichtingen jegens één van haar opdrachtgevers. Het contract met deze opdrachtgever loopt tot en met 2015 met de mogelijkheid tot verlenging met 3 jaar. De maximale aansprakelijkheid voor Evides Industriewater B.V. bedraagt € 5 miljoen per gebeurtenis en € 10 miljoen per jaar.

Met DELTA N.V. bestaan dienstverleningsovereenkomsten met resterende looptijden van 3 en 5 jaar.

Er is in 2009 milieuschade ontstaan bij een afvalwaterzuiveringsinstallatie van Evides. De omvang van de daaraan verbonden kosten is nog onduidelijk en zal naar verwachting worden verhaald bij de veroorzaker van deze schade.

Er bestaan huurverplichtingen ter zake van huisvesting en leaseverplichtingen ten aanzien van lease-auto's.

De opbouw van deze verplichtingen is als volgt:

	2013
Tot 1 jaar	1,8
Tussen 1 en 5 jaar	3,6
Langer dan 5 jaar	0,0
Totaal	5,4

Financiële risico's

Evides is als onderneming onderhevig aan diverse financiële risico's. Wij noemen in dit kader:

- debiteurenrisico's;
- renterisico's;
- prijsrisico's.

Het debiteurenrisico met betrekking tot leveringen aan kleinverbruikers is, voor zover deze facturatie door DELTA N.V. plaatsvindt, contractueel afgedekt via een incasso-overeenkomst. Per 31 december 2013 bedraagt deze vordering in totaal € 3,2 miljoen (ultimo 2012: € 2,3 miljoen). Voor de klanten die Evides zelf factureert, draagt Evides het debiteurenrisico. De vorderingen op deze klanten bedragen in totaal € 25,6 miljoen (ultimo 2012: € 22,8 miljoen). Hiervoor is een voorziening van € 3,4 miljoen getroffen (ultimo 2012: € 4,6 miljoen).

Het renterisico wordt bepaald door de mate waarin fluctuaties in de lange of korte rente effect hebben op het resultaat. Evides financiert haar vaste activa met eigen vermogen, voorzieningen alsmede lang- en kortlopende schulden, de kortlopende schulden deels tegen een variabele rente. De vlottende activa wordt gefinancierd met kortlopende schulden, waaronder bankkrediet met een variabele rente. Om renterisico's te beperken, wordt in beperkte mate gebruik gemaakt van derivaten (afgeleide financiële instrumenten). Dit is conform het treasurybeleid van Evides waarbij derivaten alleen mogen worden aangewend voor het afdekken van financiële risico's. Voor kortlopende leningen met een boekwaarde van € 208,4 miljoen per 31 december 2013 (ultimo 2012: € 187,8 miljoen) zijn renteswaps afgesloten om de variabele rente om te zetten in een vaste rente gedurende de looptijd van de leningen. Deze derivaten zijn gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde nihil, waarbij Evides kostprijs-hedge-accounting toepast. De reële waarde van de derivaten, gebaseerd op de opgave van de banken, bedraagt per 31 december 2013 € 5,1 miljoen negatief (ultimo 2012: € 10,2 miljoen negatief).

Aangezien de derivaten zijn afgesloten vanuit de hedgestrategie en aantoonbaar effectief zijn, zijn de derivaten niet afgewaardeerd naar de reële waarde. Ten aanzien van het gebruik van derivaten gelden voor Evides geen bijzondere voorwaarden c.q. risico's zoals verplichtingen tot het storten van onderpand (zogenaamde 'margin calls') en/of andere aanvullende eisen. Tegenpartijrisico's die kunnen voortvloeien uit het gebruik van de derivaten worden door Evides zoveel mogelijk gereduceerd door diversificatie, verrekeningsclausules en het stellen van minimale eisen aan de kredietwaardigheid van tegenpartijen.

Uitgaande van de financieringspositie per ultimo 2013 schatten wij dat een stijging of daling van 1%-punt in de eurogeldmarktrente een effect heeft op het financieringsresultaat van circa € 0,7 miljoen op jaarbasis (ultimo 2012: € 2,1 miljoen). Het beleid is dat maximaal 20% van de financiering kortrentend is.

Prijsrisico's worden, indien mogelijk en economisch gerechtvaardigd, gemitigeerd. Voor de inkoop van onder andere energie en chemicaliën hebben wij meerjarige contracten afgesloten waarbij het effect van tussentijdse prijsstijgingen wordt beperkt.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen (als bedoeld in RJ 330) zijn aan te merken:

1. Aandeelhouders (gemeenten en provincies vertegenwoordigd door B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides en DELTA N.V., dan wel natuurlijke personen die gemachtigd zijn de betreffende gemeenten en provincie te vertegenwoordigen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders);
2. Statutaire Directie;
3. Delfluent B.V., Vitens Evides International B.V., Facturatie B.V., Aqualab Zuid B.V., North Water B.V. en Evilim Industriewater B.V.

Transacties met verbonden partijen zijn tegen marktconforme tarieven verwerkt.

De door DELTA N.V. geleverde diensten betreffen:

- levering van elektriciteit;
- aanleg, onderhoud en beheer van leidingen en aansluitingen in Zeeland, Goeree-Overflakkee en de Brabantse Wal;
- verzorging van de gebruikersadministratie, facturatie en incasso van de klanten woonachtig in Zeeland, Goeree-Overflakkee en op de Brabantse Wal.

Evides levert aan Delfluent B.V. ondersteunende diensten en detacheert personeel. Aan Vitens Evides International B.V. detacheert Evides eveneens personeel.

Tot slot verzorgt Delfluent Services B.V. in het kader van de publiek private samenwerking tussen het Hoogheemraadschap van Delfland het beheer en onderhoud van de afvalwaterzuiveringsinstallaties Houtrust in Den Haag en Harnaschpolder in Den Hoorn en het bijbehorende transportsysteem met 19 pompstations. Dit doet zij in opdracht en voor rekening van Delfluent B.V. voor een periode van 30 jaar. Het contract loopt in 2033 af.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

(in € miljoenen)

8 Omzet

De opbouw van de omzet is als volgt:

	2013	2012
Drinkwater	188,4	189,1
Industriewater	93,0	73,6
Omzet water	281,4	262,7
Overige omzet	15,5	10,2
Totaal	296,9	272,9

De omzet is als volgt geografisch verdeeld:

	2013	2012
Nederland	288,8	264,8
Overige EU-landen	8,1	8,1
Totaal	296,9	272,9

9 Inkoopwaarde omzet

Onder de inkoopwaarde van de omzet zijn begrepen de aan de omzet toe te rekenen directe kosten, waaronder grond- en hulpstoffen, kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten, zoals energiekosten en kosten voor chemicaliën en overige bedrijfskosten die direct toerekenbaar zijn aan de kostprijs van de omzet.

10 Bedrijfskosten

10.1 Personeelskosten

De personeelssterkte (omgerekend naar voltijdbanen) ultimo 2013 is 659,5 (in 2012: 636,7). Het gemiddelde aantal personeelsleden in 2013 bedraagt 651,7 (in 2012: 589,1). Hiervan zijn gemiddeld 22,3 medewerkers werkzaam in het buitenland (in 2012: 10,6).

De specificatie van de personeelskosten is als volgt:

	2013	2012
Salarissen	41,2	35,4
Sociale lasten	4,1	3,5
Pensioenpremies	5,3	5,4
Overige personeelskosten	2,8	3,8
Dotaties/vrijval personeelsvoorziening	0,2	0,2
Tijdelijk personeel	5,5	6,2
Subtotaal	59,1	54,5
Geactiveerde uren eigen personeel	-10,2	-9,7
Totaal	48,9	44,8

De bij 'geactiveerde uren eigen personeel' genoemde bedragen betreffen de loonkosten samenhangend met de inzet van eigen personeel op investeringsactiviteiten en werken in opdracht van derden.

In de personeelskosten is een bedrag van € 91.718 (in 2012: € 148.000) opgenomen voor de bezoldiging van commissarissen. Door de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is de bezoldiging van leden van de Raad van Commissarissen (RvC) gemaximeerd: voor voorzitters en leden van de RvC geldt daarbij als maximum respectievelijk 7,5% en 5,0% van de voor de rechtspersoon geldende maximum norm, zijnde respectievelijk € 17.144 en € 11.429. Deze norm geldt voor de sinds 2012 (her)benoemde leden.

De beloning per commissaris in 2013 is als volgt:

Naam	Functie	Periode (vanaf / tot)	Totaal bezoldiging
J. A. van Manen	Voorzitter	1-1 / 31-12	€ 17.144
J.P. de Kreij	Vice-voorzitter	1-1 / 31-12	€ 18.697
F. Verhagen	Vice-voorzitter	1-1 / 31-12	€ 14.923
H.G. Bouwman	Lid	1-1 / 31-12	€ 11.429
DA. van Doorn	Lid	1-1 / 31-12	€ 11.429
A.G. Nijhof	Lid	1-1 / 31-12	€ 11.429
C.M.M. Schönknecht-Vermeulen	Lid	30-5 / 31-12	€ 6.667
Totaal			€ 91.718

Conform overgangsregeling van de WNT is de bezoldiging van de heer Verhagen na herbenoeming in 2013 aangepast aan de WNT-norm. De lopende termijn van benoeming van de heer De Kreij eindigt per 28 juni 2014. Hierna zal de bezoldiging van alle leden van de RvC voldoen aan de WNT.

Op grond van de statuten is uitsluitend de Directie belast met de dagelijkse leiding van het gehele bedrijf en aan te merken als top-functionaris in het kader van de WNT. Met ingang van 2011 is de beloning

van de Directie reeds aangepast in verband met de WNT. In 2013 is de totale bezoldiging van de Directie € 241.936 (2012: € 241.536). Gecorrigeerd voor werkgeverslasten bedraagt de bezoldiging in 2013 volgens de WNT-definitie € 234.979 (de WNT-norm 2013 is: € 228.599). De overschrijding van de WNT-norm met € 6.380 wordt veroorzaakt door de fiscale bijtelling ad € 6.457 in verband met privé-gebruik van een bedrijfswagen. Deze fiscale bijtelling is in de loop van 2013 komen te vervallen. Hierdoor voldoet binnen de door de WNT bepaalde overgangperiode de bezoldiging van de Directie aan het wettelijke bezoldigingsmaximum.

De bezoldiging van de Directie in 2013 is als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Periode (vanaf / tot)	Deeltijd-factor	Beloning	Pensioenen	Fiscale bijtelling auto	Bezoldiging excl. sociale lasten	Sociale lasten	Totaal bezoldiging
P. Vermaat	Alg. Directeur	1-1 / 31-12	100%	€ 193.963	€ 34.559	€ 6.457	€ 234.979	€ 6.957	€ 241.936

De Algemeen Directeur heeft in 2013 geen belastbare vaste en/of variabele onkostenvergoedingen ontvangen. De hiervoor genoemde bedragen zijn exclusief de over 2013 verschuldigde crisisheffing ad € 4.677 (in 2012: € 5.930).

In 2013 heeft Evides voor een viertal functies meer dan 6 maanden gebruik gemaakt van tijdelijk personeel waarvan de door de uitlener aan Evides in rekening gebrachte vergoeding de WNT-norm heeft overschreden. De totale kosten hiervoor bedroegen in 2013 € 665.997. Omgerekend naar voltijdbanen hebben deze kosten betrekking op een personeelssterke van 2,69.

10.2 Overige bedrijfskosten

In de overige bedrijfskosten zijn voor een bedrag van € 0,4 miljoen (in 2012: € 0,2 miljoen) aan honoraria ten behoeve van PricewaterhouseCoopers (PwC) opgenomen in de context van artikel 2:382a BW.

De honoraria van PwC kunnen als volgt worden verbijzonderd:

(x € 1.000)	PwC Accountants	Overig PwC netwerk	Totaal PwC netwerk
2013			
Onderzoek van de jaarrekening	132	0	132
Andere controleopdrachten	37	0	37
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	95	95
Andere niet-controlediensten	0	94	94
Totaal	169	189	358

(x € 1.000)	PwC Accountants	Overig PwC netwerk	Totaal PwC netwerk
2012			
Onderzoek van de jaarrekening	102	0	102
Andere controleopdrachten	44	0	44
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	45	45
Andere niet-controlediensten	0	1	1
Totaal	146	46	192

De vermelde accountants-honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op het boekjaar waarop de werkzaamheden betrekking hebben, ongeacht of deze werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende het betreffende boekjaar zijn verricht.

10.3 Afschrijvingen

	2013	2012
Immateriële vaste activa	1,0	0,4
Materiële vaste activa	65,6	64,2
Boekresultaat verkoop activa	0,0	-0,1
(Terugneming) bijzondere waardevermindering	-0,3	0,7
Totaal	66,3	65,2

De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de afschrijvingspercentages, zoals die in de toelichting op de immateriële en materiële vaste activa zijn uiteengezet.

11 Financiële baten en lasten

	2013	2012
Rentelasten en -baten		
Rente langlopende leningen	-16,5	-16,8
Overige rentelasten	-1,2	-1,7
Rentebaten	7,9	9,2
Totaal	-9,8	-9,3

12 Belastingen

Evides is in Nederland vrijgesteld van vennootschapsbelasting met uitzondering van Delfluent Services B.V. Deze vrijstelling geldt ook niet voor haar vaste inrichting in België en haar buitenlandse deelnemingen. De buitenlandse deelnemingen betreffen in Duitsland Evides Stade Wasserbetrieb GmbH en in België Evides Antwerpen Water BVBA. De belasting over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 1,3 miljoen (in 2012: € 0,6 miljoen).

Vennootschappelijke balans per 31 december 2013

(in € miljoenen)

	Ref.	31 december 2013	31 december 2012
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	709,1	700,7
Financiële vaste activa	2	297,4	279,9
Totaal vaste activa		1.006,5	980,6
Vlottende activa			
Vorderingen	3	89,7	112,4
Totaal vlottende activa		89,7	112,4
Totaal activa		1.096,2	1.093,0
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Aandelenkapitaal	4	0,2	0,2
Agio reserve		83,9	83,9
Algemene reserve		311,2	301,8
Wettelijke reserve		6,2	5,4
Onverdeeld resultaat		55,4	57,3
Totaal eigen vermogen		456,9	448,6
Vorzieningen	5	2,8	3,2
Langlopende schulden	6	483,4	293,2
Kortlopende schulden	7	153,1	348,0
Totaal passiva		1.096,2	1.093,0

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2013

(in € miljoenen)

	Ref.	2013	2012
Resultaat deelnemingen na belasting	8	55,4	57,3
Overige resultaten		0,0	0,0
Resultaat na belasting		55,4	57,3

Grondslagen van vennootschappelijke waardering en resultaatbepaling

De waarderingsgrondslagen voor de balans en de grondslagen van de resultaatbepaling zijn gelijk aan die zoals toegelicht bij de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

(in € miljoenen)

De vennootschappelijke jaarrekening van Evides N.V. is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Uitsluitend de specifieke posten inzake de vennootschappelijke balans worden hier toegelicht.

1 Materiële vaste activa

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2013:

	Terreinen, gebouwen, enz.	Leidingnet	Installaties	Overige vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoer	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	109,2	499,4	72,4	18,4	1,3	700,7
Investerings	6,4	45,7	6,7	2,9	0,7	62,4
Afschrijvingen	-6,3	-30,5	-11,1	-6,1	0,0	-54,0
Boekwaarde per 31 december	109,3	514,6	68,0	15,2	2,0	709,1
Cumulatieve afschrijvingen	138,7	589,5	206,7	68,7	0,0	1.003,6
Aanschafwaarde per 31 december	248,0	1.104,1	274,7	83,9	2,0	1.712,7

De materiële vaste activa hebben betrekking op de drinkwatervoorzieningen. De afschrijvingen worden integraal doorbelast aan Evides Drinkwater B.V.

2 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa gedurende 2013 is als volgt:

	Deelnemingen	Effecten	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1 januari	242,8	1,6	35,5	279,9
Investerings	0,0	0,0	12,5	12,5
Resultaat deelnemingen*	55,1	0,0	0,0	55,1
Dividend	-50,1	0,0	0,0	-50,1
Aflossingsverplichtingen < 1 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0
Stand per 31 december	247,8	1,6	48,0	297,4

*Op basis van concept jaarrekening 2013

De vennootschap houdt de volgende aandelen in andere vennootschappen, die zijn gewaardeerd op basis van de vermogensmutatiemethode.

Vennootschap	Vestigingsplaats	Deelnemingspercentage
Evides Drinkwater B.V.	Rotterdam	100,0%
Evides Industriewater B.V.	Rotterdam	100,0%
Facturatie B.V.	Utrecht	50,0%

Onder de overige vorderingen is respectievelijk een in 2011 en 2013 aan N.V. WBB verstrekte lening ter grootte van € 35,5 miljoen en € 12,5 miljoen verantwoord. De lening ad € 35,5 miljoen heeft een looptijd van 4 jaar en een gemiddelde rentevoet van 2,7%. De in 2013 verstrekt lening ad € 12,5 miljoen heeft een looptijd van 2 jaar en een variabele rente die in 2013 gemiddeld 1,4% bedroeg.

3 Vorderingen

Deze post is als volgt te specificeren:

	2013	2012
Vorderingen op groepsmaatschappijen	64,9	90,1
Vorderingen op deelnemingen	0,5	0,3
Vorderingen op participanten	4,7	6,6
Debiteuren en overige vorderingen	19,6	15,4
Totaal	89,7	112,4

Onder de debiteuren en overige vorderingen is een post opgenomen van € 0,2 miljoen met een looptijd langer dan één jaar (ultimo 2012: € 0,4 miljoen). Alle overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan één jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

4 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen in 2013 ziet er als volgt uit:

	Geplaatt kapitaal	Agio	Algemene reserve	Wettelijke reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 januari	0,2	83,9	301,8	5,4	57,3	448,6
Winstbestemming	0,0	0,0	5,7	0,0	-5,7	0,0
Dotatie wettelijke reserve	0,0	0,0	-0,8	0,8	0,0	0,0
Dividenduitkering	0,0	0,0	-4,7	0,0	0,0	-4,7
Resultaat boekjaar	0,0	0,0	0,0	0,0	55,4	55,4
Stand per 31 december	0,2	83,9	311,2	6,2	55,4	456,9

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bedraagt € 0,25 miljoen en bestaat uit 5 miljoen aandelen met een nominale waarde van € 0,05. Het geplaatst en gestort kapitaal is € 0,2 miljoen en is als volgt verdeeld over de aandeelhouders:

Aandeelhouders	
B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	0,1
DELTA N.V.	0,1
Totaal	0,2

De wettelijke reserve deelnemingen wordt aangehouden voor winsten uit deelnemingen waarvan Evides niet alleen de uitkering kan bewerkstelligen.

De mutaties in de wettelijke reserve in 2013 zijn als volgt te specificeren:

Bij: Resultaat minderheidsdeelnemingen 2013	0,8
Af: Uitgekeerd dividend in 2013	0,0
Totaal	0,8

5 Voorzieningen

Verloopoverzicht van de voorzieningen in 2013:

	Stand per 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december
Voorziening aanspraken wachtgeld	0,2	0,7	0,0	0,0	0,9
Voorziening afvloeiingskosten	1,0	0,1	-0,6	-0,2	0,3
Voorziening jubilea-uitkeringen	1,2	0,0	0,0	-0,2	1,0
Voorziening gratificaties	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3
Voorziening langdurig zieken	0,5	0,2	0,0	-0,4	0,3
Totaal	3,2	1,0	-0,6	-0,8	2,8

Van de voorzieningen is € 1,0 miljoen (ultimo 2012: € 1,2 miljoen) als langer dan één jaar aan te merken. Het bedrag met een looptijd langer dan vijf jaar is nihil (ultimo 2012: nihil).

Voor de contante waarbepaling van de personeelsvoorzieningen is een disconteringsvoet van 4,0% gehanteerd (ultimo 2012: 4,0%). De omvang van de oprenting is € 0,2 miljoen (in 2012: € 0,2 miljoen).

6 Langlopende schulden

De samenstelling van de langlopende schulden, exclusief kortlopend deel is als volgt:

Rente %	2013	2012
1 - < 2	60,0	0,0
2 - < 3	243,4	9,8
3 - < 4	40,0	138,4
4 - < 5	50,0	55,0
5 - < 6	90,0	90,0
Totaal	483,4	293,2

De gepresenteerde schulden zijn inclusief roll over leningen met variabele rentepercentages per maand, kwartaal en halfjaar.

In het verslagjaar is in totaal € 295,0 miljoen nieuw lang vreemd vermogen aangetrokken (in 2012: nihil).

De aflossingsverplichtingen verschuldigd binnen één jaar bedragen € 79,8 miljoen en zijn opgenomen onder de kortlopende schulden (ultimo 2012: € 65,8 miljoen). De schulden met een resterende looptijd langer dan vijf jaar zijn € 110,0 miljoen (ultimo 2012: nihil).

Voor bovenstaande leningen zijn geen zekerheden gesteld. Wel zijn op alle leningen financiële convenanten van toepassing. Deze convenanten omvatten eisen van de kredietverstrekkers ten aanzien van de solvabiliteitsratio en de interest dekkingsratio. Het niet-realiseren van de hiervoor genoemde convenanten kan ertoe leiden dat een lening door de kredietverstrekker onmiddellijk wordt opgeëist. Het door de kredietverstrekkers verlangde minimum solvabiliteitsniveau varieert tussen 20%-30% en voor de interest dekkingsratio geldt een minimum van 1,0. Evides voldoet in 2013 ruimschoots aan deze financiële convenanten.

Over 2013 bedraagt het gemiddelde, over de langlopende leningen verschuldigde rentepercentage 3,5% (in 2012: 4,4%).

7 Kortlopende schulden

De samenstelling van de kortlopende schulden is als volgt:

	2013	2012
Schulden aan groepsmaatschappijen	31,8	33,9
Schulden aan deelnemingen	3,0	4,5
Schulden aan participanten	4,3	0,2
Overige externe schulden	114,0	309,4
Totaal	153,1	348,0

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Met N.V. WBB is een overeenkomst tot 2039 van toepassing voor afname van voorgezuiverd water. Met DELTA N.V. bestaan dienstverleningsovereenkomsten met resterende looptijden van respectievelijk twee en vier jaar.

Er bestaan huurverplichtingen ter zake van huisvesting en leaseverplichtingen ten aanzien van lease-auto's. De opbouw van deze verplichtingen is als volgt:

	2013
Tot 1 jaar	1,8
Tussen 1 en 5 jaar	3,6
Langer dan 5 jaar	0,0
Totaal	5,4

De vennootschap heeft zich uit hoofde van Boek 2, titel 9 Burgerlijk Wetboek artikel 403, hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor uit de rechtshandelingen van haar groepsmaatschappijen, Evides Drinkwater B.V., Evides Industriewater B.V., Evides Afvalwater B.V., Evides Terneuzen Water B.V. en Brielse Meer water B.V., vloeiende schulden. Er is een BTW fiscale eenheid met Evides N.V., Evides Drinkwater B.V., Evides Industriewater B.V., Evides Afvalwater B.V., Evides Terneuzen Water B.V., Brielse Meer water B.V. en Evident Industriewater B.V. Op grond hiervan is Evides N.V. aansprakelijk voor de belastingschulden van de fiscale eenheid.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

8 Resultaat deelnemingen

Hieronder is het aandeel in de resultaten van op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen opgenomen.

<i>(in € miljoenen)</i>	2013	2012
Evides Drinkwater B.V.	33,5	33,7
Evides Industriewater B.V.	21,9	23,6
Totaal	55,4	57,3

Rotterdam, 6 maart 2014

Statutaire Directie,

ir P. Vermaat MBA

De Raad van Commissarissen,

prof. dr. J. A. van Manen RA, voorzitter

J.P. de Kreij CMA RA, vice-voorzitter

drs. F. Verhagen RA, vice-voorzitter

mr. H.G. Bouwman, lid

drs. DA. van Doorn, lid

ir. A.G. Nijhof MBA, lid

C.M.M. Schönknecht-Vermeulen, lid

Evides N.V.

Schaardijk 150

3063 NH Rotterdam

Overige gegevens

Winstbestemming

Statutaire bepalingen

(artikel 28 lid 1 van de Statuten)

De Directie stelt voor welk gedeelte van de in het boekjaar behaalde winst zal worden gereserveerd. Na voorafgaand advies van de Raad van Commissarissen besluit vervolgens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders welk gedeelte van de winst zal worden gereserveerd. De daarna overblijvende winst staat ter beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Winstbestemming

Rekening houdend met de minimum doelsolvabiliteit en geplande investeringen wordt de volgende winstbestemming voorgesteld:

(in € miljoenen)

De winst over het boekjaar 2013 bedraagt:	55,4
Voorgesteld wordt het voordelig saldo als volgt te bestemmen:	
- Versterking van het eigen vermogen door middel van toevoeging aan de algemene reserves	8,9
- Winst ter beschikking van de aandeelhouders	46,5
	<hr/>
	55,4
Financiering dividend:	
Winst over het boekjaar	55,4
Ten gunste van de algemene reserve	-8,9
Totaal uit te keren dividend	46,5
Reeds als interim dividend uitgekeerd	-23,2
Nog uit te keren slotdividend	23,3

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Commissarissen en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Evides N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2013 van Evides N.V. te Rotterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2013 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de Directie

De Directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT). De Directie is ook verantwoordelijk voor het opstellen van het verslag van de Directie in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De Directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de Directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en de 'Beleidsregels toepassing WNT', inclusief het Controleprotocol WNT 'Beleidsregels toepassing WNT' van 26 februari 2014. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de

omstandigheden. Daarbij neemt de accountant tevens in aanmerking de rechtmatige naleving van de overige bepalingen van de WNT. Dit betreft het door de vennootschap instellen van terugvorderingen van betalingen van topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen en toezichhoudende organen die op grond van de WNT als onverschuldigd zijn aan te merken en, indien noodzakelijk, het opnemen en afzonderlijk toelichten in de jaarrekening van een vordering vanwege onverschuldigde betalingen. In overeenstemming met de aanvullende beleidsregels bekend op 6 maart 2014, hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht voor de functionarissen zoals genoemd in art. 4.2 lid 2 letter c WNT (externe niet-topfunctionarissen). Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de Directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Evides N.V. per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT). De Directie is ook verantwoordelijk voor het opstellen van het verslag van de Directie in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van de Directie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van de Directie, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Den Haag, 6 maart 2014

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
drs. V.W.J. Kooistra-Voorwald RA

Colofon

Evides Waterbedrijf N.V.
Postbus 4472
3006 AL Rotterdam

Hoofdredactie

Evides N.V., Afdeling Communicatie

Redactie

Evides N.V., Afdeling Communicatie

Fotografie

Afdeling Communicatie

Henri Cormont

Leon Meijdam

Michelle Muus

Victor van Leeuwen

Ontwikkeling

F19 inventieve online oplossingen

Frank'A Concept & Vormgeving